

Zlínský podchod

David Navrátil

Bakalářská práce
2017

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta multimediálních komunikací

Ateliér Prostorová tvorba

akademický rok: 2016/2017

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **David Navrátil**
Osobní číslo: **K13054**
Studijní program: **B8206 Výtvarná umění**
Studijní obor: **Multimédia a design – Prostorová tvorba**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Zlínský podchod**

Zásady pro vypracování:

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÝCH PRACÍ

1. TEORETICKÁ ČÁST

a) Rozbor zadaného prostorového úkolu (viz bod 2.), vymezení jeho problematičnosti: analýza místa, mapové podklady, původní stav, fotodokumentace, vyhodnocení jedinečnosti podmínek a vztahů v prostoru.

Rozsah textu min. 5A4 + mapové a obrazové přílohy.

b) Známé příklady stejných nebo podobných řešení a osobní vyhodnocení pozitiv a negativ pro vlastní inspiraci a užití min. 3 příklady.

Rozsah textu min. 5A4 + obrazové přílohy.

c) Historiografie daného problému. Rozsah textu min. 5A4 + obrazové přílohy.

d) Osobní stanovisko – koncept návrhu (funkce vs. forma vs. účel vs. marketing).

Rozsah textu min. 4A4 + obrazové přílohy.

e) Průvodní zpráva k návrhu popisující zvolená funkční, konstrukční, technická, materiálová a barevná řešení, doporučené výrobní postupy a zhotovitele /min. 3 možnosti /, včetně cenového aproximativu a vedené dokladové části.

Rozsah min. 7A4 + obrazové přílohy.

-FORMA ODEVZDÁNÍ

Minimálně 26 normostran textu + obrazové přílohy ve vazbě minimálně ve standardu UTB.

2. PRAKTICKÁ ČÁST

A) Návrh veřejného prostoru: úlohou může být samostatný a originální návrh výstavního, scénického nebo jiného akčního prostoru nebo drobného architektonického prostoru, případně účelově použitelného prostorového prvku.

Zadání vychází z:

a. ateliérové nabídky témat

b. osobního výběru v rámci uvedených tematických oborů – na základě důsledně formulovaného programu s prokazatelně originálním řešením prostorového problému obhájeného před potvrzením zadáním (tištěnou formou 10 stran A4 + obrazové přílohy)

c. podmínek zadání národní nebo mezinárodní soutěže odpovídající oborově i rozsahem bakalářské práci

Soutěž užšího zadání může být doplněna do standartního rozsahu dalším souvisejícím zadáním, zpracováním detailu atp.

B) Návrh detailu užívaného ve veřejném prostoru: ideálně související se zadáním

A: např. klika, madlo, směrovník, piktogram, systém značek atp.

Pro všechna zadání je požadována konzultace a docházka min. 80% možného času, potvrzené konzultace s externími odborníky min. 3x, vedené v dokladové části.

- FORMA ODEVZDÁNÍ

Rozsah odpovídající architektonické studii nebo rozsahu soutěžního návrhu, výkresová dokumentace v měřítku min. 1:50 a větším, prokázání proveditelnosti potvrzením možných zhotovitelů (min. 2 odborná stanoviska).

A – výkresová část v potřebném rozsahu autorizující návrh: kresebné návrhy možných variant, zpracovaný návrh vybraného a schváleného řešení, barevné řešení, technické a konstrukční řešení, koncept osvětlení atp. dle typu práce a standartních požadavků na dokumentaci pro zhotovení díla. 2x paré A3 vazba minimálně ve standartu UTB s přílohou digitální kopie paré (PDF), min. 2 ks plakát B1 (100 x 70 cm tisk přímo na KAPA desky 3mm) pro účely prezentace díla, model navrženého řešení v měřítku 1:50 a větším (dle typu zadání)

B – výkresová část v potřebném rozsahu pro vysvětlení navrženého řešení, formát min. A3, fotodokumentace, model v měřítku 1:1 včetně barevného řešení resp. odpovídající povrchové úpravy /např. zábradlí > zinkování atp./

Na samostatném nosiči CD-ROM odevzdejte v min. počtu 10 kusů obrazovou dokumentaci praktické části závěrečné práce pro využití v publikacích FMK.

Formát pro bitmapové podklady: JPEG, barevný prostor RGB, rozlišení 300dpi, 250mm delší strana. Formáty pro vektory: AI, EPS, PDF. Loga a texty v křivkách.

V samostatném textovém souboru uveďte jméno a příjmení, login do Portálu UTB, obor (ateliér), typ práce, přesný název práce v češtině a angličtině, rok obhajoby, osobní mail, osobní web, telefon. Přiložte svou osobní fotografii v tiskovém rozlišení.

Bakalářská práce v rozsahu 26 normostran A4 textu + obrazové přílohy.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

LITERATURA

- 1) GAVENTA, Sarah. *New Public Spaces*. Londýn: Octopus Publishing Group, 2006. ISBN 184533-134-6.
- 2) GEHL, Jan, GEMZOE, Lars. *Nové městské prostory*. Brno: ERA, 2002. ISBN 87-7407-233-1.
- 3) LOU, Michel. *Light: The Shape of Space: Designing with Space and Light*. New York: Wiley, 1996. ISBN: 0471286184.
- 4) MORAN, Nick. *Světelný design: pro divadlo, koncerty, výstavy a živé akce*. Praha: Institut umění - Divadelní ústav ve spolupráci s Institutem světelného designu, 2010. ISBN 978-80-7008-246-1.
- 5) NEUFERT, Ernst. *Navrhování staveb, 2. české vydání*, Praha: Consult invest. 2000. ISBN: 80-191486-6-6.
- 6) ŠILHÁNKOVÁ, Vladimíra. *Veřejné prostory v územně plánovacím procesu*. Brno: VUT Fakulta architektury, 2003. ISBN 80-214-2505-9.
- 7) GAVENTA, Sarah. *New Public Spaces*. 1. vyd. Londýn: Octopus Publishing Group, 2006. 208 s. ISBN 184533-134-6.
- 8) GEHL, Jan a Lars GEMZOE. *Nové městské prostory*. 1. vyd. Brno: ERA, 2002. 263 s. ISBN 87-7407-233-1.
- 9) ŠILHÁNKOVÁ, Vladimíra. *Veřejné prostory v územně plánovacím procesu*. 1. vyd. Brno: VUT Fakulta architektury, 2003. 143 s. ISBN 80-214-2505-9.
- 10) PKG 2009 Loft Publications INTERIOR DESIGN
- 11) edice DAAB (www.daab-online.com)
- 12) edice LINKS (www.linksbooks.net)

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. arch. Michael Klang, CSc.

Ateliér Prostorová tvorba

Datum zadání bakalářské práce:

1. prosince 2016

Termín odevzdání bakalářské práce:

12. května 2017

Ve Zlíně dne 15. prosince 2016

doc. MgA. Jana Janíková, ArtD.

děkanka

Ing. arch. Michael Klang, CSc.

vedoucí ateliéru

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské/diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a bude dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům.

DAVID NAVRÁTIL

Ve Zlíně ..... 2.5.2014 .....

.....
Jméno, příjmení, podpis

¹⁾ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy. Vysoká škola disertační práce nezveřejňuje, byla-li již zveřejněna jiným způsobem.

(2) Bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlázení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

(4) Vysoká škola může odložit zveřejnění bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce nebo jejich částí, a to po dobu trvání překážky pro zveřejnění, nejdéle však na dobu 3 let. Informace o odložení zveřejnění musí být spolu s odůvodněním zveřejněna na stejném místě, kde jsou zveřejňovány bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce, již se týká odklad zveřejnění podle věty první, jeden výtisk práce k uchování ministerstvu

²⁾ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní vnitřní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

³⁾ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jim dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihledne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

Rád bych poděkoval panu Ing. arch. Michaelu Klangovi, CSc. za jeho cenné profesní rady a zkušenosti.

Chtěl bych také poděkovat mojí nejbližší rodině a přátelům za podporu během studia.

Poděkování také patří všem mým brazilským přátelům za inspiraci a pomoc.

Agradeço também a todos os meus amigos brasileiros pela inspiração e conselhos.

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce se zabývá revitalizací podchodu spojující Náměstí Práce a areál Svit ve Zlíně. Cílem této práce je přidat novou hodnotu prostor v centru města a jeho použití pro kreativní činnost, studenty a občany města. Výsledný projekt může posloužit jako návod k budoucí práci s tímto místem.

Klíčová slova: Veřejný prostor, Zlín, podchod, studenti, meeting point, revitalizace

ABSTRACT

This Bachelor's Thesis is focused on revitalization of the pedestrian underpass connecting Náměstí Práce square and the area of Svit premises in Zlín. The aim of this thesis is to add new value to the city center area and to its utilization for creative purposes, students and citizens of Zlín. The final project shall serve as a guide for future realization.

Keywords: Public space, Zlin, underpass, students, meeting point, revitalisation

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Zlín, 12. Května 2017

David Navrátil

OBSAH

ÚVOD	11
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 ZLÍN / ANALÝZA	13
1.1 HISTORIE.....	13
1.2 SOUČASNOST.....	14
1.3 KULTURNÍ A STUDENTSKÝ ŽIVOT VE ZLÍNĚ.....	15
1.3.1 Studentský život.....	15
1.3.2 Kultura.....	15
1.3.3 Noční život.....	16
1.3.4 Stravování	16
1.3.5 Sport.....	16
1.3.6 Festivaly a události.....	17
2 PODCHOD	18
2.1 TYPOLOGIE PODCHODŮ	18
2.2 PODCHODY VE ZLÍNĚ	18
2.3 PODCHOD NA NÁMĚSTÍ PRÁCE/ ZLÍN / LADISLAV PASTRNEK /1979	19
2.4 REKONSTRUKCE PODCHODU NA NÁMĚSTÍ PRÁCE	20
2.5 FOTODOKUMENTACE PODCHODU	21
2.6 PŘÍKLADY V ČESKÉ REPUBLICE	23
2.6.1 Interaktivní podchod /Ostrava / Marek Číhal.....	23
2.6.2 Živé podchody - mezioborový workshop Karlovy Vary	23
2.6.3 Galerie Myšina / Brno / Fakulty výtvarných umění VUT	24
2.6.4 Tunel pod Heršpickou ulicí / Brno /	25
2.7 PŘÍKLADY ZE ZAHRANIČÍ.....	25
2.7.1 Cuyperspassage / Benthem Crouwel Architects	25
2.7.2 Lowline New York / HR&A Advisors / Arup	26
2.7.3 ASPIRE Sydney / Warren Langley.....	27
2.7.4 Toronto Underpass Park / Toronto, Ontario / PFS Studio	27
3 MĚSTSKÝ VEŘEJNÝ PROSTOR	29
3.1 DEFINICE / VEŘEJNÝ VS. SOUKROMÝ	29
3.2 HISTORIE VNÍMÁNÍ VEŘEJNÉHO PROSTORU.....	29
3.3 POŽADAVKY ÚSPĚŠNÉHO VEŘEJNÉHO PROSTORU	32
3.4 VEŘEJNÝ PROSTOR VE ZLÍNĚ.....	34
3.4.1 Gahurův Prospekt / Ellement	35
3.4.2 Park Komenského / Ing. Václav Babka, Ing. arch. Pavel Mudřík	36
3.4.3 Platforma mezi budovami 14/15 / A.D.N.S Production.....	38
3.5 PŘÍKLADY Z ČESKÉ REPUBLICE	38
3.5.1 Landscape Festival	38
3.5.2 Vršovická zahrada, Fasáda / Praha / Jan Fabián	39
3.5.3 Negrelliho viadukt / Praha / CCEA.....	40
3.5.4 Bedřichovice nad Temží / Bedřichovice / Kateřina Šedá	41

3.6	PŘÍKLADY V ZAHRANIČÍ	43
3.6.1	The City Lounge / St. Gallen / Carlos Martinez X Pipilotti Rist.	43
3.6.2	Superkilen / Kodaň / BIG X Topotek 1 X Superflex	43
3.6.3	Rua Cor de Rosa / José Adrião Arquitectos.....	45
3.6.4	High Line NY.....	45
3.6.5	Before I die / Candy Chang.....	47
3.7	MĚSTSKÝ MOBILIÁŘ.....	48
3.7.1	Příklady městského mobiliáře.....	48
3.7.1.1	Jardin du Luxembourg / Paříž.....	48
3.7.1.2	Pražské židle / Praha	49
3.7.1.3	OMCA Event Space / Oakland / Jensen Architects.....	49
3.7.1.4	Interactive Urban Park / Gdaňsk / GDYBY Group	50
4	BARVA.....	52
4.1	TEORIE BARVY	52
4.2	ŽLUTÁ	52
4.3	VZORNÍK BAREV RAL.....	53
4.4	ŽLUTÁ A JEJÍ VNÍMÁ V ARCHITEKTUŘE.....	53
II	PRAKTICKÁ ČÁST	56
5	PRŮVODNÍ ZPRÁVA.....	57
5.1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE STAVBY	57
5.2	SEZNAM POUŽITÝCH PODKLADŮ	57
5.3	ÚDAJE O ÚZEMÍ	57
5.4	ZÁKLADNÍ ÚDAJE STAVBY.....	58
6	ANALÝZA SOUČASNÉHO PROVOZU	60
6.1	ŠIRŠÍ VZTAHY	60
6.2	VYUŽITÍ A VZHLED	60
6.3	POHYB.....	60
7	CELKOVÝ POPIS REVITALIZACE	61
7.1	ZÁKLADNÍ KONCEPT.....	61
7.2	URBANISTICKÉ ŘEŠENÍ	62
7.3	ARCHITEKTONICKÉ ŘEŠENÍ – KOMPOZIČNÍ, MATERIÁLOVÉ A BAREVNÉ ŘEŠENÍ.....	62
7.3.1	Žlutý nátěr	63
7.3.2	Křídová stěna	64
7.3.3	Konstrukce pro mobiliář	66
7.3.4	Brána Svitu a okolí.....	66
7.3.5	Schodiště	68
7.3.6	Zeleň.....	68
7.4	TECHNICKÉ A KONSTRUKČNÍ ŘEŠENÍ.....	68
7.4.1	Svislé konstrukce	68
7.4.2	Dlažba	70
7.4.3	Stropní konstrukce	70
7.4.4	Osvětlení	71
7.4.5	Ochrana povětrnostním podmínkám.....	73
7.4.6	Bezbariérové využití	74

7.4.7	Sociální Zařízení	74
7.4.8	Skladovací prostory	75
7.5	MĚSTSKÝ MOBILIÁŘ	75
7.5.1	Prvky k odstranění.....	75
7.5.2	Atypické prvky.....	76
7.5.2.1	Lavice.....	76
7.5.2.2	Ping-pong.....	76
7.5.2.3	Držáky křídly	77
7.5.3	Typový mobiliář.....	78
7.5.3.1	Odpadové koše / Crystal CS350	78
7.5.3.2	Stojan na kola / Lot limit SL505.....	78
7.5.3.3	Skládací židle SVEN	79
7.5.3.4	Skládací stůl Colombo New Scal King.....	80
7.5.4	SEZNAM MOBILIÁŘE	81
8	ETAPIZACE	82
9	EVENTY / PŘÍNOS LOKALITĚ	83
9.1	KAPACITA	83
9.2	INTERNET	83
9.3	VYUŽITÍ V PRŮBĚHU ROKU	83
9.4	NOVÉ PODNIKÁNÍ	86
10	PROPAGACE	87
10.1	LOGO.....	87
10.2	MARKETING	88
11	KONZULTACE	89
III	PROJEKTOVÁ ČÁST	91
12	VIZUALIZACE	92
13	VÝKRESOVÁ ČÁST	95
	98	
	99	
	ZÁVĚR	101
	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	102
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	106
	SEZNAM OBRÁZKŮ	107
	SEZNAM TABULEK	115
	SEZNAM PŘÍLOH	116

ÚVOD

V této bakalářské práci se zabývám studií a revitalizací podchodu spojující Náměstí práce a bývalý areál Svit. Cílem projektu je vytvořit nový městský prostor, ve kterém by se mohli scházet primárně studenti, ale i obyvatelé Zlína.

Tento projekt bude pojednávat zejména o práci s veřejným prostorem a jeho využitím. Podchod je jako stavba velmi specifická a není zvykem v něm pobývat, většinou těmito místy jen procházíme. Působí na nás temně a chladně.

Hlavním cílem této práce je uchopit problematiku pochodu z jiného úhlu pohledu.

Podchod z Náměstí Práce má potenciál stát se novým místem setkání a to díky strategické poloze v centru města a blízkosti k budovám univerzity, nádraží a zastávkám MHD. V blízkém okolí se také nachází ostatní veřejné prostory, mnoho restaurací a studentských podniků.

Vytvořil jsem proto koncept multifunkčního otevřeného prostoru, který balancuje na pomezí umělecké instalace a zásahem do veřejného prostoru. Jako spojnice mezi dvěma částmi města, může pochod vytvořit nové spojení mezi obyvateli města a studenty, kteří ke Zlínu neodmyslitelně patří.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ZLÍN / ANALÝZA

1.1 Historie

První zmínky o Zlínu známe již ze zápisů v listinách z období 13. století, kde je Zlín zmíněn jako venkovské město, které vzniklo podél říčky Dřevnice. V té době ještě jako město řemeslníků, jež prospívalo hlavně v obchodu. V 16. století již městu dominoval zámek, kostel a také nově vystavěná radnice. V období třicetileté války, byl Zlín zasažen dlouhotrvajícími boji, které si po skončení vyžádaly velkou opravu města. Nadále se však i v 18. století město neslo v duchu řemesel.

Prvním zvratem byla pro Zlín průmyslová revoluce. Velký vliv měla výstavba železnice a příchod nových podnikatelů. Jedním z nich byl mladý Tomáš Baťa, ten novou železniční trať okamžitě využil a v její blízkosti vystavěl svoji první tovární budovu. Díky svým cestám po Evropě, ale také do zámoří přinesl do Zlína nové vlivy a inspirace.

Tomáš Baťa si také udržoval dobré vztahy s brněnským, pražským a vídeňským okolím. Dostal se tak i k architektovi J. Kotěrovi, se kterým spolupracoval na návrhu, a výstavbě svojí vlastní vily. Spolu také plánovali nové bytové kolonie pro dělníky. Hlavním důvodem výstavby bylo poskytnout všem zaměstnancům firmy Baťa důstojné bydlení blízko jejich zaměstnání. Architekt J. Kotěra také navrhl první regulační plán města. Po první světové válce a upevnění moci levice ve Zlíně se nespokojený T. Baťa rozhodl pro kandidaturu na post starosty. Po jeho úspěšném zvolení, zažil Zlín období velkého rozvoje.

Do pole působnosti se dostali i další významní architekti. První z nich byl F. L. Gahura, autor staveb jako Velké kino, Baťova nemocnice a Gahurův prospekt. Přišel také poprvé s koncepcí modulu 6,15 x 6,15 m, který se stal základním konstrukčním prvkem dalších baťovských budov. V pozdější se do Zlína dostal architekt V. Karfík, žák světoznámého architekta Le Corbusiera. Za jeho prací stojí například stavba dnešního hotelu Moskva, Filmové ateliery a především 21. budova hlavní správy a administrativy firmy. Ve stejné době Baťa expandoval do celého světa a po vzoru Zlína pokračoval ve výstavbě a šíření filozofie firmy i v zahraničí.

Po tragické události v roce 1932, kdy při letecké nehodě skonal T. Baťa, převzal řízení firmy jeho nevlastní bratr J. A. Baťa. Ve 30. letech procházel Zlín dalším rozvojem a výstavou nových komplexů budov a především realizací památníku zesnulého T. Bati.

Po vypuknutí druhé světové války a znárodnění firmy se baťovské impérium rozvrátilo, jeho vývoj udal jiným směrem. Po skončení druhé světové války vznikla nová poptávka po bydlení, protože během bombardování Zlína bylo zničeno mnoho obytných staveb. V tomto čase byly vystavěny věžové domy a také Kolektivní dům, jehož autorem je J. Voženílek. Výstavba bytových domů byla ještě nějaký čas hlavním zájmem výstavby ve Zlíně.

Roku 1949 se město přejmenovalo na Gottwaldov a to znamenalo absolutní konec pro Baťovské firemní závody. Továrny i město ztratili celistvost. Město si prošlo vznikem prvních sídlišť a stavbou prvního panelového domu G 40. Architektonická celistvost let minulých upadla a režim se snažil o úplné potlačení baťovské tradice. Vzniklo mnoho návrhu budov a regulačního plánu, naštěstí však většina z toho nebyla realizována. Po nakročení do 60. let vzešla soutěž na Divadlo Pracujících a vítězný návrh Karla a Miroslava Řepových se stal jednou z posledních kvalitních realizací ve Zlíně. V této době se proslavili také zlínské filmové ateliery prací Karla Zemana a Hermíny Týrlové.

Po událostech v roce 1989 a znovu rozkvětu podnikání se paradoxně Zlín připravil o řadu významných objektů a tento úpadek pokračoval i v letech 90. Až začátkem nového milénia se pomalu začal projevovat zájem o funkcionalistické památky a byly zahájeny rekonstrukce 21. budovy a továrních areálů. [1]

1.2 Současnost

Krajské město Zlín známé jako město zeleně či obuvi, je v dnešní době východomoravským centrem průmyslu, obchodu a podnikání.

Ve Zlíně se po sametové revoluci během let pomalu zvyšuje úroveň kulturního vyžití a společenských akcí. A to zejména díky institucím jako Krajská galerie výtvarného umění a Knihovny Františka Bartoše, Městského Divadla, Filharmonie Bohuslava Martinů. Také snahou Univerzity Tomáše Bati a její iniciativou, která se významně podílí na zlepšení života a úrovně kultury ve Zlíně. [2]

Centrum města v posledních letech prochází revitalizací a rekonstrukcí mnoha budov a veřejných prostranství, typických pro tohle funkcionalistické město. Nově se také pozornost obrací směrem k bývalému továrnímu areálu Svit. Vznikají zde nové podniky,

kanceláře a přesunula se zde budova pošty. Do bývalého industriálního centra města se tak znovu vrací život.

1.3 Kulturní a studentský život ve Zlíně

Pestrost kulturního života ve Zlíně se výrazně mění dle období roku a je také silně spjata se studenty, kterých každý rok do města přijede nemalý počet a přispívají tak Zlínu nejen ekonomicky, ale město díky nim ožívá.

1.3.1 Studentský život

Mezi univerzitními městy v České republice se Zlín řadí k těm menším. V centru je vše důležité v docházkové vzdálenosti a stejně je tomu i tak u budov univerzity. Proto je zde pro studenty jednodušší se potkávat a navazovat vztahy. Každý semestr do Zlína přijíždí nemalý počet zahraničních studentů a je tu velká možnost konfrontovat se s lidmi z celého světa. Ubytování studentů je možné na kolejích, ale velice žádané je také bydlení na privátech. Nachází se zde několik podniků, které jsou převážně studentské a noční život je zde klidnější než v ostatní velkých městech. Univerzita a její organizace jako Studentská Unie, Komag a Buddy System pořádají během roku mnoho událostí a party, které oživují někdy až klidnou atmosféru Zlína.

1.3.2 Kultura

Pro milovníky umění se centru Zlína nachází, kromě Krajské galerie i několik menších. Alternativa nacházející v Kolektivním domě, galerie Kabinet T, Garáž a galerie atelieru Reklamní fotografie Photogether. Výstavy také probíhají na Zlínském zámku a Filmových atelierech. Přesto zde chybí místo, které by bylo určeno pro především mladé umělce a studenty univerzity.

Pro další kulturní akce lze využít Městské divadlo, Malou Scénu, Filharmonii Bohuslava Martinů a Golden Apple Cinema. Poté co bylo uzavřeno Velké Kino, tak stejně jako v předchozím příkladu s galerií, tu chybí místo určené pro alternativní a studentskou kinematografii.

Příležitostně se pro různé události se využívají i některé z prázdných budov areálu Svit či platforma mezi 14/15 budovou a Náměstí Míru.

Větší koncerty a hudební vystoupení se konají především v Sportovní hale Euronics, nebo v Master Rock café. [3]

1.3.3 Noční život

Pro noční život se v blízkosti centra nachází několik barů a hospod různé kvality a osazenstva. Zmínil bych pár míst, které jsou nejčastěji navštěvované studenty. První z nich je Pštros Bar, oblíbený zejména v létě s přílehlou zahrádkou v parku Komenského. Druhý zmíněný je bývalý bar Loft (dnes Sklep33) jenž je zároveň hudebním klubem. Dále bych uvedl hospodu V Práci, divadelní klub Dílna, také alternativnější bar Nový Svět. Nachází se zde také studentský bar Viktorka, který sídlí v budově U2. Dále je v centru několik kvalitních hospod jako Zelenáčova Šopa, Plzeňská pivnice, Kozlovna a pár dalších průměrných či horších hospod a non-stop podniků.

Ve Zlíně existuje několik tanečních klubů. Hudební klub a zároveň restaurace Bamboo na Jižních Svazích. V centru je to Fénix, diskotekový Star Club Flip. Nejvíce současný je klub Blok12 a také je nejspíše jediným místem svého typu ve Zlíně. Naopak tu zcela chybí jakákoliv alternativní či rocková scéna. Dříve zde fungoval velmi oblíbený klubu Golem, který je už několik let, kvůli provozním problémů uzavřen.

1.3.4 Stravování

Stravování ve Zlíně zažívá obrodu a v poslední době zde bylo otevřeno několik nových podniků. Z tradiční české kuchyně je to Plzeňská hospoda a Polévkárna, ze zahraničních bych uvedl bufetovou brazilskou restauraci Brasileiro a indickou restauraci Srí Lanka. Búrger, místo pro každého milovníka burgerů nebo Prašat, kde mají v nabídce vegetariánská a veganská jídla.

Pro studentské stravování se jsou ve Zlíně tři univerzitní Menzy. Mezi klasickými restauracemi je ve Zlíně i několik míst s rychlým občerstvením jako Barty's Food, Poe Poe, McDonald 's a KFC. Velká koncentrace stánku s fast-foodem je v blízkosti nádraží a podchodu, kde se v nočních hodinách shromažďuje velké množství lidí.

1.3.5 Sport

Jelikož se ve Zlíně nachází několik parků a je obklopen lesy, nabízí tak širokou škálu možností v turistice, běhu či vycházkách. V okolí je také mnoho přírodních koupališť

a přímo ve Zlíně se nachází Městské lázně. Pro další sportovní činnosti lze využít Zimní stadion, běžecký okruh, fotbalový stadion či posilovny a fitness centra. V zimních měsících je také k dispozici sjezdovka. [3]

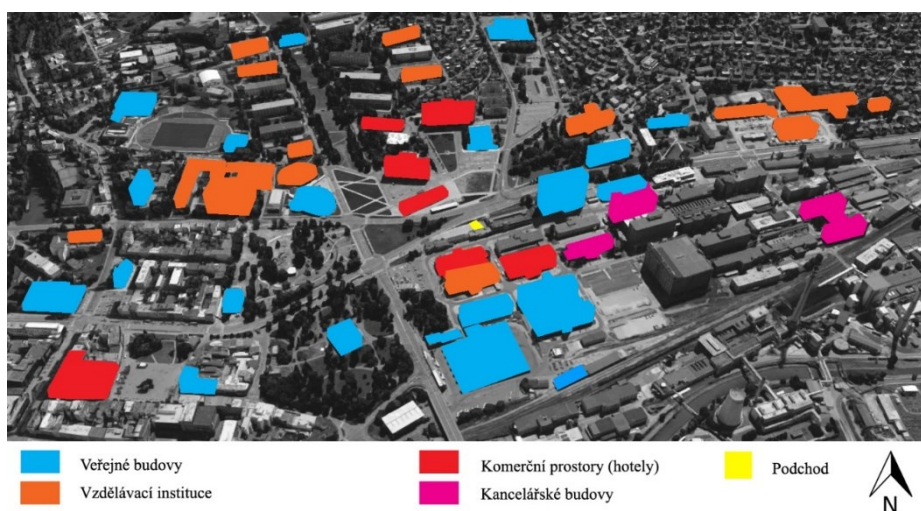
1.3.6 Festivaly a události

Ve Zlíně se během roku koná několik velkých a významných událostí.

První z nich je Zlín Film Festival, který má hlubokou tradici a je svého druhu nejstarší na světě. Festival je zaměřen na hrané a animované filmy pro děti a mládež a to české i mezinárodní tvorby. Součástí festivalu je i bohatý doprovodný program, který nabízí různé přednášky, letní kino, koncerty a party. Každoročně přitáhne do Zlína desetitisíce návštěvníků a jedná se o největší událost roku. [4]

Další významnou událostí je Barum Rally. Jedná se o jednu z největších motoristických událostí v rámci České republiky. A stejně jako filmový festival, tak i tato událost má ve Zlíně silnou tradici. Soutěžní závody probíhají jak v okolí města tak i přímo v jeho centru. [5]

Poslední událost, kterou bych rád zmínil, je Zlín Design Week. Akce je pořádána studenty Univerzity Tomáše Bati. Díky mnoha výstavám, instalacím, workshopům a módním přehlídkám se snaží přiblížit práci designerů široké veřejnosti. Součástí design weeku je konference, vždy zaměřená na design a marketing ve vztahu k tématu, které se každý rok mění. Celý týden je vždy zakončen galavečerem a vyhlášením vítěze designerské soutěže Best in Design.

Obr. 1. Budovy

2 PODCHOD

2.1 Typologie podchodů

Podchod je typ především pěší komunikace a je vhodný jako alternativa pro vyřešení dopravní situace na místech, kde by byl přechod chodců či cyklistů nebezpečný nebo by způsoboval problémy při ostatních typech motorové dopravy. Podchody se využívají nejčastěji v místech vysoké koncentrace chodců a spojují se často s MHD, vlaky či jinou dopravní infrastrukturou jako je metro a umožňují rychlejší komunikace mezi dvěma body. Často je také nutné volit možnost podchodu kvůli celkovému znemožnění průchodu z důvodu terénu či náročnosti vybudovat jiný typ komunikace jako přechod, nadchod či například lávky. [6]

Při stavbě a navrhování podchodů je nutno dbát na několik zásad. Jako prostor podchody často působí nepříjemně, potměněle a lidé se zde neradi zdržují. Frekvence průchodu a využití se během dne mění, proto jsou večer často cílem vandalismu a mohou působit nebezpečně. Proto by se při navrhování mělo dbát na míru osvětlení a nahrazení nedostatku přirozeného světla. Prostory by měli být dimenzovány dostatečně pro volný a nerušený průchod bez dalších potřeby zastavení či nutnosti změny rychlosti pohybu. Je také nutno počítat s pohybem osob se sníženou pohyblivostí či orientací v prostoru proto je jako vstupy a výstupy podchodů vhodné navrhnout kombinaci schodiště, eskalátorů a výtahu pro imobilní osoby. Výhodou podchodů je urychlení cesty, možnost jednoduše překonat složité dopravní situace a také celoroční zastřešení a ochrana před nepřízní počasí. Výstavba podchodů především v centrech, by měla být pouze v situacích nezbytných či logických, tak aby lidé nemuseli ustupovat dopravě a bylo jim umožněno se pohybovat po povrchu města. [7]

2.2 Podchody ve Zlíně

Při hledání dobrých příkladů ve Zlíně se dostaneme většinou k nepříliš architektonicky hodnotným či příjemným prostorům pro průchod. Dva podchody propojující nádraží a část parku Svobody pod zámek jsou smutným a velmi ojedinělým příkladem street artu ve Zlíně, kdy motiv zůstává po většinu roku stejný a upozorňuje na události typu Majáles. Dalším podobným příkladem je průchod pod železniční tratí na ulici Dlouhá, ve kterém se nachází už několik let opuštěné a zdevastované prodejny. Podchod

na zastávce Zahradnická je snad nejhorším příkladem, už několik let je v zdevastovaném stavu a jeho rekonstrukce je více než nutná.

Novým příkladem je spojení podzemním průchodem obchodního domu Zlaté Jablko a OC Kvítková. Na Jižních Svazích se nachází několik podchodů, ale jejich funkce je spjata pouze s MHD a propojením se sídlišti.

2.3 Podchod na náměstí Práce/ Zlín / Ladislav Pastrnek /1979

Rozvojem automobilismu v 70. letech minulého století nastala nutnost vytvoření pěšího přístupu do továrního areálu. Při rozhodování mezi nadzemní a podzemní průchodem, bylo zvoleno řešení podchodu z náměstí práce pod Třídou Tomáše Bati směrem do továrního areálu. Architektem projektu byl Ladislav Pastrnek, který navrhl v prostorech podchodu veřejné sociální zařízení, pojízdné schody, kiosek a byl také autorem nového vstupu do areálu tzv. Svitovské brány.

Podchod později prošel svojí první rekonstrukcí v 90. letech minulého století, která svým necitlivým zásahem znehodnotila jeho architektonickou hodnotu. Součástí rekonstrukce bylo zmenšení prostoru a vybudování malých prodejen, které prostor ještě více stísnily.

Po roce 2000 vznikly první iniciativy města na novou rekonstrukci podchodu a první návrh vytvořila architektka Eva Jiříčná, nebyl však realizován. V roce 2011 vzešel z architektonické soutěže na úpravu podchodu a jeho okolí vítězný návrh na rekonstrukci, kterému se věnuje následující podkapitole. [8]

Obr. 2 Podchod 1989

2.4 Rekonstrukce podchodu na náměstí Práce

Vítězem architektonické soutěže se stalo studio Chládek Architekti. Rekonstrukce podchodu kompletně změnila jeho tvář a snažila se odstranit veškeré nedostatky a celkový prostor očistit. Dominující materiál podchodu je podhledový beton, který doplňuje čistou formu prostoru a koresponduje s původní zlínskou architekturou. Ze strany náměstí práce byla odstraněna nadzemní část podchodu a tak vznikl otevřený vstup s eskalátorem a schodištěm, které je vyhříváno, tak aby i v zimních měsících poskytovalo stále stejný komfort průchodu. V pozdější době bylo přidáno zábradlí, kvůli stále se stupňujícím stížnostem obyvatel a to i přes nesouhlas architekta. Součástí rekonstrukce byla také nová zastávka MHD s prodejním stánkem, výtahem pro imobilní osoby. Zastávka je spojena s podchodem pěší rampou. Ve vnitřním prostoru podchodu byly odstraněny staré reklamní plochy, přibíl novým podhledem z trapézového plechu a osvětlení. Rekonstrukcí prošlo i veřejné sociální zařízení, vznikly tak nové veřejné WC, sprchy a sladovací prostor.

Problémovou částí zůstaly stávající obchodní jednotky prodejen, které kvůli nevoli nájemníků a špatné komunikaci s městem zůstaly. Dnes je většina prodej zavřená a nefungující. V druhé části směrem k Svitovské bráně vznikl velký otevřený prostor vydlážděný betonovou dlažbou stejně jako vnitřní část podchodu. Místo doplnil nový mobiliář a výsadba zeleně, nicméně stále zde zůstal rušivý element v podobě stávající věžičky asijského bistra.

Obr. 3 Podchod / před rekonstrukcí

Rekonstrukce se stala terčem velké kritiky z řad obyvatel Zlína, kvůli kvalitě provedených prací, problémům se schodištěm a v neposlední řadě neschopnosti města vyjednat nové podmínky s majiteli obchodů. [8]

2.5 Fotodokumentace podchodu

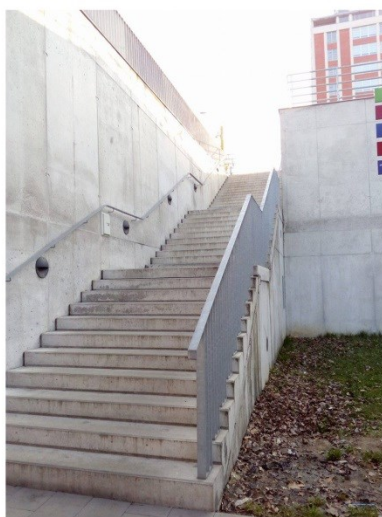
Platforma, pohled od zastávky MHD

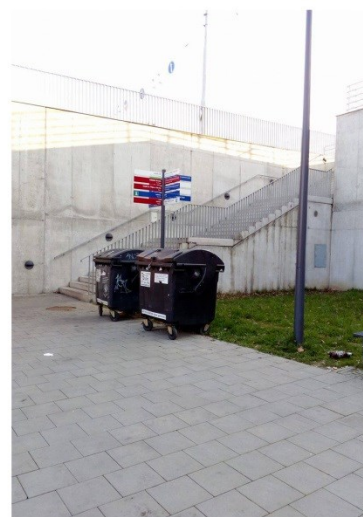
Severní vstup

Vežička asijského bistra

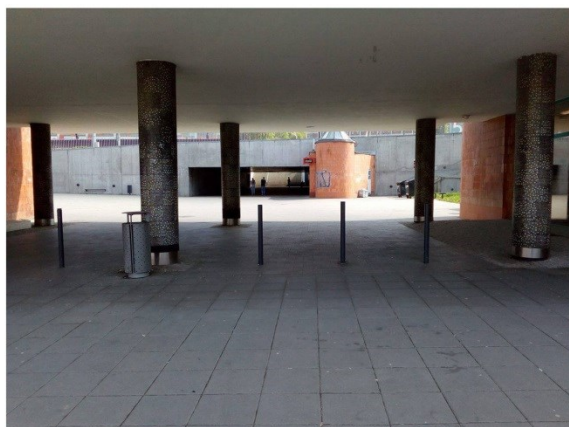
Venkovní schodiště

Pohled na venkovní schodiště

Brána Svitů, pohled z platformy

Prostor pod bránou

Obr. 4 Fotodokumentace - Severní část

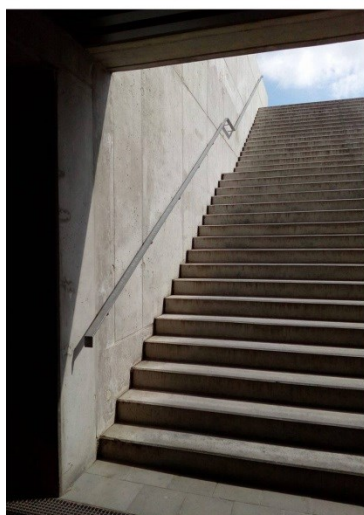

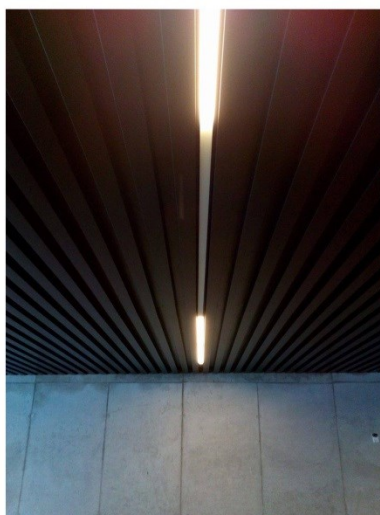
Stávající obchodní jednotky

Vstup - sociální zařízení

Detail schodiště

Detail - stávající pohled a osvětlení

Výtah

Nové vs. původní

Schodiště a nové zábradlí

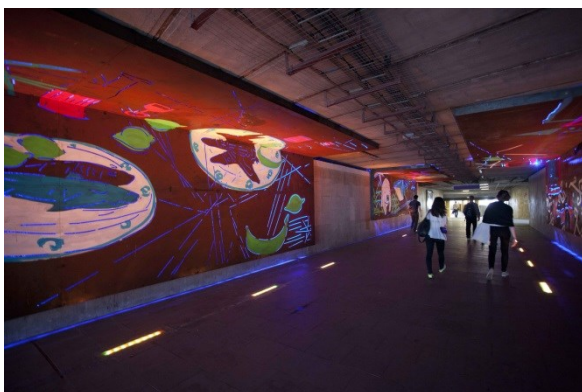
Obr. 5 Fotodokumentace – Prostory podchodu

2.6 Příklady v České Republice

Vybrané příklady jsou realizace a návrhy v oblasti práce s veřejným prostorem v podchodech.

2.6.1 Interaktivní podchod /Ostrava / Marek Číhal

Spojením práce umělce a malíře s prací architektonického studia při rekonstrukci budovy IQ Office Park v Ostravě vzniklo monumentální a interaktivní dílo. Umělec použil velkoformátové tabule COR-TENU (povětrnostně odolná ocel) a jejich perforací doplněnou malbu s užitím pro něj typických expresivních motivy lidí a zvířat. Malbu podporuje použití fosforeskujících barev a osvětlení v pozadí ocelových formátů. Všechny tyto prvky vytvořili vizuálně povedený prostor propojující novou architekturu a výtvarné umění ve veřejném prostoru. [9]

Obr. 7 Vnitřní prostor

Obr. 6 Vstup do podchodu

2.6.2 Živé podchody - mezioborový workshop Karlovy Vary

Workshopy jako tento v Karlových Varech jsou dobrým příkladem spolupráce se studenty a jejich přínosem nových, inovativních myšlenek. Vytvořením i malého zásahu na pomezí umělecké instalace nenáročného na provoz může být velkým přínosem pro místo.

Spojením sil studentů a profesionálů na poli umění, instalací a architektury tak v průběhu workshopu vzešlo několik návrhů jak podchody oživit pomocí různým prvků jako orientační infografika, běžecký pruh či houpačka. Většina návrhu se tak snažil o vytvoření netradičních a odpočinkových prvků. [10]

Obr. 8 Houpačka

2.6.3 Galerie Myšina / Brno / Fakulty výtvarných umění VUT

Projekt Galerie Myšina poukazuje na problematiku část města, kterou denně prochází desetitisíce lidí. Iniciací myšlenky z brněnské VUT a spolupráci se zahraniční institucí vznikla idea vytvoření netradiční galerie a místa k vystavování. Studenti oboru malířství vytvořili pro podchod několik velkoformátových maleb. Šedý průchod, kterým lidé pouze procházeli a neměli důvod se zastavit se tak proměnili ve streetartovou galerii a je ukázkou umění ve veřejném prostoru. [11]

Obr. 9 Obraz v podchodu

Obr. 10 Obraz ze 400 buchet

2.6.4 Tunel pod Heršpickou ulicí / Brno / Filip Müller

Chytrým spojením práce s osvětlení podchodu vznikla interaktivní světelná instalace, která se mění v průběhu roku, denního období či pohybu chodce nebo cyklisty. Při průchodu či proběhnutí podchodem jste zachyceni čidlem, které je napojeno na soustavu světel a při každém pohybu reaguje jinak.

Záměrné spojení s graffiti, jenž neodmyslitelně patří k městské kultuře tak ještě více dotváří vjem z místa a působí na návštěvníka hned v několika úrovních. [12]

Tento projekt poukazuje na světlo, jako prvek velice důležitý pro správné fungování podchodu. Podchod je jedinečný v měřítku české republiky i Evropy a podle mého názoru patří k nejlepší realizacím podchodu u nás.

Obr. 11 Osvětlení podchodu v noci

2.7 Příklady ze zahraničí

2.7.1 Cuyperspassage / Amsterdam /Bentham Crouwel Architects

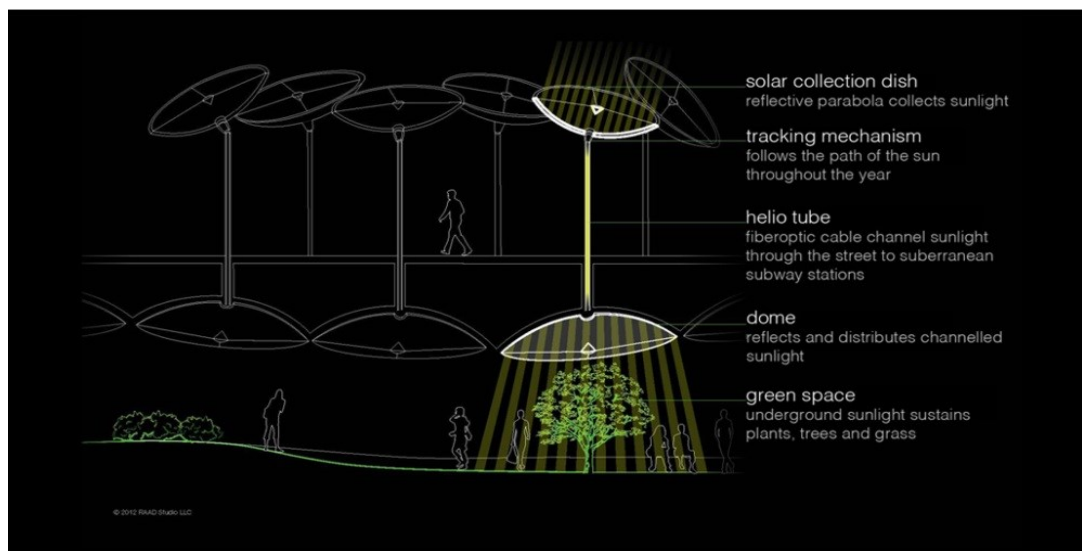
Napůl pěší a na půl cyklistický podchod amsterdamského hlavního nádraží spojuje dvě oblasti města. V prostoru podchodu je jasná hranice mezi prostorem pro chůzi a kola. Tvořená je rozdílností barvy a materiálu. Část pro chodce je a uzpůsobena bezpečné chůzi, mírně vyvýšená, prosvětlená a ozdobena mozaikou s výjevem holandské flotily. Oproti tomu je část cyklistická tvořena odhlučňujícím asfaltovým povrchem. [13]

Obr. 12 Vstup / dualita prostoru

2.7.2 Lowline New York / HR&A Advisors / Arup

Další příklad je ukázkou znovu využití podzemního prostoru, který sloužili zcela jiným účelům, a v průběhu času tento účel ztratil. Původně terminál pozemky, později místo pro malé podniky, imigranty a obydlí lidí z chudších vrstev se postupně stalo jedno z méně bezpečných částí města.

Obr. 13 Návrh solárního osvětlení

Konceptem Lowline je plán vytvořit „první podzemní park“ a využít inovativní solární technologii k osvětlení tohoto parku. Vizí je místo, které nabízí možnost oddechu a kulturního vyžití uprostřed New York City. Spolu s tímto projektem a spoluprací s architekty, studenty a společnostmi pracujícími se solární energií vzniklo studio Lowline

lab. Studio se zaměřuje na možnosti použití solárního osvětlení k pěstování rostlin v podzemí a rozvíjení technologií v tomto oboru. Celý projekt svojí činností přispívá rozvíjení komunitních aktivit, ve studiu probíhají workshopy a edukační programy. Realizace prvního podzemního parku Lowline plánovaném pro rok 2026. [14]

2.7.3 ASPIRE / Sydney / Warren Langley

Světelná umělecká instalace v australském Sydney je reakcí na historii místa. Kvůli výstavbě dálnice zde bylo zbouráno několik rezidenčních částí i proti protestům komunity. Čtrnáct zlatě svítících sloupů stylizovaných do podoby stromů jsou historickou metaforou pro tuto akci a jakoby drží masivní hmotu dálnice. Formy jsou lisované z polyetylenu pomocí vakuování a uvnitř jsou osvětleny řadou vysoce kvalitních LED diod. Instalace tak nejenom poutá vizuální pozornost, ale také osvětluje temné místo průchodu. [15]

Obr. 15 Sloupy v noci

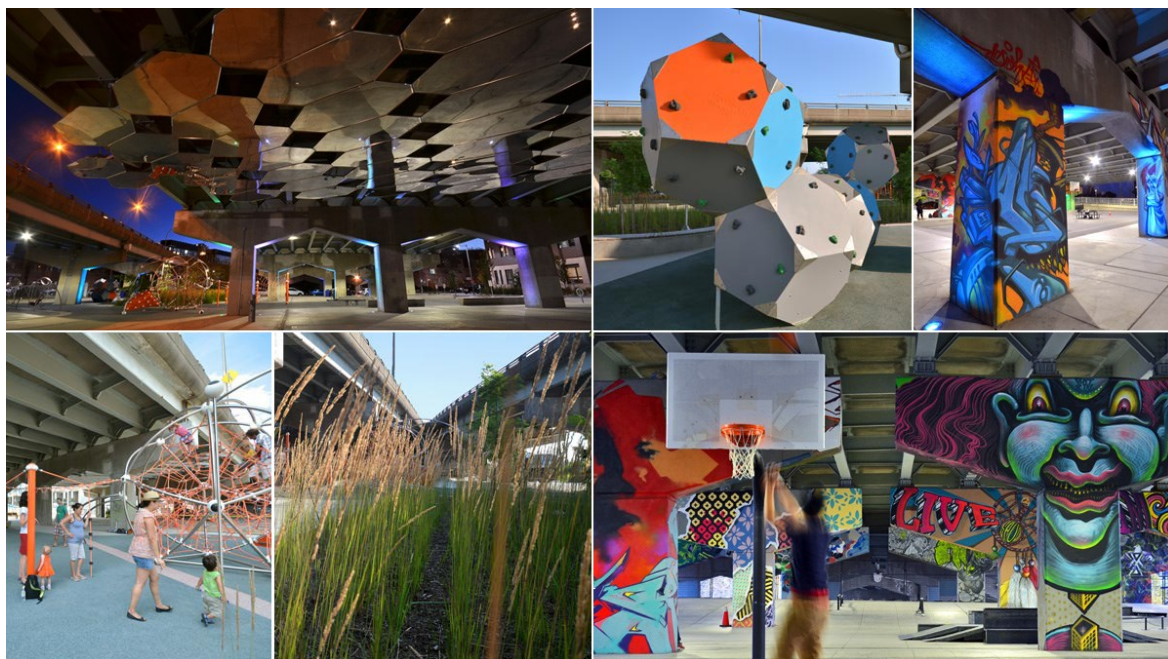

Obr. 14 Sloupy ve dne

2.7.4 Toronto Underpass Park / Toronto, Ontario / PFS Studio

Poslední zmíněnou realizací je park navržený a umístěný v opuštěném a nevyužitém prostoru pod dálničními nadjezdy. Jedná se o jedinečný projekt, jenž umožnil nejen oživit zapomenutou část města, ale také propojit dvě části jednoho sousedství a vznikl tak prostor pro rekreaci jak dětí tak dospělých. Prostor je také otevřený široké veřejnosti a různorodým akcím. Své místo tu také našlo několik uměleckých instalací.

Park obsahuje hřiště, lezeckou stěnu, skatepark a také mnoho flexibilních prostor které mohou být použity pro trhy, festivaly a sezónní akce. V celém komplexu parku je kladen velký důraz na osvětlení, kombinací různých druhů zdrojů světla tak aby byla celá oblast příjemná ve všech denních dobách. [16]

Obr. 16 Toronto Underpass Park / Různé možnosti využití

3 MĚSTSKÝ VEŘEJNÝ PROSTOR

3.1 Definice / Veřejný vs. Soukromý

Chápání a definice veřejného prostoru je velmi komplexní a složité. Je třeba začít u toho co je vlastně veřejné? Většina míst označovaných pojmem veřejný prostor, tedy místo, které má sloužit všem a můžou ho používat volně a svobodně dle vlastního uvážení, ale tak aby nedošlo k omezení svobody dalších je vlastně většinou městem či státem. Takový prostor se stává kontrolovaným a tedy soukromě vlastněným. Takto však můžeme přemýšlet i o vlastnictví například domu jako svého soukromého prostoru. Soukromé vlastnictví je řízeno dle zákonů, která určují míru a možnosti soukromého využití. *„Důležitá proto není právní forma „vlastnictví“, ale charakter využívání – proto razíme termín „veřejně využívaný prostor“.“* [17]

Veřejně využívaný prostor proto můžeme začít charakterizovat několika základními elementy, které ho definují. Jedním z prvních je rovnoprávnost a možnost využití prostoru pro všechny etnické i sociální skupiny, tak aby nedocházelo k diskriminaci či vyloučení určité části lidí. Veřejný prostor by měl vyvolávat interakci mezi lidmi a přispívat k demokracii. Místo setkání, socializace a také nového poznání, kde je možné trávit volný čas. Estetika je také nedílnou součástí a veřejné prostory se tak často stávají symbolickými místy a doplňují či vytváří Genius Loci. Také se vážou ke kultuře a v jejich okolí často dochází k zvýšení ekonomiky. Veřejné prostory musí také nezbytně splňovat napojení na dopravní uzly a infrastrukturu města. [18]

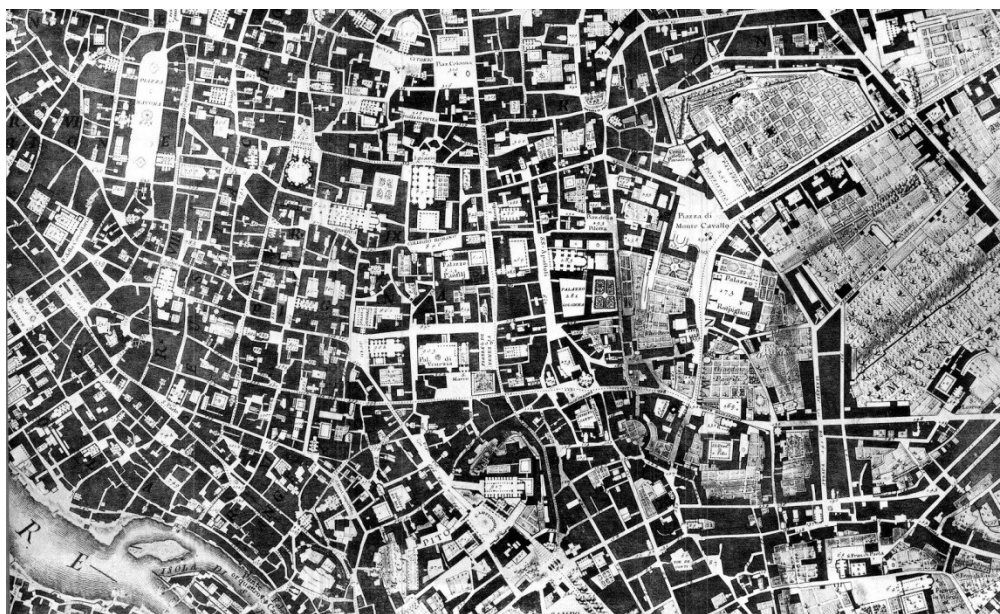
3.2 Historie vnímání veřejného prostoru

V této podkapitole shrnuji přehled, vnímání a změny veřejného prostoru napříč historií a jeho vývoj.

Z historického hlediska lze za zcela první veřejný prostor označit Starořeckou agoru, která fungovala jako místo shromáždění občanů, trhů, veřejných politických rozhodnutí a náboženských rituálů. Odbodnou řecké agory se později stalo ve starověkém Římě fórum, které sloužilo podobně jako v Řecku veřejnému životu a později bylo využíváno pro politické zájmy a ukázky císařské moci. [19]

Část těchto funkcí byli ve středověku a novověku převzaty pro náměstí, kterým vévodili důležité budovy jako radnice či kostel. Náměstí byly často obklopeny podloubím, tedy přízemní částí domu otevřená do ulice, což můžeme brát jako jedny z prvních sdílených veřejných prostorů. Většinou zde byli provozované trhy a při nepřízní počasí fungovali jako ochrana pro chodce. Mezi neznámější náměstí s podloubím v Česku patří například Telč.[20]

V 18. století vytvořil architekt a zeměměřič Giambattista Nolli dichotomickou mapu Říma, ve které zaznamenal podíl soukromého a veřejného prostoru ve městě. Mapa zobrazuje velice detailně uzavřené a soukromé prostory jako černé plochy a prostory přístupné veřejnosti jsou vyobrazeny v bílé. Proto můžeme Nolliho mapu považovat za jednu z prvních podrobných dokumentací veřejného prostoru ve městě. [21]

Obr. 17 Nolliho mapa Říma

Další posun v 18. a 19. století přišel s nástupem velkých bulvárů a na prostor ulice se kladl čím dál větší důraz. Významně se na těchto proměnách projevila průmyslová revoluce a také revoluce v dopravě. Počet automobilů na cestách pomalu vzrůstal a v roce 1960 začali vznikat první myšlenky nového města, nového přístupu k architektuře a urbanismu. [22]

Modernisté v čele s Le Corbusierem a jeho vizí města a nového veřejného prostoru nastolili řád, který měl velký vliv na kvalitu života a ovlivnil také mnoho dalších let plánování měst, které se čím dál více vzdalovali od lidského měřítka.

V této době vznikl také největší urbanistický počín 20. století a to výstavba hlavního města Brazílie, Brasilia dle plánu urbanisty Lucio Costa a architekta Oscara Niemeyera. Plánovaná nová metropole právě se rozvíjející a ekonomicky silné Brazílie se i přes monumentální bulváry, silniční sítě, rozsáhlé parky a tvaru letadla či ptáka nezaměřila na základní rozměr a to lidský. Město bylo navrženo pro auta a pro automobilovou dopravu. Příliš velké a dlouhé vzdálenosti, velká koncentrace aut a letargický formát města dělá z Brasilie něco, co nazývá Jan Gehl „*Syndrom Brasilia*“, který se v průběhu další let po dokončení města šířil dál. [23]

Obr. 18 Letecká pohled Brasilia – vyšlapané cesty

V 80. letech však města jako Barcelona začala přemýšlet na koncepci veřejného prostoru a další města se pomalu začala přidávat. Pojetí města se v průběhu let dramaticky změnilo jako odpověď na stejné změny ve společnosti a životní styl. Dobrý příkladem je město Kodaň, která v roce 2005 začala zkoumat a analyzovat veřejná místa a jejich kvalitu v rozdílných čtvrtích města. Výsledná studie ukázala, že lidé mnoho z těchto částí nevyužívají aktivně. Všechny tyto podklady pomohli potvrdit a vytvořit nové paradigmaty pro práci s veřejným prostorem. Kodaň postupně začala město přizpůsobovat pěší chůzi a také cyklistice. Z mnoha míst, které dříve fungovali jako parkoviště se stali pěší zóny a promenády. [24] A proto je nutné se „*kvalitě veřejných prostorů je v současné společnosti*

třeba věnovat velkou pozornost, protože jinak tyto prostory prostě nebudou využívány, anebo – pokud budou používány –, pak tudy budou lidé jen spěchat, aby byli odsud co nejrychleji pryč.“ [25]

Obr. 19 Kodaň - cyklisté

3.3 Požadavky úspěšného veřejného prostoru

Pro vytvoření správného prostředí je třeba dbát mnoha faktorů. V této podkapitole se věnuji především práci dánského architekta Jana Gehla, který se problematice veřejného prostoru věnuje několik let a je jednou z předních osobností v tomto oboru. Je autorem několika knih o městech a jejich správnému fungování. V několika bodech, které se zakládají na jeho práci, se pokusím sumarizovat nejdůležitější faktory, které jsou základem úspěšného veřejného prostoru.

První z nich je ochrana. Bezpečí je zásadním prvek a veřejný prostor by měl být dobře chráněn před okolní dopravou a hranice mezi nimi by měla uživatele chránit před nebezpečím střetu a úrazu. Dobré osvětlení, především v noci pomáhá eliminovat kriminalitu a vandalství. V závislosti na klimatické poloze by měl prostor nabízet možnost ukrytu před neuhy počasí.

Dalším faktorem je pohodlí. Volný prostor pro pěší bez překážek a výběr různorodého mobiliáře, který je rozumně rozmístěn a poskytuje mnoho možností jak ho využít v rozdílných situacích a dovolí uživatelům se třeba jen na chvíli zastavit nebo v místě pobýt. Vymezení hranice a vytvoření místa pro konverzaci nebo jen letmé

pozorování okolí a ostatních lidí. Hlavním úkolem je připravit veřejný prostor tak, aby umožnil variaci různých činností v závislosti na denním období.

A v neposlední řadě je to potěšení, které nám může přinést neobvyklí prvek či jen příjemné měřítko prostředí, které působí na naše smysly. Společně estetickou a architektonickou hodnotou vytvoří dojem, jež si z místa odnášíme. [26]

Ochrana	<p>OCHRANA PROTI DOPRAVĚ A NEHODÁM – POCIT BEZPEČÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ochrana chodců • Eliminování strachu z dopravy 	<p>OCHRANA PROTI KRIMINALITĚ A NÁSILÍ – POCIT JISTOTY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Živá veřejná sféra • Oči na ulici • Překrývání denních a nočních funkcí • Dobré osvětlení 	<p>OCHRANA PROTI NEPŘÍJEMNÝM SMYSLOVÝM VJEMŮM</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vítr • Déšť/sníh • Chlad/horko • Zplodiny • Prach, hluk, oslnění
Pohodlí	<p>MOŽNOST CHŮZE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prostor pro pěší • Žádné překážky • Dobré povrchy • Přístup pro všechny • Zajímavá průčelí 	<p>MOŽNOST STÁT/ZŮSTAT</p> <ul style="list-style-type: none"> • Efekt hraniční linie/atraktivní zóny pro stání/setrvání • Opory pro stání 	<p>MOŽNOST SE POSADIT</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zóny k sezení • Využití výhod: výhled, slunce, lidé • Dobrá místa k sezení • Lavičky vhodné k odpočinku
	<p>MOŽNOST VIDĚT</p> <ul style="list-style-type: none"> • Přiměřené pohledové vzdálenosti • Neomezené výhledy • Zajímavé pohledy • Osvětlení (za tmy) 	<p>MOŽNOST MLUVIT A POSLOUCHAT</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nízká hladina hluku • Městský mobiliář, který poskytne „konverzační ostrůvky“ 	<p>MOŽNOST HRÁT SI A CVIČIT</p> <ul style="list-style-type: none"> • Motivace k tvořivosti, fyzické aktivitě, cvičení a hram • Ve dne i v noci • V létě i v zimě
Radost	<p>MĚŘÍTKO</p> <ul style="list-style-type: none"> • Budovy a prostory navržené s ohledem na lidské měřítko 	<p>MOŽNOST UŽÍVAT DOBRÉHO POČASÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Slunce/stín • Teplo/chlad • Vánek 	<p>POZITIVNÍ SMYSLOVÉ ZÁŽITKY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dobrý design a details • Kvalitní materiály • Krásné výhledy • Stromy, rostliny, voda

Obr. 20 Kritéria úspěšného veřejného prostoru - Města pro lidi (str. 144)

Dnes se do popředí dostává také udržitelnost městských prostor a ekologický dopad. Velice aktuálním tématem je také čím dál větší monitorování veřejných prostranství

bezpečnostními kamerami, jsme tak neustále sledováni třetí stranou. Veřejný prostor je také zaplaven grafickým znečištěním a všudypřítomnou reklamou. Dobrá architektonická řešení sice nemůžou zcela změnit chování lidí, ale mohou dopomoci k změně pocitů z míst, kterými denně jen procházím a tak nás nepřímo ovlivňovat.

3.4 Veřejný prostor ve Zlíně

Zlín vždy vynikal svou jedinečnou architekturou a také prací s veřejným prostorem, ať už to byli práce na prvních urbanistických plánech pro kolonie baťových domů, parky a velká otevřená prostranství v centru města obklopená nejdůležitějšími budovami. Tyto obrovské veřejné prostory však sloužili v době, kdy bylo baťovské impérium plné dělníků a ti si při přestávkách vyšli ven a plochy aktivně využívali.

Po letech historický událostí jako byla Druhá světová válka a sovětská okupace se však z těchto dříve unikátních míst staly slabiny města. V dřívějších dobách bylo nejdůležitějším místem náměstí práce, které dnes slouží prakticky jako jedno velké parkoviště, což je jeden z problémů města.

Další problematickou částí je bývalý areál Svit, který dříve sloužil jako průmyslové centrum firmy Baťa. Jeho napojení na město je žalostné a veřejný prostor v tomto místě je značně zanedbaný, jako například absence chodníků v mnoha částech a stav okolí továrních budov.

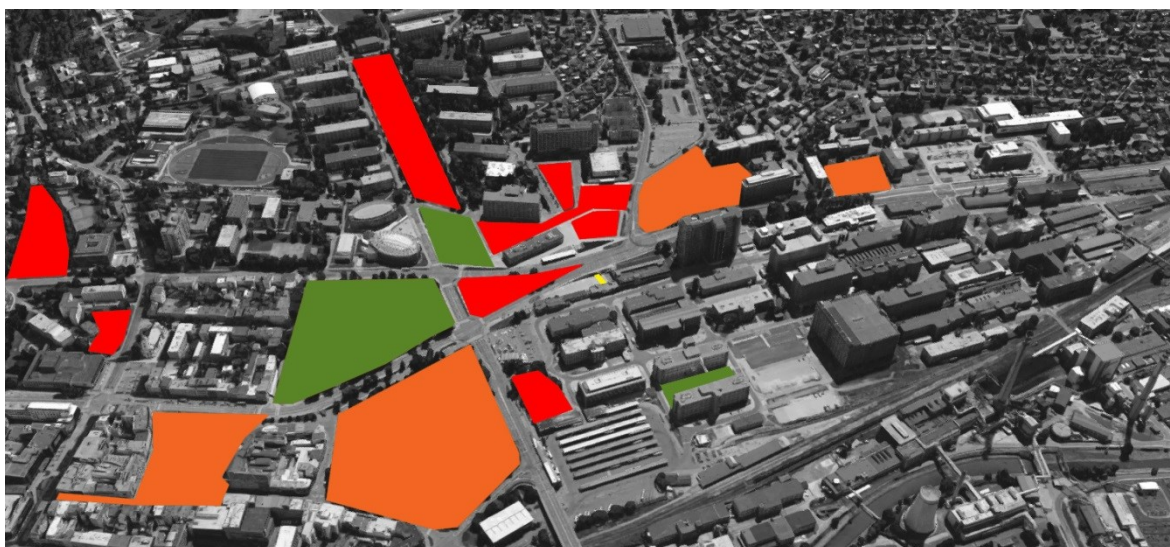
V posledních letech stoupl zájem veřejnosti, jak odborné tak laické o veřejný prostor ve městech a Zlín není výjimkou. Nastává zde otázka jak znovu tohle obrovské množství veřejných prostranství v centru města využít a také zefektivnit jelikož udržování rozsáhlých ploch je velice finančně náročné pro město a častokrát dochází ke sporu veřejného a soukromého sektoru.

V soukromém sektoru je to zejména developerská práce společnosti CREAM Real Estate, s.r.o., která se zasadila o většinu rekonstrukcí v bývalém továrním areálu Svit.

S veřejných prostranství je třeba zmínit 14/15 budovou Baťova institutu, nově revitalizovaný Gahurův prospekt, a park Komenského s velkou možností sportovního i rekreačního využití, navazující pěší zónou ulice školní a zlínským Klubem 204.

Obr. 21 Zlín/centrum - veřejný prostor

■ Úspěšný a využívaný prostor	■ Podchod
■ Užívaný prostor	
■ Neúspěšný a nevyužívaný prostor	

Obr. 22 Zlín/centrum – využití veřejného prostoru

3.4.1 Gahurův Prospekt / Ellement

Původně součást urbanistického plánu F. L. Gahury, jehož cílem bylo vytvořit po boku průmyslového centra Zlína město zahradní sloužící obyvatelům pro volný čas a rekreaci. Projekt reaguje na výstavbu nového univerzitního a kulturního centra, které přineslo větší koncentrací lidí a také možnost využití tohoto prostoru pro dočasnou relaxaci. Konceptí „*Projít a nepřerušit*“ [27] bylo vytvoření několika zapuštěných chodníků pod úroveň terénu a tak díky umělé úpravě trávníků do mírných kopečků vzniká

na pohled z dálky celistvá travní plocha a uvnitř terén částečně chrání od hluku z rušné křižovatky. Pro využití byl použit kvalitní trávník se závlahovým systémem, pítka a připojení na městskou Wi-Fi, proto patří Gahurův Prospekt zejména v letních měsících k oblíbeným místům relaxace. Projekt je doplněn o spolupráci s umělcem Jiřím Valochem a jeho textovou instalaci „*Pokaždé úplně jiná slova*“ [27]

Obr. 24 Pohled z Obchodního domu

Obr. 23 Pohled k památníku T. Bati

3.4.2 Park Komenského / Ing. Václav Babka, Ing. arch. Pavel Mudřík

Revitalizace prostoru parku byla nezbytností. Hustá vegetace, staré stromy a temné zákoutí. Lidé se zde nezdržovali, ale parkem jen rychle procházeli. Hlavním úkolem revitalizace bylo prosvětlení prostoru parku a vytvoření možností pro celoroční využívání.

Ve středu parku se nachází kruhový chodník lemovaný lavičkami a uprostřed něj je hlavní relaxační zóna. Ta je protnuta betonovým pásem směřujícím od Gahurova prospektu směrem na Náměstí Míru. Součástí plánu bylo i propojení ulice Školní s parkem a vytvoření pěší zóny osazenou květinami a doplněnou letními zahrádkami pro okolní kavárny. Úpravou prošla i budova bývalé knihovny, ve které vznikly nové prostory pro komunitní centrum, hudební soubory a umělecké kroužky. K původní budově, také přibyla nová fontána v průčelí a prosklená přístavba, dnes využívaná jako výstavní prostory. Proměnou prošla také budova dopravního podniku. V horní části parku vzniklo nové multifunkční dětské hřiště, které je navíc chráněné od silnice tzv. objektem „sala terrena“.

[28]

Revitalizace pomohla oživení centra města, park ožil aktivitou lidí a různými kulturními akcemi. Celé místo vytváří příjemné prostředí pro relaxaci a je velice oblíbeným mezi obyvateli města.

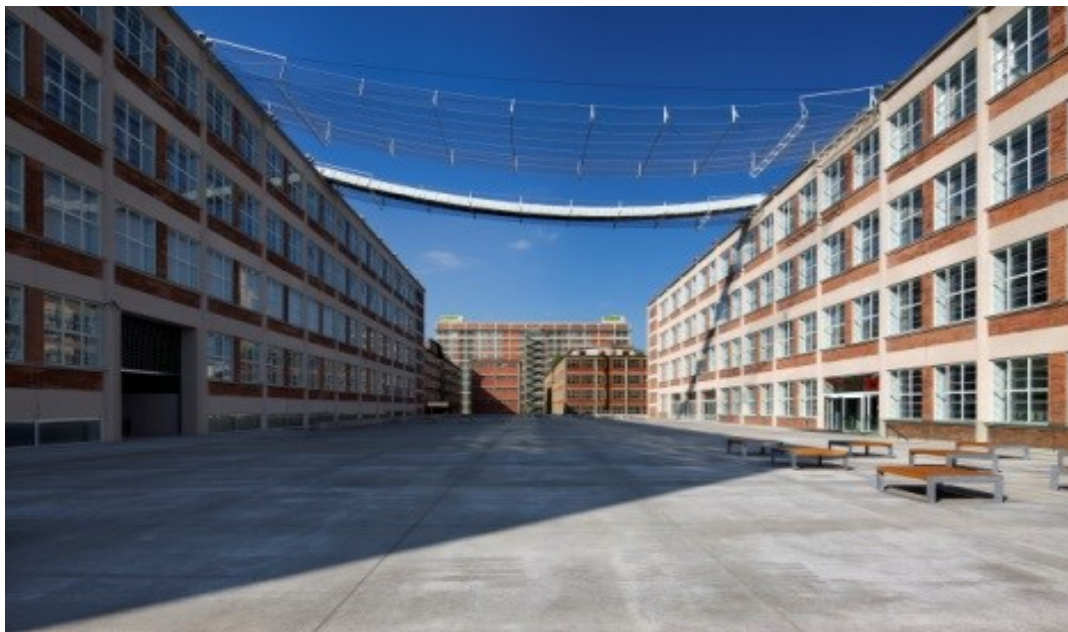
Obr. 25 Vizualizace

Obr. 26 Protnutí chodníků

3.4.3 Platforma mezi budovami 14/15 / A.D.N.S Production

Poslední z uvedených veřejných prostor stojí mezi bývalými poválečnými továrními budovami. Díky vítěznému návrhu studia A.D. N. S byly budovy s velkým citem a pietou opraveny a jejich propojením vznikla platforma určená pro setkání, koncerty, kulturní a výstavní účely. [29]

Obr. 27 Platforma 14/15

3.5 Příklady z České Republice

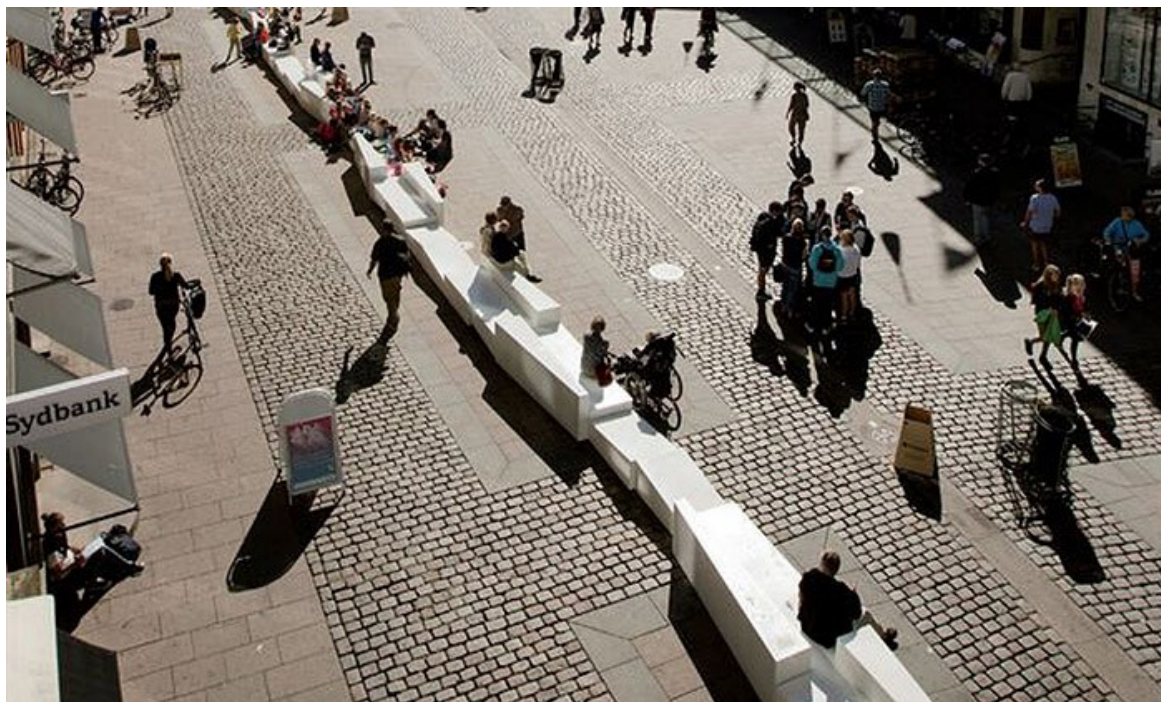
V této části bych chtěl představit několik návrhů, ale i realizací úprav veřejného prostoru v České Republice. Mnou vybrané projekty svojí povahou vybočují a přesahují rámec klasických úprav a revitalizací a jsou spíše na hraně umělecké instalace a zásahu do veřejného prostoru, často také výrazně reagují na určitou potřebu místa a jeho problematiku.

3.5.1 Landscape Festival

První z příkladů je festival založený na mezioborové spolupráci a je věnovaný zejména veřejnému prostoru, krajině a také krajinářské architektuře. Pomocí výstav, instalací a performance se snaží ukázat a přiblížit lidem jak důležité je se zajímat o práci s okolím v místech kde žijí a, že veřejným prostor není nic cizího, ale patří nám vše a je jen

na nás jak s tímto veřejným majetkem naložíme. Ve spolupráci se zahraničními odborníky tak pomáhají přinést nové nápady a vlivy mezi laickou i odbornou veřejnost. [30]

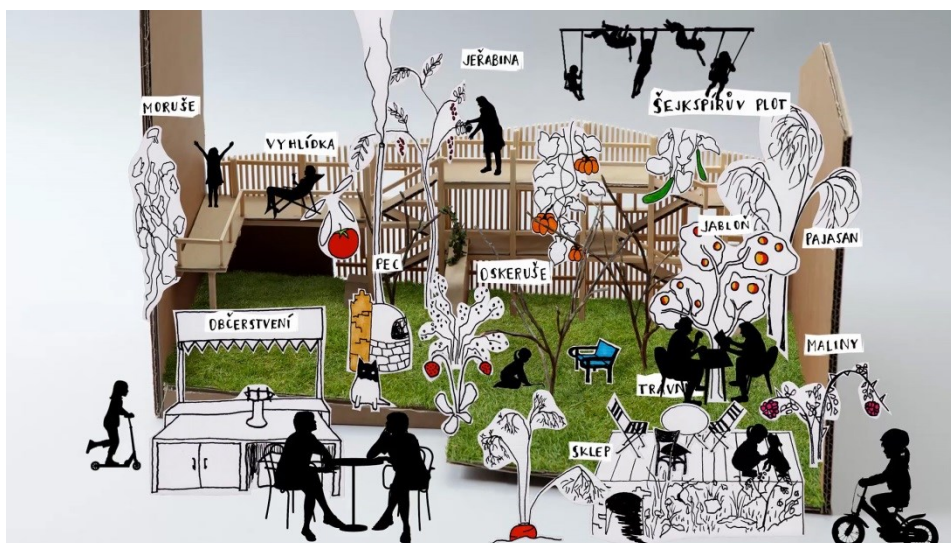
Obr. 28 Instalace – Dlouhé sofa

3.5.2 Vršovická zahrada, Fasáda / Praha / Jan Fabián

Realizace parku a zároveň umělecké instalace vznikla na popud místní komunity v pražských Vršovcích. Okolní parky kvůli přílišné byrokracii neumožňovali pořádání akcí a proto se místní komunita ve spolupráci se zahradními architekty a umělcem rozhodli využít prázdnou proluku, která zde zbyla po bývalých domech. Instalace působí dojmem fasády domu při pohledu z venku a při pohledu zevnitř se tváří jako pavlače domu. Fasáda je tvořena střešními latěmi a spolu s osazenými okny umožňuje pohled do ulice, ale tvoří plot jako hranici parku. Pavlač je využita jako vertikální zahrada. Využití parku skýtá mnoho možností, od bio farmářských trhů, divadelní a filmová představení po komunitní akce, workshopy a besedy. [31]

Obr. 29 Čelní fasáda

Obr. 30 Vizualizace

3.5.3 Negrelliho viadukt / Praha / CCEA

Negrelliho viadukt se řadí k nejvýznamnějším technickým památkám v České Republice. Stavba si prošla za svoji dobu existence mnoho funkcemi, původně jako vlaková spojnice mezi Vídní a Drážďany přes Prahu.

Oblouky viaduktu se už začátkem 20. století začali využívat jako garáže a montovny. Po druhé světové válce se prostory oblouků využívaly jako skladiště, malé

podniky nebo zely prázdnotou a po skočení sovětské okupace se z většiny prostor staly parkoviště.

V dnešní době už viadukt nevyhovuje svým technickým stavem, a proto se v roce 2017 plánuje jeho rekonstrukce, jejíž součástí však není žádný inovativní plán jak vynaložit s prostory pod oblouky akvaduktu, které by dále po rekonstrukci sloužili jako parkoviště. Vznikla zde otázka, jestli by prostory oblouků nemohli být využity lépe než jen k parkování aut, tedy prostor vymezený jen pro určitou sortu lidí, která může vlastnit aut. Pro ostatní členy komunity a převrším pro obyvatele přilehlých čtvrtí přináší téměř nulovou hodnotu. Místní architektonické studio a spolek CCEA přišlo s řešením, využít klenby viaduktu pro občanské aktivity. Kavárny, sportoviště či mateřská škola a mnoho dalších možností tyto prostory nabízí k realizaci. Díky koncertům, přednáškám či sousedské knihovně zde dřívější akce pomohli přimět mnoho lidí o zájem pro viadukt. Výsledek proto záleží na jejich konfrontaci s úřady a podporou projektu revitalizace oblouků. [32]

Obr. 31 Dnešní stav - parkoviště / Vizualizace návrhu

3.5.4 Bedřichovice nad Temží / Bedřichovice / Kateřina Šedá

Jako poslední tuzemský příklad bych uvedl velice netradiční spojení umělecké preformace a práce s veřejným prostorem na venkově.

Projekt pro obci Bedřichovice vznikl ve spolupráci občanů a umělkyně Kateřiny Šedé. Její nápad zapojit občany malé nenápadné vesnice vzešel z problému, že se lidé ve vesnici málo stýkají. Lidé tráví velkou část dne v práci, kvůli které dojíždí většina z nich do města a zde také tráví další čas, do vesnice se vrátí trávit zbytek času doma.

Prvním krokem bylo tedy propojení města a vesnice, pro tuto akci si konceptuální umělkyně zvolila evropskou metropoli Londýn. Dočasné přemístění Bedřichovic bylo součástí performance před galerií moderního umění Tade Modern a zúčastnilo se jí 80 obyvatel obce. Jediným požadavkem na ně bylo to, aby se chovali a prováděli úplně stejné aktivity jako by v ten jistý den byli v Bedřichovicích. Součástí této akce, která trvala pět let, byl také vznik svátku. Svátek Nic Nedělání přiměl více než polovinu obyvatel vesnice si vzít volno v práci nebo škole a jeho součástí byla společná snídaneň a nic nedělání celý den za což byli obyvatelé odměněni symbolickou výplatou. Tento svátek se nakonec stal tradicí a opakoval se několik let po sobě. *"Nejdůležitější ale je, aby se všichni viděli, i ti, kteří normálně nemají možnost se vidět přes týden nebo o víkendu,"* [31]

Poslední částí celého projektu a symbolickým završením bylo otevření nové návsi ve vesnici. Prostoru se dostalo urbanistickému zpracování a inspirací se stal tak jako na začátku akce Londýn. Použité byly prvky, jako modré dláždění připomínající Temži, stejný mobiliář jako před galerií Tade Modern a také symbol a originál, červená telefonní budka. Jedinečnost celého projektu, snad i ve světovém měřítku, pomohla rozproudit život v Bedřichovicích. [33]

Obr. 32 Bedřichovice / revitalizace návsi

3.6 Příklady v Zahraničí

Pro srovnání přístupů k práci s veřejným prostorem jsem vybral několik realizací ze zahraničí. Podobně jako u tuzemských projektů, tak i tento výběr je ukázkou nových nebo netradičních způsobů jak lze přemýšlet o našem okolí.

3.6.1 The City Lounge / St. Gallen / Carlos Martinez X Pipilotti Rist.

Vybraný projekt je ukázkou použití velkých barevných ploch ve veřejném prostoru. Jako projekt architekta Carlos Martinez ve spolupráci s multimediálním umělcem Pipilotti Rist vznikla 24 hodin přístupná a stálá umělecká instalace.

Cílem bylo vytvořit jakousi oázu či městský obývací prostor, který by byl určen pro odpočinek i práci. Výsledkem je červený koberec z plastového granulátu, jenž pokrývá vše, co mu stojí v cestě, sezení, parkovací místa a dokonce i fontánu a parkující auto. V noci je prostor ulice osvětlen zavěšenými lampami v tvaru balvanů a dodávají celému místu různě měnící se atmosféru. [34]

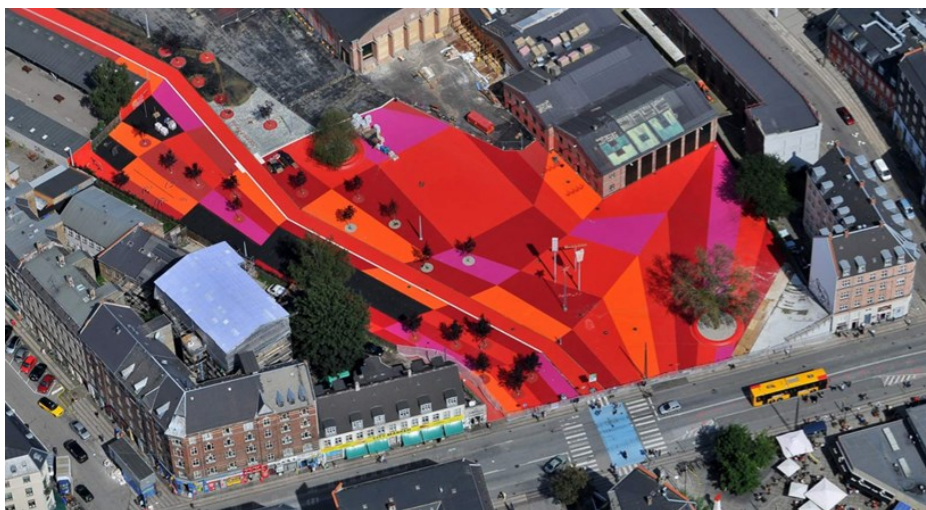
Obr. 33 Pohled na ulici

3.6.2 Superkilen / Kodaň / BIG X Topotek 1 X Superflex

Více než kilometr dlouhý komplex vznik ve spolupráci architektů, krajinářských architektů a umělců. Důležitou součástí byl také dialog s místními obyvateli a jejich požadavky a potřeby. Prostor slouží jako park v etnicky nejrozmanitější čtvrti v dánské Kodani a má

spojovat už tak různorodé obyvatele okolí. Celý koncept se zabývá dnes aktuální otázkou multikulturalismu a konfrontací se světem, proto se autoři rozhodli pro umístění více než 108 prvků z různých zemí tak aby si každý mohl v parku najít kus svojí domoviny. Komplex je rozdělen mezi tři barevně odlišné části. Rudé náměstí je určené především pro sportovní a pohybové aktivity. Černý trh je místo víkendových trhů, komunitních setkání, grilování a je vlastně takovým obývací pokojem pod širým nebem. Poslední částí je Zelený trh, který je největší částí parku je tvořen travnatým zvlněným povrchem. Nejvyužívanější je dětmi jako hřiště, mladými lidmi a rodinami pro pikniky. Při tvorbě konceptu bylo myšleno i napojení na infrastrukturu města a přilehnu autobusovou zastávkou s napojením na cyklostezky. [35]

Obr. 34 Rudé náměstí

Obr. 35 Černý trh

3.6.3 Rua Cor de Rosa / Lisabon / José Adrião Arquitectos

Dříve čtvrť známá více jako *Red light District (Čtvrť červených luceren)* Lisabonu, nebezpečná plná opilých námořníků, prostitutek a zločinu se díky revitalizace změnila na oblíbené místo plné kreativity, restaurací, živých koncertů a nových druhů podnikání. [36]

Hlavním výrazovým prostředkem revitalizace bylo použití Růžové barvy jako efektivní způsob a reakci na nutnost změny tohoto prostředí. Dokonce i ulice byla přejmenovaná na Rua Cor de Rosa, tedy Růžová ulice a tím se jen nová vizuální posilnila a je další ukázkou využití velkoplošných nátěrů ve veřejném prostoru. Vzniklý veřejný prostor pěší ulice se srovnáním chodníku a silnice do stejné výškové úrovně se stal otevřený a kompletně bezbariérový. Po délce ulice bylo rozmístěno osm nových osvětlených venkovních nosičů reklamy, které mohou být využity pro prezentaci informací či výstavy nebo propagovat události ve čtvrti. Tyto reklamní nosiče tvoří také osvětlení ulice, intenzita osvětlení se tak dá pro různé akce regulovat a upravit. [37]

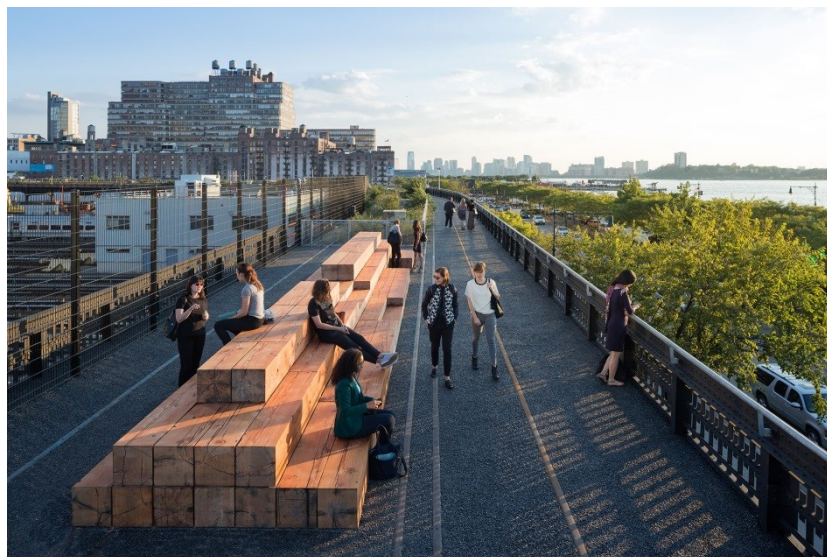
Obr. 36 Reklamní nosiče

3.6.4 High Line NY

Příběh městského parku High Line je skvělým příkladem zájmu obyčejných lidí o veřejný prostor v jejich okolí a svou podobností je velice blízko již zmíněnému pražskému Negrelliho viaduktu. Prostor High Line dříve sloužil, jako kolejiště pro místní fabriky na zpracování masa, později kvůli rozvoji dopravy ztratil svoji funkci a mluvilo se o jeho úplném odstranění. Jelikož v minulosti byly již některé jeho části odstraněny, aby uvolnili

místo nové zástavbě. Dva místní obyvatelé se však postavili proti zbourání této historické a průmyslové památky. Zasadili se tak její zachování a vytvoření veřejného parku a tak znovu využití místa. Park je přístupný z několika míst po celé délce objektu, který měří něco více než 2 kilometry. Objektem prochází nová porézní dlažba a staré koleje v kombinaci s prorůstající zelení, která je plánovaná jako nahodilá a inspirovaná divokými rostlinami, které místo zarůstali v průběhu let, když byl objekt opuštěný a neudržovaný. Všechny druhy trav a keřů se rozsévají samy a vytváří z bývalé průmyslové části města zelený veřejný prostor. Využívají systém zelené střechy, proto je pěstování udržitelné a umožňuje hospodařit s vodou. Variace mobiliáře nabízí různé možnosti sezení a odpočinku a dává možnost vidět město z úplně nové perspektivy. [38]

Obr. 38 High Line

Obr. 37 Pohled z úrovně silnice

3.6.5 Before I die / USA / Candy Chang

Posledním uvedeným příkladem je umělecký projekt, který je spíše zásahem do veřejného prostoru. Projekt vyzývá lidi k zamyšlení nad smrtí a pomíjivostí života, našich touhách, nejistotách, vnitřních myšlenkách. Projekt ukazuje a zkoumá, jak může veřejný prostor inspirovat a kultivovat místní komunity i v konfrontaci k takto těžké otázce jako je smrt. Téma smrti si umělkyně zvolila z důvodů ztráty blízké a milované osoby. K vytvoření instalace si vybrala starý a vybydlený dům blízko místa kde žije. Stěny domu přetvořila na křídové stěny s nadpisem *“Before I die I want to _____.”* [39] tedy v českém překladu *“Předtím než umřu, chci _____.”* Následná reakce způsobila senzaci na nejen lokální úrovni projektu. Myšlenka projektu se dostala daleko za hranice New Orleans do více než 70 zemí. Všechny tyto příběhy se nakonec shrnuli v stejnojmenné knize. V následující citaci z webu tohoto projektu jsou uvedeny některé z přání a tužeb. [39]

„Před tím než umřu, chci... vidět svoji dceru odpromovat, zbavit se všech nejistot, získat svoji ženu zpět, sníst všechny sladkosti a sushi na celém světě, stát se senzací na Youtube, rozkročit se nad Mezinárodní datovou hranicí, říct svoji matce že ji miluji, být zcela sám sebou.“ [39]

Before I die I want to... see my daughter graduate, sing for millions, abandon all insecurities, get my wife back, eat more everything, be someone's cavalry, straddle the International Date Line, tell my mother I love her, be completely myself.

* originál textu příslušné citace.

Obr. 39 Křídová stěna

3.7 Městský mobiliář

Názvem městský mobiliář se označuje vybavení používané ve veřejných prostorech pro činnosti rekreace, odpočinku a užitku. Zahrnuje množství drobných prvků, jako jsou lavice, odpadkové koše, stojany na kola, informační systémy a různé nádoby na vegetaci. Mobiliář vždy dotváří detail a mimořádnost veřejného prostoru. Důležitost správného výběru se podřizuje nejenom estetickým, ale i ergonomickým pravidlům. U všech těchto prvků je také třeba dbát, na kvalitu materiálu a jejich dlouholetost, jelikož je třeba počítat s jejich častým využitím, celoročním pobytem v exteriéru.

3.7.1 Příklady městského mobiliáře

Mimo klasické využití, může najít mnoho realizací, které svým inovativním nebo rozličným přístupem k mobiliáři vytváří nové možnosti využívání veřejných prostranství.

3.7.1.1 *Jardin du Luxembourg / Paříž*

Prvním příkladem jsou veřejné zahrady v okolí Lucemburského paláce v Paříži. Jedná se o jeden z nejoblíbenějších parků ve městě, to kvůli jeho půvabu a mnoha místům pro relaxaci. I přesto že v parku není povoleno několik aktivit jako jízda na kole nebo vstup na udržované travní porosty skýtá park nádherné scenérie a klidné prostředí. Specialitou parku jsou tzv. Lucemburské židle, které si mohou návštěvníci parku různě přemisťovat, otáčet a využívat k různým aktivitám po celém parku. Idea těchto židlí vznikla již v 18. století, kdy zprvu bylo sezení zpoplatněné, ale v dnešní době je již zdarma a z židlí se stal symbol těchto zahrad. [40]

Obr. 40 Lucemburské židle

3.7.1.2 Pražské židle / Praha

Po vzoru lucemburským židlí se trend umístování volného mobiliáře, který si lidé mohou přizpůsobovat podle svojí potřeby, rozšířil i do dalších míst po celém světě jako New York, Melbourne či Kodaň, ale i v Praze. V projektu Pražské židle, byl mobiliář volně rozmístěn po různých částech Prahy. I přes prvotní nedůvěru, kvůli možné krádeži židlí či vandalismu se projekt ukázal jako fungující a pomohl tak podpořit nový druh sezení v našem hlavním městě. „Na veřejných prostranstvích je rozmístěno 340 židlí a 90 stolků. V pěti sledovaných měsících se ztratily dva stoly 11 židliček“ [41]

Obr. 41 Praha / Náplavka

3.7.1.3 OMCA Event Space / Oakland / Jensen Architects

Poslední ukázka práce s mobiliářem byla největší inspirací pro zpracování této práce a její povaha se shodovala s mnou řešeným problémem podchodu. Na realizaci velice oceňuji možnost volné interakce lidí ve veřejném prostoru. Instalace určená pro odpočinek, shromažďování, a kreativní účely v Oaklandském muzeu Kalifornie vznikla ve vstupním prostoru a je složena z několika typů mobiliáře, které mohou být různě modifikovány a tak sloužit speciálním událostem a veřejným akcím. Židle a stoly umístěné na hácích vybízí návštěvníky, ale i procházející k interakci s mobiliářem. Velkoplošná deska černé barvy, se zavěšeným mobiliářem bílé barvy tvoří grafickou kompozici a stále se měnící instalaci. [42]

Obr. 42 Závěsný mobiliář

3.7.1.4 Interactive Urban Park / Gdaňsk / GDYBY Group

Když se město Gdaňsk rozhodlo zrušit parkoviště aut na historickém náměstí Targ Weglowy vznikla nová příležitost. Projekt je sociální test toho, jak bude fungovat interakce veřejnosti a náměstí. Hlavním cílem experimentu bylo přimět obyvatele se chovat ve veřejném prostranství zcela volně. Návštěvníci byli vybídnuti k tomu, aby si z lehkých modulárních dřevěných bloků sestavili vlastní prostor. Kostky poté používaly jako stoly, židle a děti si mezi nimi vytvořili hřiště. Instalaci doplnili travnaté plochy a plážové lehátka pro relaxaci. Výsledkem experimentu byl interaktivní prostor, kde mohli obyvatelé města trávit volný čas, odpočívat, číst si nebo se ve večerních hodinách dívat na film. [43]

Obr. 43 Plážové lehátka na náměstí

4 BARVA

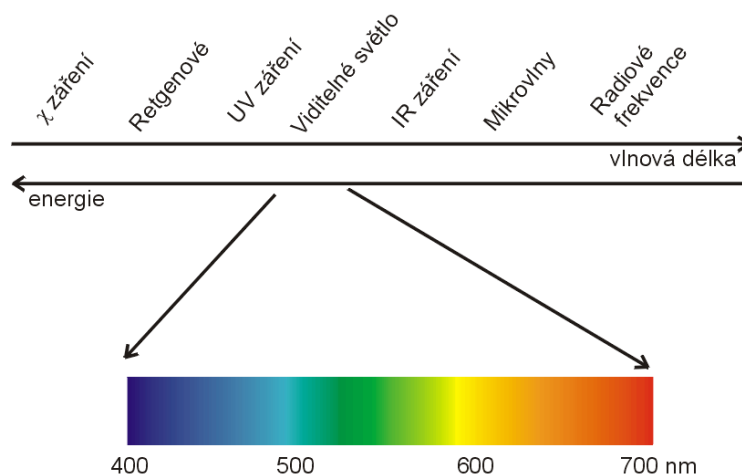
4.1 Teorie barvy

Barvy ovlivňují naše život, pocity a myšlení. Vnímání barvy je spletitý proces a odvíjí se od kulturního, psychologického, ale i fyzického stavu dané osoby. Barevné vidění můžeme označit jako subjektivní a tedy nevyhovitelný vjem každého z nás.

Na pojem barva můžeme pohlížet z hlediska fyzikálního, jež určuje délka elektromagnetických vln šířené světlem. Druhý pohled je fyziologické. Vnímání lidským okem, které pomocí čípků reaguje na různé vlnové délky a určuje tak rozdíly mezi barvami.

Barvy dělíme na primární (modrá, žlutá, červené) a barvy sekundární, které vznikají jejich mícháním. Určujeme zde také tři hlavní vlastnosti barev a to jsou odstín, jas a sytost.

[44]

Obr. 44 Elektromagnetické spektrum

4.2 Žlutá

Žlutá barva a její aplikace je základní myšlenkou této práce a to hlavně díky jejím vlastnostem. V barevném spektru je vedle červené a modré třetí ze základních barev. Ve většině kultur v historii se vztahuje k náboženským kultům a božstvům, jelikož je barvou slunečního svitu a zlata. Z psychologického hlediska je barvou povzbuzení, přináší soulad a působí vesele. Žlutá také napomáhá uvolnění a osvobozuje. Symbolizuje kreativitu a vědění. [45]

4.3 Vzorník barev RAL

„Vzorník barev RAL je celosvětově uznávaný standard pro stupnici barevných odstínů, který se používá především v průmyslové výrobě interiérových či exteriérových nátěrových hmot a stavebnictví obecně. Jeho smyslem je především možnost získání vždy přesně stejného odstínu barvy“ [46]

Obr. 45 RAL vzorník

4.4 Žlutá a její vnímání v architektuře

Téměř pokaždé když se objeví žlutá barva v architektuře tak na sebe upoutává zájem. Jelikož je jednou z nejvíce intenzivních barev tak i při použití v malé ploše strhává pozornost oka. Často je proto užívána jako barva silničního značení a v kombinaci s černou barvou, vytváří silný kontrast. Žlutá barva také zbavuje stavby vizuální tíhy, odlehčuje prostory a ty díky její silné odrazivosti září. Vlastnosti žluté barvy se hodí, zejména v tmavých interiérech a exteriérech. V historii byla žlutá také často užívána v baroku při sakrálních stavbách. Žlutá a její aspekty působí jako náladový prvek a vyvolávají pozitivitu mezi obyvateli. Dodává energii pro sport a kreativní činnosti. Všechny tyto vlastnosti podtrhují sílu, kterou žlutá vyvíjí a její aplikace by měla být pečlivě zvažována. [47]

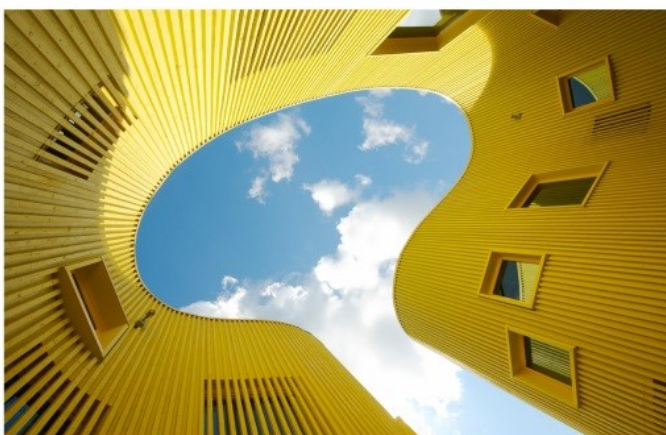
Inter-Generation Centre
Dominique Coulon & Associés, France

The Yellow City: Izamal
Mexico

Casa Gilardi
Luis Barragan , Mexico

Tellus Nursery School
Tham & Videgård Arkitekter, Sweden

Obr. 46 Příklady v architektuře

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 PRŮVODNÍ ZPRÁVA

5.1 Identifikační údaje stavby

Název stavby: Revitalizace podchodu z náměstí práce ve Zlíně

Místo stavby: Zlín 760 01

Parcelní čísla: 1119/6, 1119/28, 1119/ 139, 1119/ 141, 1109/ 178, 3514/1, 3290

Zadavatel: Ing. arch. Michael Klang, CSc., Atelier Prostorové Tvorba

Zpracovatel: David Navrátil, Litovel, Nová Ves 2, 783 21

Stupeň PD: Studie stavby

Datum: 12. 5. 2017

5.2 Seznam použitých podkladů

Výkresová dokumentace revitalizace z roku 2011, Chládek architekti, Magistrát města Zlín.

Technická zpráva revitalizace z roku 2011, Chládek architekti, Magistrát města Zlín.

Mapy Google

Mapy Marushka, Nahlížení do katastru nemovitostí

Vlastní zaměření

Vlastní fotodokumentace

5.3 Údaje o území

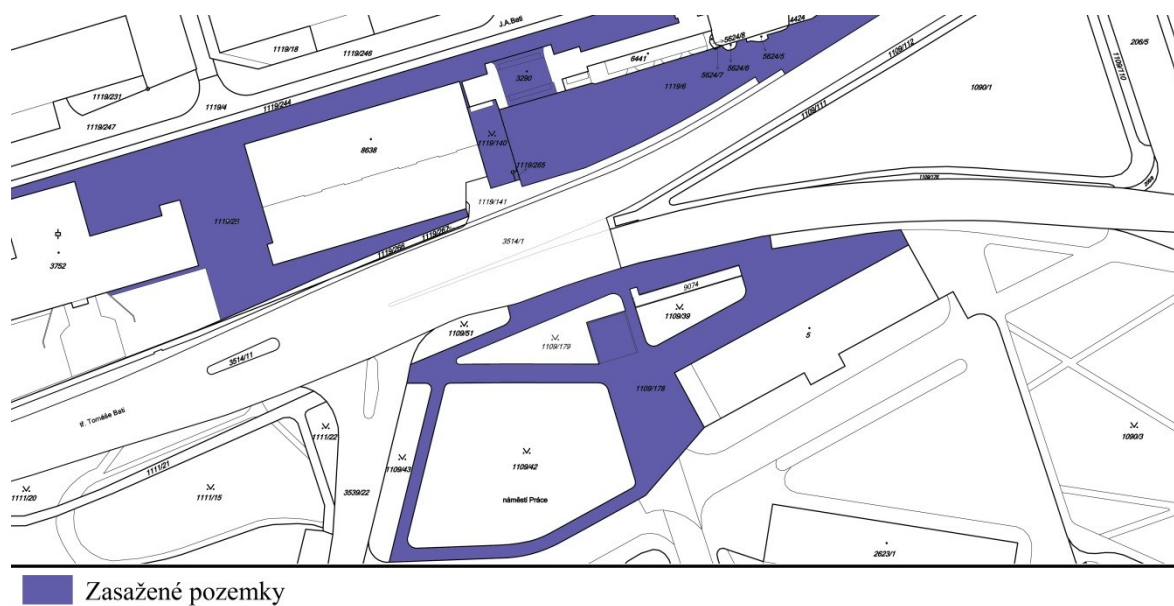
- a, **Rozsah řešeného území:** návrh se vztahuje na úpravu vnitřních prostor podchodu, malých zásahů na jižním schodišti a také v prostoru mezi bránou Svitů a prostoru pod ní.
- b, **Údaje o ochraně území podle jiných právních předpisů:** Podchod se nachází v památkové zóně města Zlín, proto bude podléhat spolupráci a další konzultaci pro realizaci s Odborem kultury a památkové péče.

- c, **Údaje o odtokových poměrech:** Revitalizace nezasahuje do odtokových poměrů objektu, a proto zůstanou zachovány. Zejména v období vydatných dešťů nestačí drenážní systém odvést veškerou dešťovou vodu.
- d, **Seznam pozemků dotčených revitalizací:** Projekt zasahuje pouze do pozemků vlastněných Statutárním městem Zlín a nachází se v památkové zóně.

Parcelní číslo	Výměra [m ²]	Způsob využití	Druh pozemku
1119/6	2765	ostatní komunikace	ostatní plocha
1119/28	7208	manipulační plocha	ostatní plocha
1119/ 140	262	zeleň	ostatní plocha
1119/ 265	5	zeleň	ostatní plocha
1109/ 178	4078	ostatní komunikace	ostatní plocha
3290	764	jiná stavba	zastavěná plocha a nádvoří

Tabulka 1 - Seznam pozemků

Obr. 47 Schéma / zasažené pozemky

5.4 Základní údaje stavby

- a, **Typ a využití stavby:** Jedná se o revitalizaci dokončené stavby podchodu spojující Náměstí Práce a bývalý areál Svit. Jde o zásah do veřejného prostoru s cílem využití neefektivního místa a jeho využití pro obyvatele města a studenty. Součástí projektu není mimo odstranění stávajících obchodních jednotek a podhledu, potřeba dalších rozsáhlejších stavebních úprav. Revitalizace je určena jako trvalá, ale umožňuje další rozvoj místa.

- b, **Navrhovaný prostor:** plocha: 1265 m² - nátěr
- c, **Vliv stavby na okolí:** Aktivita, která může, vzniknou v okolí objektu a to zejména v nočních hodinách může mít za důsledek zvýšení hladiny hluku a rušení nočního klidu. V blízkém okolí se však nenachází obytné zóny.

1. GAHURŮV PROSPEKT / UTB
2. NÁMĚSTÍ PRÁCE
3. ZASTÁVKA MHD /SMĚR VIZOVICE
4. PODCHOD
5. BRÁNA SVITU
6. ZASTÁVKA MHD /SMĚR OTROKOVICE
7. SMĚR CENTRUM

8. NÁDRAŽÍ
9. SVIT

Obr. 48 Schéma / Okolí

6 ANALÝZA SOUČASNÉHO PROVOZU

6.1 Širší vztahy

Podchod slouží, jako spojnice mezi dvěma frekventovanými lokalitami města a navazuje na vlakové a autobusové nádraží. V blízkosti se nachází dvě zastávky MHD a jedna z nich je přímo propojena rampou s podchodem. Z pohledu lokality, se jedná o důležité místo, který denně musí projít mnoho lidí různých věkových i sociálních skupin.

6.2 Využití a vzhled

V současné době se zde nachází šest prodejen, z toho jsou otevřeny jen, tabák, květinářství, obchod s dárkovými předměty a asijské bistro. Prodejny stále v původním stavu tak nabízení jen smutný pohled na minulost a věžička bistra je připomínkou toho, že je zde něco špatně. Přesunutí prodejen a bistra by po domluvě s městem neohrozilo funkčnost místa, jelikož se stejné provozovny nachází v docházkové vzdálenosti od podchodu. Včetně veřejných toalet a sprch tak podchod v dnešní době nenabízí žádné jiné možnosti využití.

6.3 Pohyb

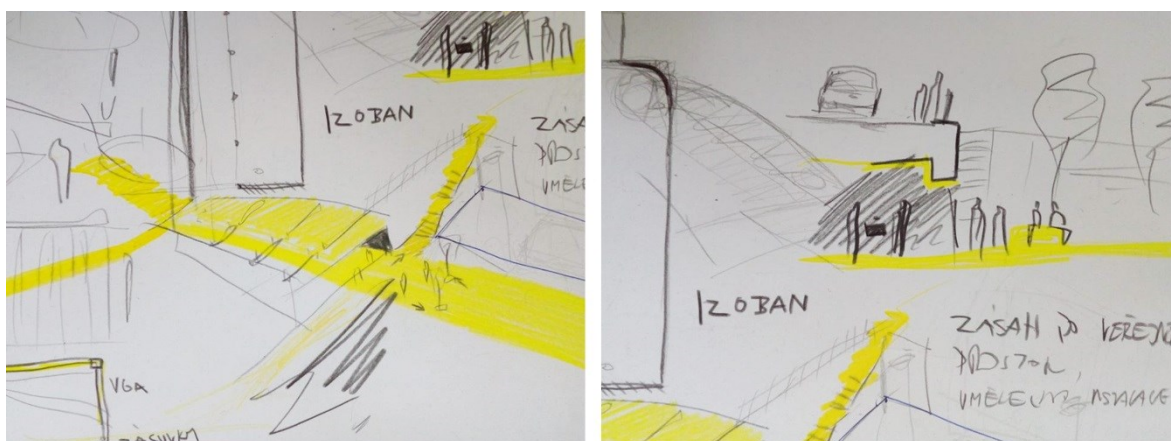
Lidé podchodem pouze procházejí v různé koncentraci a to dle denní doby. Vstup do podchodu je možný schodiště, eskalátorem, výtahem a rampou ze strany Nám. Práce a otevřeným vstupem do prostoru na straně druhé. Prostor dimenzovaný pro průchod je velmi velkorysý a nabízí tak volnost pohybu. Podchod není navržený pro průjezd cyklisty a v okolí se nenacházejí stojany na kola.

7 CELKOVÝ POPIS REVITALIZACE

7.1 Základní koncept

Zadáním pro tuto bakalářskou práci byla revitalizace podchodu v centru Zlína a vytvoření „studentského klubu“. Po bližší analýze místa a hlubším studiu problematiky veřejného prostoru, jsem dospěl ke stanovisku, že prostor podchodu nabízí širší možnost využití. Díky strategické poloze v centru města a blízkosti k veškeré občanské vybavenosti jsem vytvořil koncept multifunkčního veřejného prostoru, který nabízí různorodé využití v průběhu roku. V projektu však ponechávám nádech studentského prostředí, které neodmyslitelně patří ke Zlínu.

Koncept jsem nazval „Žlutá osa“. Balancuji na hraně zásahu do veřejného prostoru a umělecké instalace. Prvním problémem, který byl pro mě zásadní, byla potemnělost podchodu a otázka, proč by se zde měl vlastně někdo zdržovat. Odstranění prodejen, které vizuálně, ale i fyzicky ponižují a zabírají prostor, se pro mě stalo prvním krokem revitalizace. Podchod již z historického hlediska navazuje na Svit a bývalou Svitovskou Bránu, která naposledy plnila svůj skutečný účel jako brána, když v továrnách Svitů pracovalo tisíce dělníků. Proto mi přišlo důstojné, ji propojit s novým návrhem podchodu, stejně jako tomu bylo při jejím vzniku. Nově by tak mohla znovu nabít funkce brány a uvozovala by jakýsi vstup do města.

Obr. 49 Ideové skici

Cílem je proto vytvořit vizuálně reprezentativní prostor hodný centru krajského města, který by sloužil po větší část roku jako místo setkání a kulturních událostí univerzity, města či přímo studentů. Místo by také mělo sloužit k výtvarným projevům,

výstavám a street artu, který ve Zlíně silně chybí. Myšlenka podchodu pracuje s co nejmenším omezením uživatelů, tak aby se mohly v podchodu cítit svobodně, a podněcuje interakci mezi lidmi, kterou si беру osobně za jeden z nejdůležitějších cílů projektu.

7.2 Urbanistické řešení

Projekt je navržen s návazností na okolní infrastrukturu, pěší zóny a pouze doplňuje stávající objekt podchodu a nemění urbanistickou strukturu místa a regulační plán Zlína.

Obr. 50 Letecký pohled

7.3 Architektonické řešení – kompoziční, materiálové a barevné řešení

Prostorové řešení podchodu je rozděleno na dvě části. První část je ponechána svojí původní funkci průchodu z bodu A do bodu B a proto neprošla dalšími úpravami, kromě změny osvětlení. Pěší pruh jsem ponechal kvůli předpokladu, že ne každý se bude chtít v podchodu zastavit a trávit zde čas. V prostoru nejste ničím omezeni ani rušeni v chůzi a jeho šířka 6,75 m je dostačující.

V druhé části jsem, však navrhl prostor nový. Velkoryse umístěný pruh začínající už před bránou Svitů, prochází a vede jako zlatý koberec do podchodu, celý ho protíná a s návštěvníkem ho i opouští na konci schodiště vedoucí na Náměstí Práce. Hlavní funkce žluté cesty však není průchod, prostor je vybaven mobiliářem, hracími prvky a po celé délce podchodu křídovou stěnou. Místo pro zastavení, setkání se s přáteli nebo třeba jen čekání trolejbusu.

Vizuálně tyto dvě části dělí šest svislých kovových konstrukcí se zavěšenými židlemi a stoly. S tímto mobiliáre může uživatel podchodu volně manipulovat. Sednout si tak může prakticky kdekoliv, může svolat přátele, posedět se sousedem, které právě potkal po cestě nebo zůstat v postranní a pozorovat dění v okolí. Tato myšlenka volného mobiliáře je vlastně takový sociální experiment, ukáže povahu lidí, jestli se zachovají, jak mají a vrátí židle a stoly na původní místo nebo si je odnesou na zahradu? Prostor tak vybízí k interakci mezi lidmi a s prostředím, jenž uživatel jen nekonsumuje, ale podílí se na něm. Tento přístup musí veřejnost vyprovokovat, aby se lidé nebáli veřejný prostor využívat aktivně a bez různých omezení, ale tak aby oni sami nevytvářeli omezení pro ostatní.

Podchod je také navržen pro plno dalších aktivit. Významnou částí je dostat umění do veřejného prostoru a umožnit vystavovat zejména studentům, mohou se tak prezentovat široké veřejnosti. Ke kreativě a jistému druhu street artu vybízí i křídlová stěna. Vybavení podchodu poskytuje také možnosti pro pořádání kulturních a univerzitních akcí. Správu nad konáním akcí bude mít pod kontrolou město a všechny události budou předem oznámeny.

V dalších podkapitolách podrobněji rozvedu využití, detaily a technické postupy jednotlivých částí.

7.3.1 Žlutý nátěr

Základem a nosnou myšlenkou podchodu je pruh žluté barvy, který uvozuje cestu od brány Svitů, přes celý podchod a opouští ho při jižním vstupu na konci schodiště. Žlutá jak jsem již zmínil, v kapitole barva, má vlastnosti, které vyhovují prostředí podchodu.

Pro nátěr jsem zvolil průmyslovou barvu na asfalt a beton s názvem **SILEX**. Barva je určena na povrchy silnic, parkovišť, průmyslové podlahy a to jak v interiéru, tak i v exteriéru. Povrch podlahy bude upraven ve formě matu, tak aby vznikala co nejmenší odrazivost světla. Barvu je také třeba ředit dle způsobu aplikace a to toluenem. Vydatnost je zhruba 8 m²/kg. Jako způsob aplikace bych volil nanášení válečkem či stříkáním. Před samotným nanášením, bude také potřeba upravit betonový povrch dlažby. Je nutné ho očistit, zbavit mastnot a prachu. Aplikace barvy se potom provede ve dvou až třech vrstvách, dle savosti betonu a to v několika hodinových intervalech (cca 1-5 hodin). Při aplikaci by venkovní teplota neměla, klesnou pod 5 °C. Po 12 hodinách by měl být povrch zaschnutý.

Povrch plochy určený k nátěru má rozlohu zhruba 1265 m².

Nátěr betonové dlažby je potom možné při větších mechanických či jiných poškozeních jednoduše obnovovat. A povrch je také snadno omyvatelný.

Obr. 52 Barva 0620 ČSN

Obr. 51 Ilustrace nátěru

7.3.2 Křídová stěna

Součástí konceptu je 43 m dlouhá křídová stěna, která prochází celou délkou podchodu od vstupu ze severní strany až ke vstupu do sociálního zařízení. Myšlenka velkoplošné křídové stěny je možnost se vyjádřit pomocí psaného slova, zanechat za sebou stopu při letném průchodu či si jen tak kreslit. Samotné využití stěny je velmi všestranné, může sloužit jako školní tabule při přednáškách, může být jako nástroj vyjádření při řešení projektu, prodejce si zde při trzích může sepsat seznam a cenu zeleniny. Už před tím jsem také zmiňoval, že Zlínu chybí street art. Úkolem stěny je kreativita a to ve všech směrech. Stačí si jen vzít křídu do ruky a tvořit.

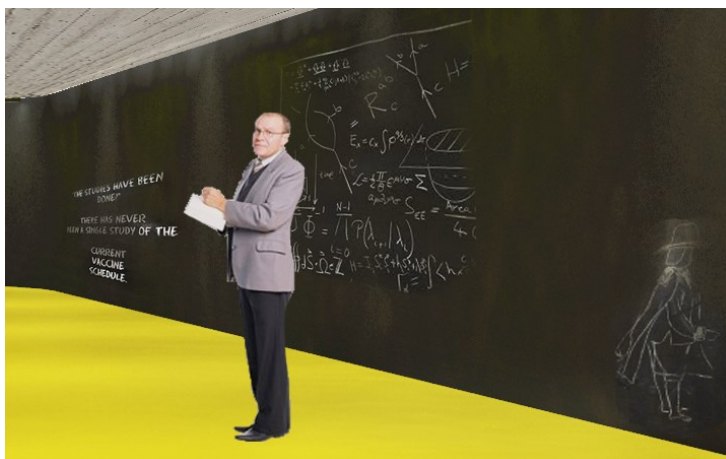
Před nátěrem barvy na tabule je třeba řádně připravit betonový podklad. V první řadě je potřeba očistit povrch od nečistot a mastnot a vytmelit praskliny. Pro lepší přilnavost barvy je doporučeno ošetřit podklad penetračním nátěrem, který se po dokončení musí přebrousit. Ředění latexové barvy bude záležet na savosti betonu. Pro vytvoření křídové stěny jsem zvolil barvu **DISPAM**, která je určená pro interiéry i exteriéry a je odolná vůči povětrnostním podmínkám. Další vlastností barvy je voděvzdornost a voděodolnost a díky tomu se nátěr lépe omývá. Pokrytí barvy je při jednom nátěru je 5 - 7 m² / kg v závislosti na savosti povrchu. Barvu je doporučeno nanést

dvakrát s minimálně tři hodinovou přestávkou mezi nátěry. Po uplynutí doby 24 hodin od dokončení posledního nátěru bude stěna připravena pro mechanické zatížení.

Povrch plochy určený k nátěru má rozlohu zhruba 130 m².

Údržbu a čištění křídové psací plochy bych doporučil ponechat v kompetenci vlastníka či technických služeb města, tak aby neodbornou manipulací nedošlo k poškození nátěru.

Součástí této štěně jsou i rozvody elektroinstalace k zásuvkám 230V s dětskou pojistkou. Instalace zásuvek je vhodná provést ještě před nátěrem barvy na tabule a před aplikací jí pečlivě zakrýt a chránit před znečištěním. Zásuvky jsou speciálně určené pro exteriérové použití a odolávají prašnému prostředí i proudu vody. Rozdělení zásuvek podél stěny je vysvětleno v technické dokumentaci. Zásuvky budou volně k použití pro uživatele podchodu.

Obr. 53 Ukázka tabule

Obr. 54 DISPAM tabulová barva černá

7.3.3 Konstrukce pro mobiliář

Konstrukce slouží k zavěšení skládacích židlí a stolů. Návštěvník podchodu si tak může vzít a umístit mobiliář na místo, které chce. Tento systém přináší variabilitu a volnost sezení. Zavěšený mobiliář tvoří kompozici a výrazný prvek v prostoru.

Základní obvodovou konstrukci tvoří svařovaný rám 2900 x 2700 mm z ocelového jeklu 70 x 50 mm o tloušťce materiálu 2 mm. Horizontální členění nosné konstrukce tvoří ocelové jekly 20 x 20 mm s pravidelnou řadou háků na zavěšení mobiliáře. Člení je rozdělené do tří řad a dle typu mobiliáře se liší počtem háků a jejich rozmístění. Povrchová úprava je ošetřena práškovým vypalovacím lakem černé matné barvy a odstínem RAL 9005M. Konstrukce se kotví do stopní betonové konstrukce a dlažby pomocí chemické kotvy určené pro beton a zdivo určené do vlhkých podmínek. Upevnění do chemické kotvy se zajistí kotevním svorníkem M12 x 200. Délka závitové tyče se může odvíjet podle vlastností betonu.

Obr. 55 Vizualizace konstrukce

7.3.4 Brána Svitů a okolí

Na severní straně se podchod otevírá do prostorné platformy navazující na bránu Svitů a zastávku MHD Náměstí práce. Návrh revitalizace se týká i této oblasti. Ve spodní části plochy mezi podchodem a bránou Svitů plánují, umístí mobiliář pro sezení, pingpongové stoly a dále oblast doplnit o nové odpadní koše a stojany na kola.

Ve stejné části se nachází i nevyužívaný a neudržovaný trávník. Místo je vhodné na umístění dočasného pódia pro různé akce od koncertů po venkovní divadlo či promítání filmů. Navazující platforma k trávníku vytváří hlediště, díky svojí elevaci k východní straně.

Dalším zapojeným objektem je brána Svitů, pod kterou začíná žlutá linie podchodu. Brána tak může znovu nabít významu a uvozovat cestu do podchodu směrem k Náměstí Práce. V návaznosti na celou tuto revitalizaci tak může vzniknout další projekt, který by našel využití pro komplex budov a bránu ve které dříve sídlo muzeum obuvi.

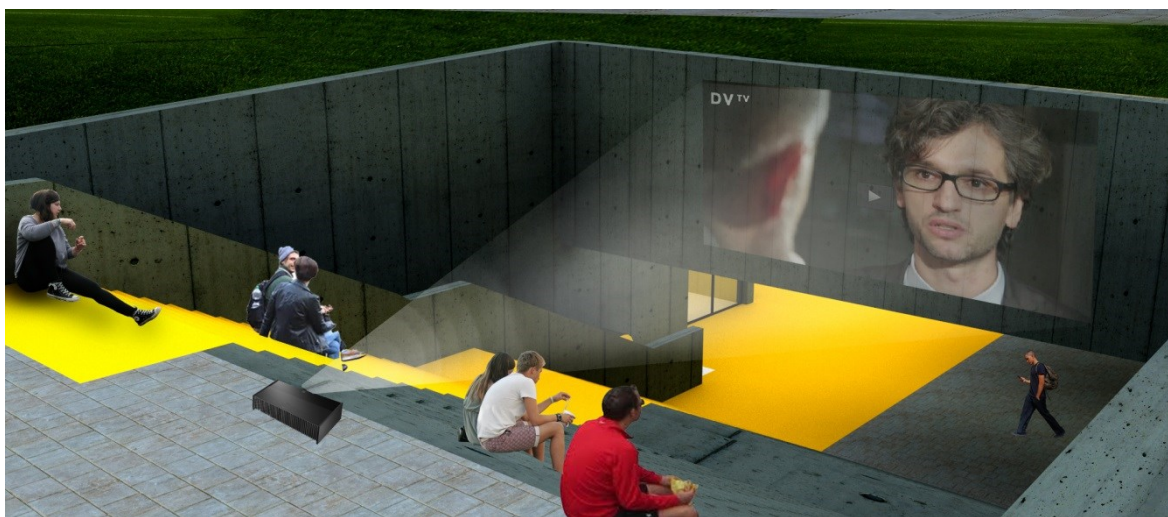
Obr. 56 Brána Svitů

Obr. 57 Vizualizace / Koncert na platformě

7.3.5 Schodiště

Plocha schodiště se jeví vhodná jako možné auditorium, schody tvoří stupňovité sezení. Součástí tohoto projektu však není další práce s tímto místem. Pro občasné události jak promítání filmu či diskusi, ponechám schodiště volně k použití. Pro potřeby auditoria jsou využity jiné části podchodu.

Obr. 58 Vizualizace využití schodiště

7.3.6 Zeleň

V okolí místa revitalizace se nachází několik travních ploch. Nejbližšími plochami z jižní strany je plocha okolo schodištní části a naproti ní trávník s umístěnou sochou Velký Fibonacci. Oba trávníky nemají žádné další využití. Ze severní strany se pod venkovním schodištěm nachází travní plocha se stávajícím městským osvětlením, která nemá v nynější době využití, ale v návaznosti na nový projekt by mohla najít využití. (Viz. Podkapitola Nové Způsoby využití) Stromová v okolí podchodu bylo součástí původního projektu a moje práce do něj nezasahuje.

7.4 Technické a konstrukční řešení

7.4.1 Svislé konstrukce

Po odstranění stávajících obchodních jsem se držel návrhu úpravy stěny, která měla vzniknout za novými obchodními jednotkami dle původních plánů z roku 2011. Proto bude pro stěnu použita stejná technologie, jako byla použita v celém objektu podchodu a k

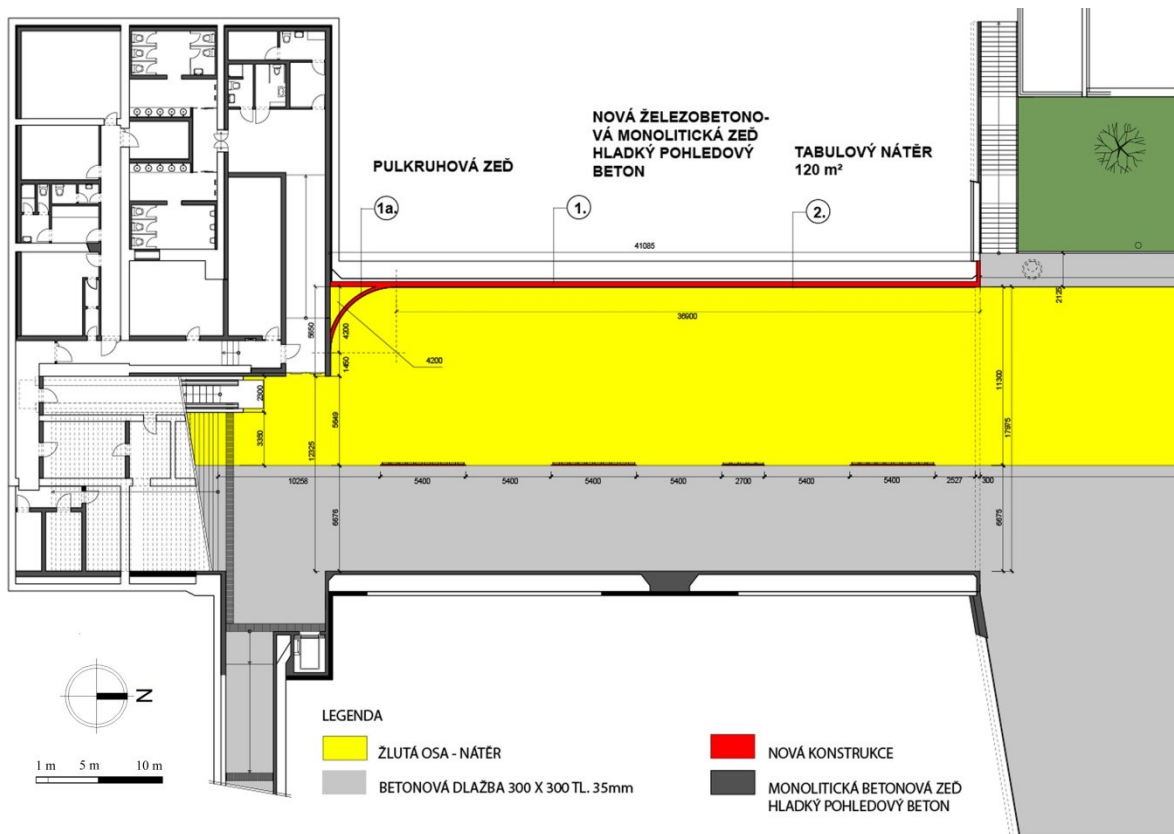

provedení stavby bych doporučil firmu CEMEX, která dodávala beton při poslední rekonstrukci.

Obvodová železobetonová monolitická tl. 325 mm, hladký pohledový beton. Stěna je zakončena zaoblením o poloměru 4200 mm (Viz výkresová dokumentace: Navrhovaný stav)

Obr. 59 Detail pohledového betonu

Obr. 60 Schéma nové konstrukce

7.4.2 Dlažba

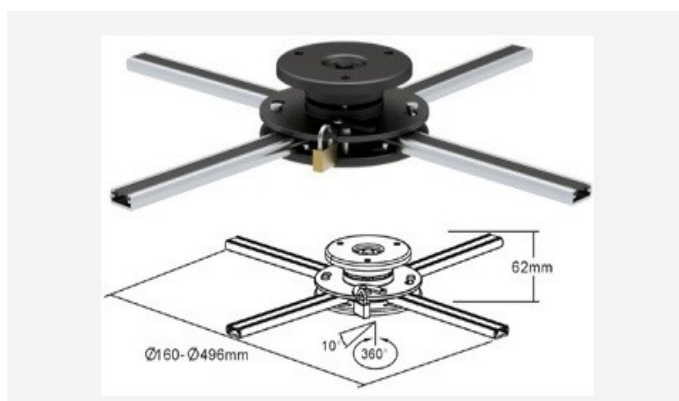
V podchodu a jeho okolním prostranství byla použita betonová dlažba 300 mm x 300 mm a tl. 35mm . Bude nutné dokoupit a položit 1130 m² nové dlažby na místě po odstranění stávajících obchodních jednotek a navázat na sklon 1,5% stávající dlažby. Před nátěrem žluté barvy bude nutné prostor vyměřit a očistit.

7.4.3 Stropní konstrukce

Součástí návrhu je odstranění stávajícího podhledu, který nevyhovuje podmínkám návrhu. Prostor podchodu se tak prosvětlení a zvedne se jeho světlá výška. Po odstranění podhledu bude nutné zatmelit otvory po kotvení a jeho povrch zůstane odhalený ve stavu původní mostovky. Odborná firma zodpovědná za osvětlení a elektroinstalace provede zabezpečení všech kabelů pomocí drátěných kabelových žlabů a třmenovými příchytkami s kovovou přitlačnou opěrkou.

Další instalací do stropní konstrukce jsou dva držáky projektoru Brateck PRB-11, který je univerzální pro všechny projektory. Držák má nosnost 10 kg a je možné ho otáčet 360°. Volil bych upevnění vruty a hmoždinkami do betonu.

Současně s držáky bude umístěn VGA kabel pro komunikaci počítače a projektoru. V určených částech podchodu budou ukotveny závěsné prvky s karabinou pro možnost zavěšování objektů. Pro zavěšení lamel proti průvanu bude nutné umístit nosné L profily. (Viz. Podkapitola: Ochrana proti průvanu)

Obr. 61 Držák projektoru

Obr. 62 Závěsný prvek s karabinou

7.4.4 Osvětlení

Dobré osvětlení pochodu je zásadní pro jeho funkčnost a mnou navržené aktivity potřebují i mimo přírodní osvětlení, kterému se podchodu dostává pouze ze severní a částečně jižní strany, podporu osvětlením umělým. Při návrhu osvětlení pro tento podchod jsem se snažil o vyvážení všech světelných požadavků jako správné rozložení jasu, světlost zón, směřování světla a problematiku oslnění. Kombinace různých druhů umělého osvětlení je kvůli délce podchodu nezbytná i v denní době. Při výběru svítidel je vhodné použít zářivky teplého bílého světla, které v kombinaci se žlutým povrchem dlažby pomůže podchod ještě více prosvítit.

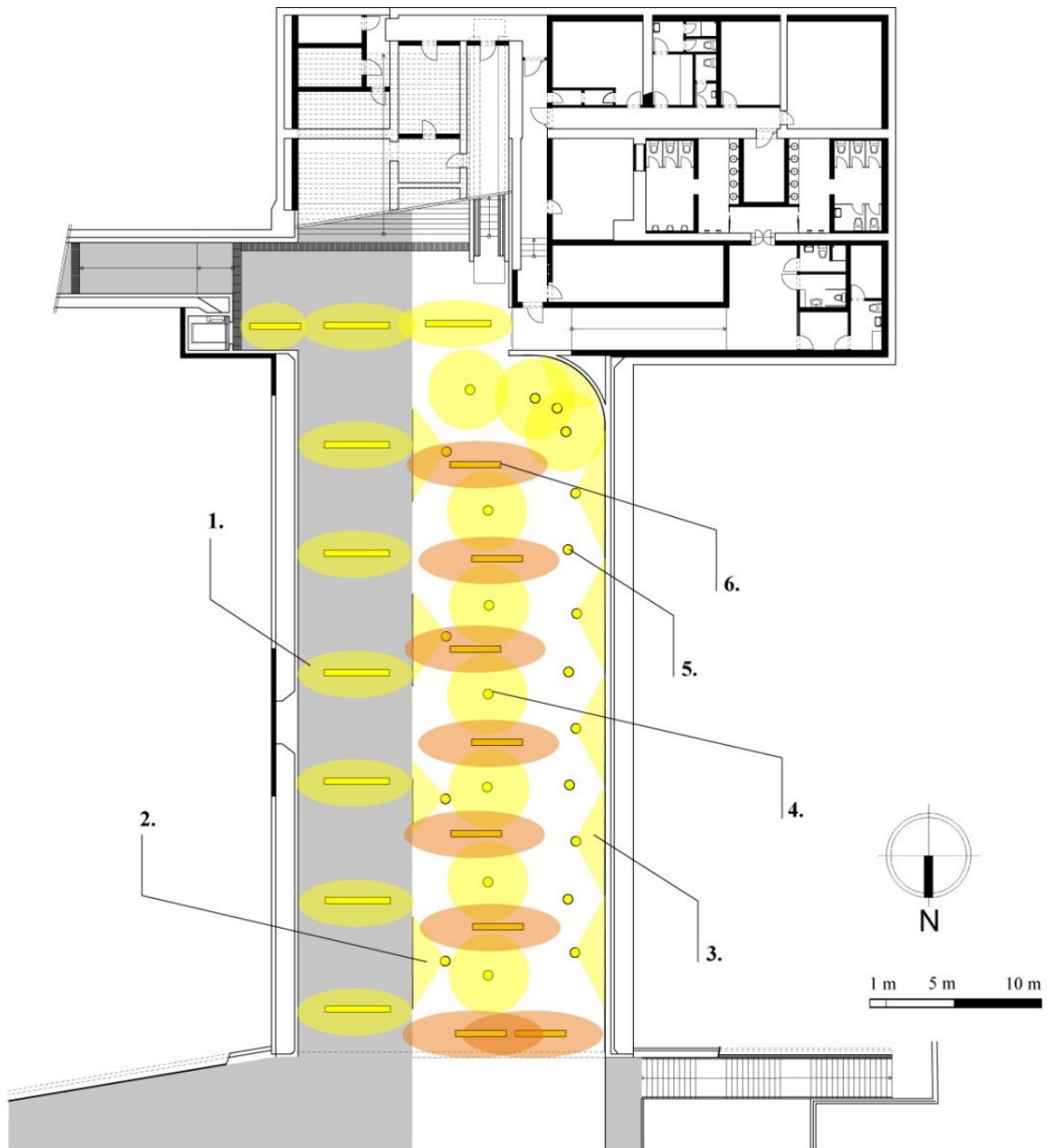
Osvětlení části podchodu určené pouze pro průchod je navržené dle požadavků svícení veřejných prostor a podchodů. Osvětlením navazuje na okolní komunikace a není zde třeba řešit zónování, svítidla jsou rytmicky rozdělena po délce průchodu.

Část podchodu určená pro aktivity je rozdělena na zóny pro sezení, mobiliář, promítání, tabulovou křidu a další aktivity. Každá z nich potřebuje individuální přístup k osvětlení a jeho regulaci dle denního období a musí odpovídat normám. Speciální pozornost bude také třeba dát systémům pro osvětlení výstav.

Provedení zapojení napájecího systému a napojení na rozvaděče provede odborná firma tak aby byli splněny všechny bezpečnostní podmínky a nedošlo tak ke zranění osob, zvířat či požáru a také zohlední hospodárnost svícení pro ekonomicky přijatelný provoz. Stejně tak bude zapotřebí připojení k ovládacímu systému, regulaci a ovládání osvětlení pomocí počítačové sítě. Intenzita osvětlení se bude řídit dle spínacího kalendáře a časových spínačů.

Výběr všech svítidel je nutný provést dle ekonomických a bezpečnostních požadavků, zejména ochrana svítidel krytím IP, proti vniknutí cizích těles a tekutin a krytím IK, proti vandalismu.

Informace shrnuté v této podkapitole nejsou technického rázu a po konzultaci s odbornou firmou jsem usoudil, že součástí této práce bude jen manuál pro další odborné provedení osvětlení specializovanou firmou, která přesně spočítá a vytvoří systém osvětlení na míru.

1. Osvětlení průchozího koridoru
- přímé symetrické osvětlení / zářivkové svítidla

2. Osvětlení zavěšeného mobiliáře
- rovnoměrné osvětlení

3. Osvětlení křídové stěny
- rovnoměrné osvětlení

4. Zónové osvětlení
- bodové kuželové svítidla

5. Výstavní osvětlení
- flexibilní, změna světleného kužele

6. Speciální svítidla
- řízené osvětlení, zonové, změna barvy, efekty

Obr. 63 Schéma osvětlení

7.4.5 Ochrana povětrnostním podmínkám

V určitých obdobích v roce dle závislosti na klimatických podmínkách bude třeba prostory podchodu chránit před průvanem a chladem tak, aby bylo možno se zdržovat v určených částech i během nízkých teplot. Jelikož se v chladných a zimních měsících nepředpokládá tak vysoká návštěvnost místa hledal jsem řešení jak vytvořit chráněný prostor spíše pro menší skupinu lidí, který by se dal vytopit pomocí např. sálavého topného tělesa.

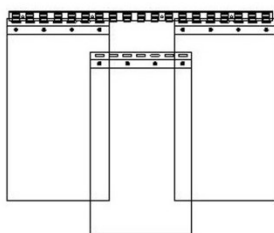
Pro tyto účely jsem využil PVC lamelové clony, běžně užívané v průmyslu jako zábrana uniku tepla ve vytápěných skladech, továrnách či výrobních halách. Mimo jiné brání průvanu, hluku a vniku prachu. Lamely jsou určeny do frekventovaných prostor a umožňují průchod osob. A díky transparentnosti PVC nimi proniká světlo. Výhodou lamel je také nízká cena a snadná údržba a čištění.

První navržený systém je řada nosných L profilů s háčky určenými pro zavěšení lamel. Takto lze prostor rozdělit a vytvořit tak prostor, který je možný pro různé události využívat i v chladnějším období. Díky vlastnostem lamel však prostor zůstává průchozí a v případě vytápění bude bránit unika tepla.

Druhou možností využití lamel je pouze zabránění nepříjemného průvanu. V několika částech podchodu jsou proto umístěny nosné profily lamel do stropní konstrukce. Poté se dle potřeby na tato místa můžou lamely zavěsit a vytvoří zástěny. Rozvržení prostoru je dále vysvětleno v technické dokumentaci

Háčkový profil

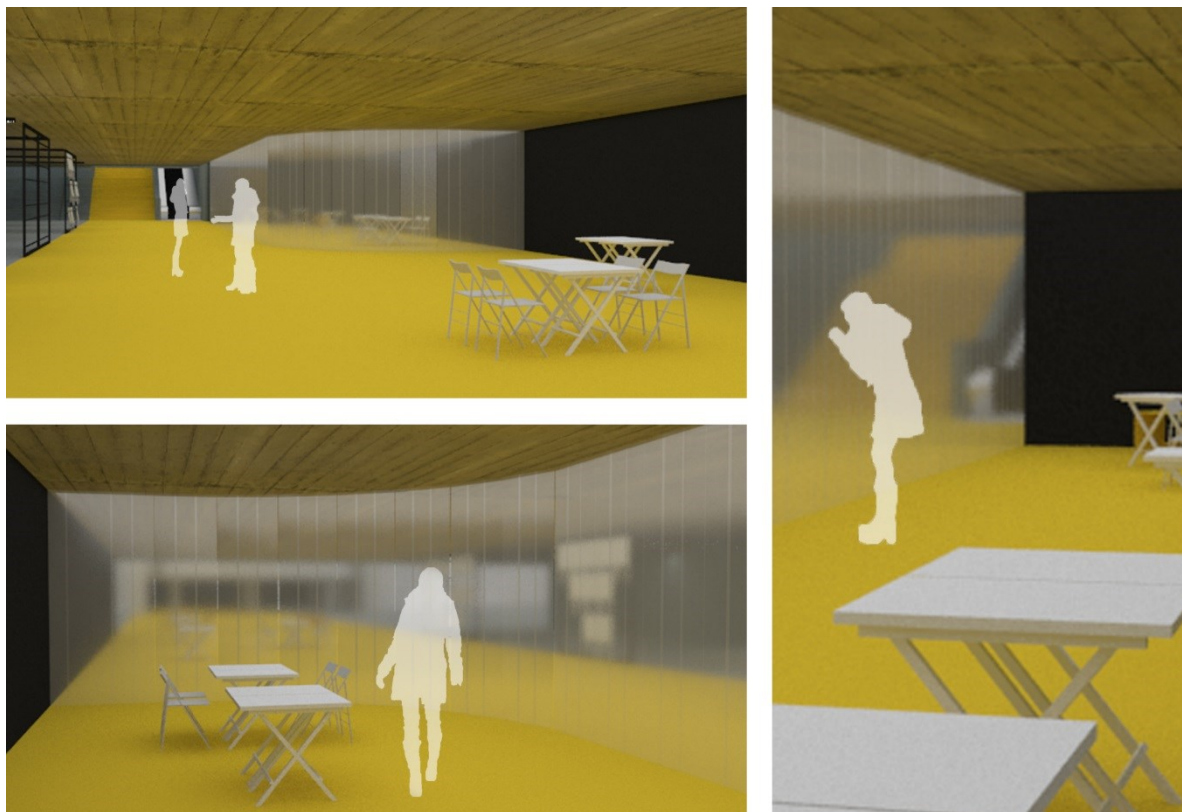

Lamela 300 mm - krytí na 1 háček

Obr. 64 Lamely

Obr. 65 Vizualizace použití lamel

7.4.6 Bezbariérové využití

Pro osoby s omezenou schopností pohybu nepředstavuje mnou navržená realizace další omezení. Prostor je rozdělen na část pouze průchozí o šíři 6675 m a část „žluté osy“ 11 300 m a nabízí velkorysý prostor pro pohyb. Pochozí povrchy splňují požadavky pevnosti, rovnosti a protiskluzového povrchu. Pro další užití je podchod vybaven výtahem pro imobilní osoby, rampou a eskalátorem. Osoby se sníženou orientací a osoby se zrakovým postižením mají také dostatečný prostor pro pohyb a jako vodící linie pro průchodu zůstává monolitická betonová stěna po délce podchodu a do jejího prostoru nebudou umístěny žádné překážky a předměty.

7.4.7 Sociální Zařízení

Sociální zařízení podchodu bylo součástí předešlé rekonstrukce, vyhovuje tak všem hygienickým i technickým požadavkům a normám. Využití veřejných toalet a sprch je omezeno jen na dobu provozu určenou vlastníkem objektu. Proto bude třeba vždy pro plánované události zabezpečit obsluhu toalet.

7.4.8 Skladovací prostory

Pro prostory skladování plánují využít místnost pro to určené uvnitř objektu a pod schodištěm. Výběr místností proběhne v dohodě s městem jako vlastníkem podchodu. Dle velikosti prostoru a potřebám skladování se podřídí nákup skladovacích systému. Primárně je třeba skladovat sezónní vybavení, náhradní mobiliář, projektory, topné tělesa atd.

7.5 MĚSTSKÝ MOBILIÁŘ

7.5.1 Prvky k odstranění

V rámci uprav prostoru před vstupem do podchodu ze strany svitu, navrhuju odstranit dvě lavičky a odpadní koše a kontejnery na odpad. Lavičky i koše mohou znovu najít svoje využití v jiné části města. Odstraněný mobiliář bude adekvátně nahrazen novým. K prvkům určeným k odstranění patří dnes již málo využívaná telefonní budka a rozcestník umístěný na málo frekventovaném místě, který bude nahrazen informační grafikou.

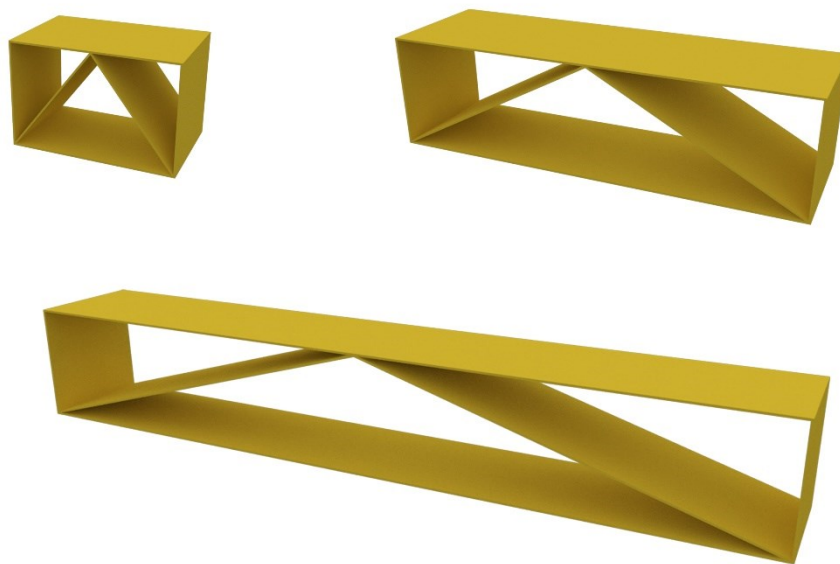
Obr. 66 Objekty určené k odstranění

7.5.2 Atypické prvky

Mobiliář navržený pro tento projekt reflektuje tvarosloví podchodu a vychází z jednoduché geometrické formy.

7.5.2.1 Lavice

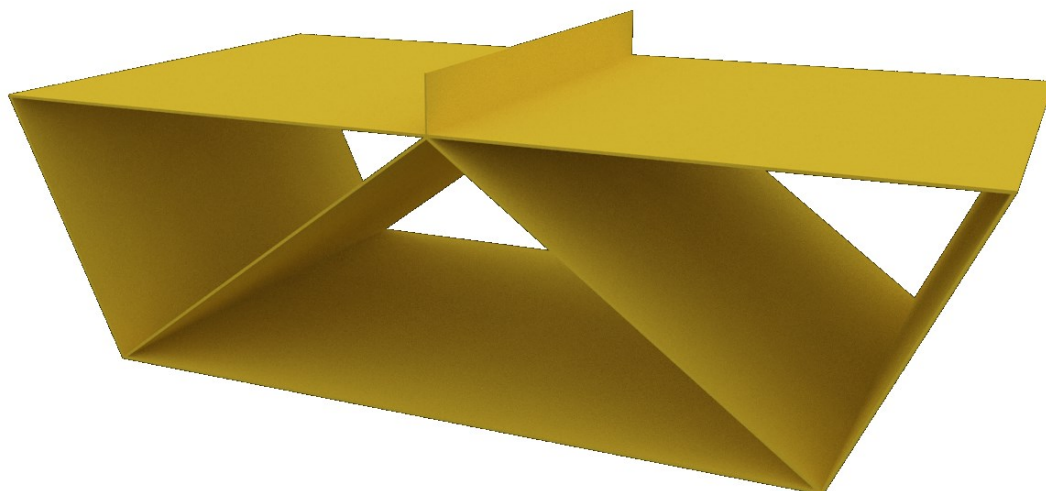
Lavice jsou v rozměrech 3, 1.5 a 0.7 m a jsou vyrobené z ocelového zinkovaného plechu o tloušťce 4 mm spojeného svařováním. Povrch je proveden v žluté barvě RAL 1021, tak aby vizuálně doplňoval prostor podchodu. Lavice nejsou určeny ke kotvení a pro různé události je s nimi možno manipulovat. (Viz. Výkresová dokumentace: Lavice)

Obr. 67 Vizualizace lavic

7.5.2.2 Ping-pong

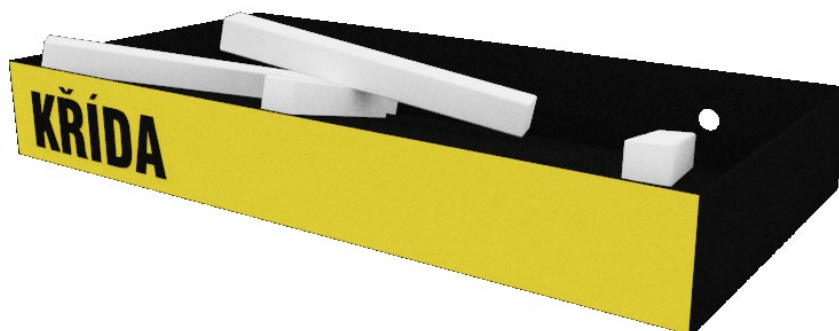
Stolní tenis je stejně jako lavice vyroben z ocelového zinkovaného plechu o tloušťce 4 mm spojeného svařováním. Barevnost je také obdobná a to v žluté barvě RAL 1021. Stoly nejsou kotvené, ale kvůli hmotnosti je třeba při manipulaci použít techniku. Pálky a míčky si musí hráči přinést sami. (Viz. Výkresová dokumentace: Stolní tenis)

Obr. 68 Vizualizace stolní tenis

7.5.2.3 Držáky křídy

Pro již zmíněnou křídovou stěnu jsem navrhl držáky na křídu, která bude doplňována provozovatelem, a náklady na ni se přičtou k provozním nákladům podchodu. Držáky o rozměru 300 x 150 mm jsou vyrobeny z ocelového zinkovaného plechu o tloušťce 2 mm spojeného svařováním. Prvky jsou ukotveny pomocí hmoždinek do betonu.

Obr. 69 Vizualizace držáku na křídu

7.5.3 Typový mobiliář

Typový mobiliář jsem vybral z nabídky firmy Mmcité, jelikož další jejich prvky jsou použité v okolí revitalizace. Jako mobiliář určený na zavěšený jsem volil dřevěné skládací židle a stoly.

7.5.3.1 Odpadové koše / Crystal CS350

Koš tvoří jednoduchou geometrickou formu a je vyroben ze zinkové oceli. Navrhují umístit variantu trojdílného koše pro separaci odpadu a popelník. Informace o kotvení a manipulaci jsou uvedeny v příloze technických listů.

Obr. 70 Odpadové koše / Crystal CS350

7.5.3.2 Stojan na kola / Lot limit SL505

Nenápadně působící stojan na kola jsem vybral z důvodu jeho všestrannosti použití jak v prostoru tak cyklisty. Konstrukci tvoří zinková ocel s popráškováním. Informace o kotvení manipulaci jsou uvedeny v příloze technických listů.

Obr. 71 Stojan na kola / Lot limit SL505

7.5.3.3 Skládací židle SVEN

Obr. 72 Skládací židle SVEN

Dřevěné skládací židle jsem se rozhodl využít z důvodu praktičnosti. Lze je jednoduše složit, přemístit a mohou se tak zavěsit na připravené konstrukce. Váha jedné židle je 3kg a proto ani manipulaci s ní není obtížná. Materiál, ze kterého je židle vyrobena

je masivní bukového dřeva, které se vyznačuje dlouhou životností a na rozdíl od ostatních materiálů v podchodu je přírodní, dojde tak k zajímavému kontrastu. Povrchová úprava židle je bílý lak. Cena za jednu židli se pohybuje okolo 599 Kč/DPH, proto i případné doplnění zničených, či případně odcizených židlí nebude finančně náročné.

7.5.3.4 *Skládací stůl Colombo New Scal King*

Obr. 73Skládací stůl Colombo New Scal Kin

Stejně jako navrhovaná židle tak i tento skládací stůl vyhovuje zejména svými vlastnostmi a materiálem. Povrch stolu je obdobě jako židle v úpravě bílého laku. Hmotnost jednoho stolu je 8 kg. Cena jednoho stolu je okolo 1749 Kč/DPH za kus.

7.5.4 SEZNAM MOBILIÁŘE

Čís. Pol.	Popis položky	Počet (ks)
1	Lavice 3 / ATYP Rozměry: 3000 x 450 x 456	4
2	Lavice 1.5 / ATYP Rozměry: 1500 x 450 x 456	3
3	Lavice 0.7/ ATYP Rozměry: 700 x 450 x 456	5
4	Stolní tenis / ATYP Rozměry: 2737 x 751 x 1525	2
5	Držáky křídly / ATYP Rozměry: 300 x 150 x 2 mm	5
6	Odpadové koš / Crystal CS350 / Mmcité Rozměry: 985 x 945 x 260 / 90 kg	3
7	Stojan na kola / Lot limit SL505 / Mmcité Rozměry: 1100 x 600 x 60 / 18 kg	5
8	Skládací židle SVEN / Výrobce / velkoobchod Rozměry: / 3 kg	Venkovní:70 Sklad:80 Celkem:150
9	Skládací stůl Colombo New Scal King Výrobce / velkoobchod Rozměry: / 8 kg	Venkovní:12 Sklad:38 Celkem:50

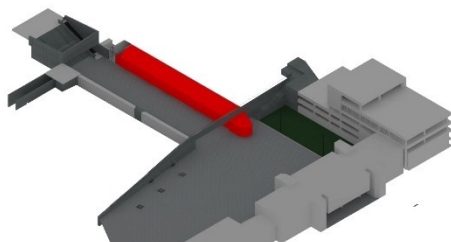
Tabulka 2 - Seznam mobiliáře

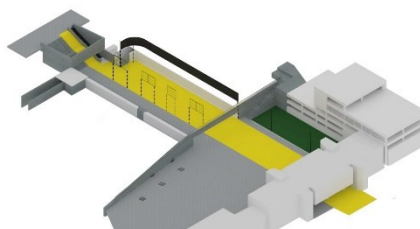
8 ETAPIZACE

- a, Před započnutím stavby je třeba stavební plochu ohradit a zamezit vstupu procházejících osob.
- b, Po zabezpečení prostoru bude možné provést bourací práce stávajících obchodních jednotek, odinstalování stávajícího plechového podhledu a zabezpečit rozvody elektřiny a vody. Nutné je také umožnit přístup těžké technice pro odvoz stavební suti a odpadu, který bude tříděn a zlikvidován.
- c, Po provedení všech demoličních prací bude třeba doplnit chybějící dlažbu, upravit zbylý prostor a zdivo. Posléze bude možné provést nátěr tabulové stěny a dokončit elektroinstalace el. zásuvek, kabeláž, osvětlení a ostatní technické požadavky stropu. Také bude nutné připravit povrchy pro umístění konstrukcí mobiliáře.
- d, Další etapou bude příprava dlažby na nános nátěru. Po zaschnutí barev bude možné odstranit ohrazení stavby.
- e, Jako poslední krok bude upevnění konstrukcí pro mobiliář a doplnění zbylého mobiliáře.

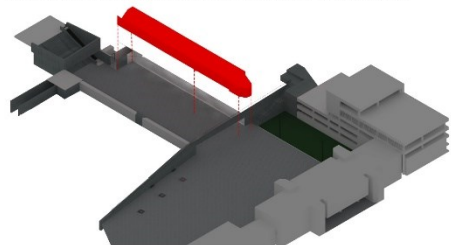
STÁVAJÍCÍ BLOK OBCHODNÍCH JEDNOTEK

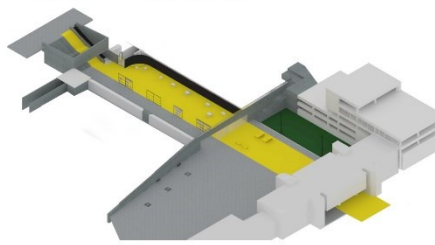
VYTVOŘENÍ ŽLUTÉ OSY, KŘÍDOVÉ STĚNY A RÁMŮ

ODSTRANĚNÍ OBCHODNÍCH JEDNOTEK

DOSAZENÍ MOBILIÁŘE

Obr. 74 Diagram etapizace

9 EVENTY / PŘÍNOS LOKALITĚ

Obsah a vybavení podchodu je určeno k různorodým činnostem v průběhu roku a dává prostor vzniku nových druhů podnikání. Soupis využití a událostí slouží jen jako ukázka možností využití podchodu.

9.1 Kapacita

Podchod poskytuje velkorysý prostor, který dokáže pojmout velké množství lidí a jelikož se můj projekt vztahuje i na platformu mezi severním vstupem a Bránou Svitů, poskytuje prostor možnosti pro konání větších eventů.

Předpokládaná kapacita sezení je: 190 – 200 lidí

Kapacita podchodu: 350 lidí

Celková kapacita: 500 lidí

9.2 Internet

V dnešní době je již zcela běžné, že většina lidí vlastní chytré telefony s možností připojení k internetu. Proto by byla vhodné pokrýt prostory podchodu veřejným Wi-Fi internetem. Připojení zdarma nejen, že přitáhne do místa více lidí, ale pomůže propagaci a marketingu, jenž je založen na sociálních sítích.

9.3 Využití v průběhu roku

Využití podchodu je různé a odvíjí se od období v roce. V této podkapitole se pokusím přiblížit různé možnosti využití.

V průběhu dne podchodem prochází v různé koncentraci různé sociální skupiny lidí. V ranních hodinách jsou především pracující lidé a studenti spěchající do práce či školy. Dopoledne to jsou spíše starší lidé a matky s dětmi. V čase kolem oběda a odpoledne je koncentrace lidí nejvyšší. K večeru v nočních hodinách se počet lidí snižuje a lidé zde budou vyhledávat více zábavu.

V závislosti na ročním období bude hrát největší roli počasí.

V jarních měsících, kdy teploty pomalu stoupají, může být podchod využit pro různé výstavy, performance přednášky, food trucky či víkendové trhy. Ve večerních hodinách pak promítání filmů, studentské party. V rozmezí měsíce března a května se koná také mnoho univerzitních akcí jako např. Zlín Design Week, které zde mohou najít svoje umístění. Na přelomu května a června se ve Zlíně koná Film Festival pro, který můžou prostory podchodu a okolí představovat nové možnosti využití.

Léto ve Zlíně již není tolik frekventované studenty univerzity, ale přesto se koná několik akcí jak např. Barum Rally. V letních měsících počasí umožňuje velkou variaci akcí od venkovních party, divadla až po různé sportovní aktivity.

Začátkem nového zimního semestru univerzity v září se Zlín opět začíná plnit studenty. V tomto období, podobně jako na jaře budou možnosti obdobné.

V chladných a zimních měsících se výčet akcí zužuje. Je tu možnost spojit dění v podchodě s vánočními akcemi města a prodejem punčů. Pokud tomu počasí dovolí, může s vyhrnovaného sněhu vzniku bobová sjezdovka. Pro zbylé akce si bude muset pořadatel zabezpečit vyhřívání prostorů.

Obr. 75 Vizualizace / Přednáška

Obr. 76 Vizualizace / Umělecká instalace

Obr. 77 Vizualizace / Promítání filmu

9.4 Nové podnikání

Výsledný a realizovaný projekt pomůže do celé lokality přilákat nový zájem podnikatelů. Podchod se může stát vyhledávaným místem pro eventy. Okolní bary a hospody budou díky větší koncentraci lidí v okolí profitovat. Jelikož podchod nenabízí žádnou možnost občerstvení, otevře se tím nová možnost pro food trucky a stánky s občerstvením.

Obr. 78 Food-truck

10 PROPAGACE

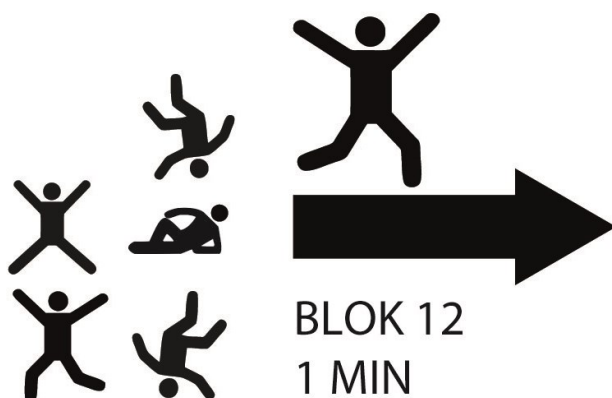
10.1 Logo

Logo reflektuje kontrast černé a žluté barvy, tedy hlavní prvky použité v podchodu. Je pro to snadno zapamatovatelné. Font písma použitý pro logo je Akrobat SemiBold

Obr. 79 Logo

Orientační Infografika je součástí vizuální identity podchodu a usnadní novým návštěvníkům obeznámení s prostředím. Font písma použitý infografiku je Akrobat SemiBold

Obr. 80 Návrh / infografika

Obr. 81 Infografika

10.2 Marketing

Cílovou skupinou, která se bude především angažovat o dění v podchodě jsou studenti a mladí lidé. Pro bude nejvhodnější volit propagaci pomocí sociálních sítí s použitím hastagu #podchodZlin .Podrobnější marketingový plán a SWAT analýza je k nahlédnutí v příloze této práce.

Obr. 82 Ukázka propagace

11 KONZULTACE

1, **Victor Ataide** – Hlavní designer Ydreams GLOBAL

Datum: 21. 3. 2017

Předmět konzultace: návrh a konstrukce mobiliáře pro podchod.

Pozn.: ostré hrany, povrchová úprava, přemístitelnost, otázka bezpečnosti

2, **Ing. arch. Carlos Salles**

Datum: 7. 3. 2017

Předmět konzultace: Architektonické a prostorové řešení. Výběr materiálů a mobiliáře. Návrh osvětlení a barevné řešení.

Pozn.: volba odstínu žluté, otevřenost prostoru, otázka bezpečnosti, hlavní koncept a nosná myšlenka projektu. Externí vedení projektu.

3, **Thiago Alves** – Marketing Specialist

Předmět konzultace: Marketingový plán podchodu, SWAT analýza, Propagace a vizuální identita

Pozn.: využití sociálních sítí a výběr cílové skupiny

4, **Filip Müller** - Application Specialist / Profesional Lighting Solutions Phillips

Předmět konzultace: Osvětlení tunelu.

Pozn.: Po konzultaci jsem usoudil, že součástí mojí práce bude jen manuál pro další odborné provedení osvětlení specializovanou firmou, která přesně spočítá a vytvoří systém osvětlení na míru podchodu.

5, **Jan Spolek** – EXPRESS COLOR

Předmět konzultace: Typ barev

Pozn.: Výběr nového typu barvy a rady ohledně ředění a aplikace.

6, Lenka Švirgová – BONEGA (dodavatel lamel)

Předmět konzultace: Průmyslové lamely

Pozn.: doporučení skladu lamel a doporučení konstrukce od další firmy.

7, Jaroslav Bilka – Konstruktor

Předmět konzultace: Konstrukce

Pozn.: Typ konstrukčního materiálu a kotvení

III. PROJEKTOVÁ ČÁST

12 VIZUALIZACE

Obr. 83 Vizualizace / Pohled od zastávky MHD

Obr. 84 Vizualizace / Trhy

Obr. 85 Vizualizace / Stolni tenis

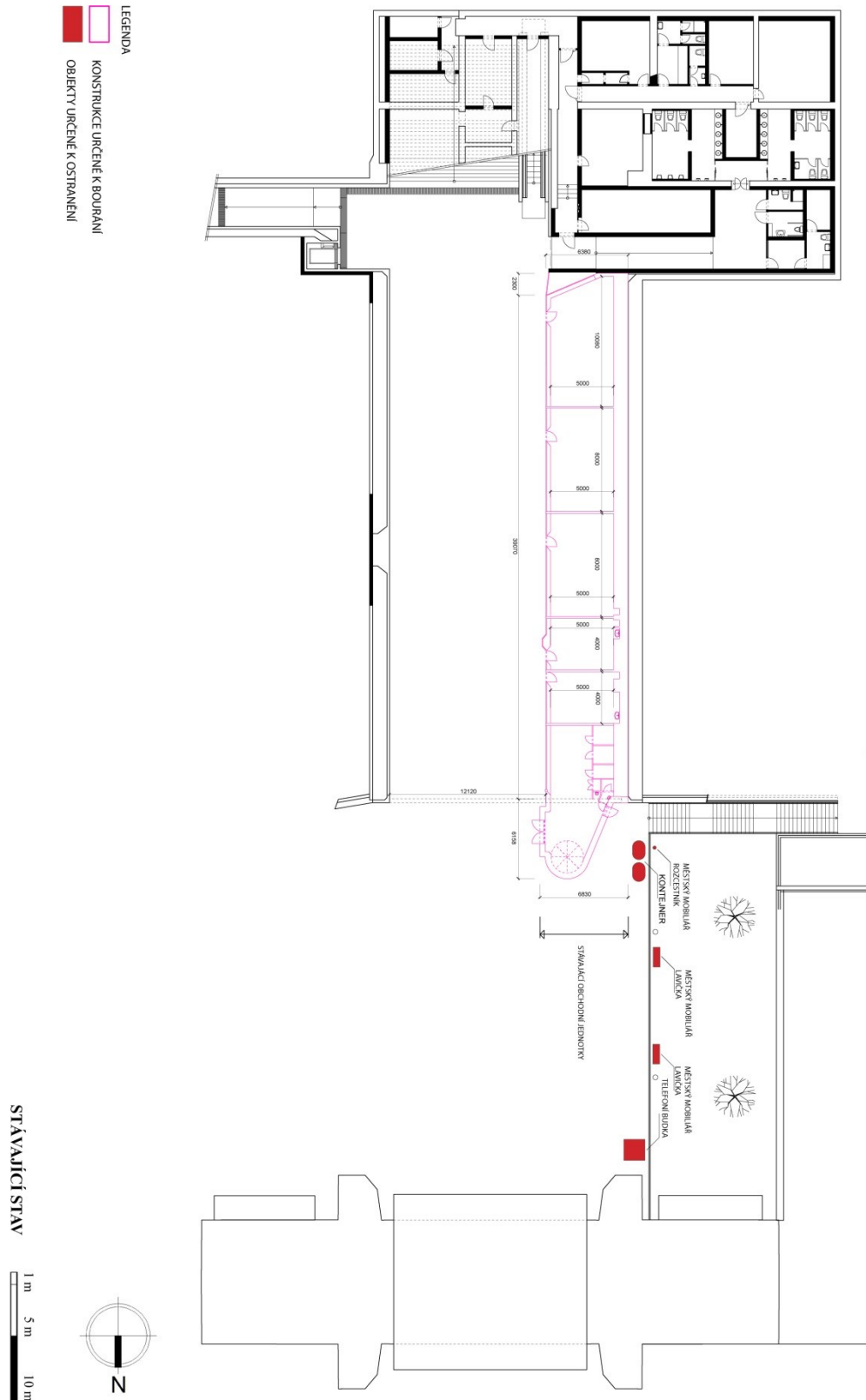

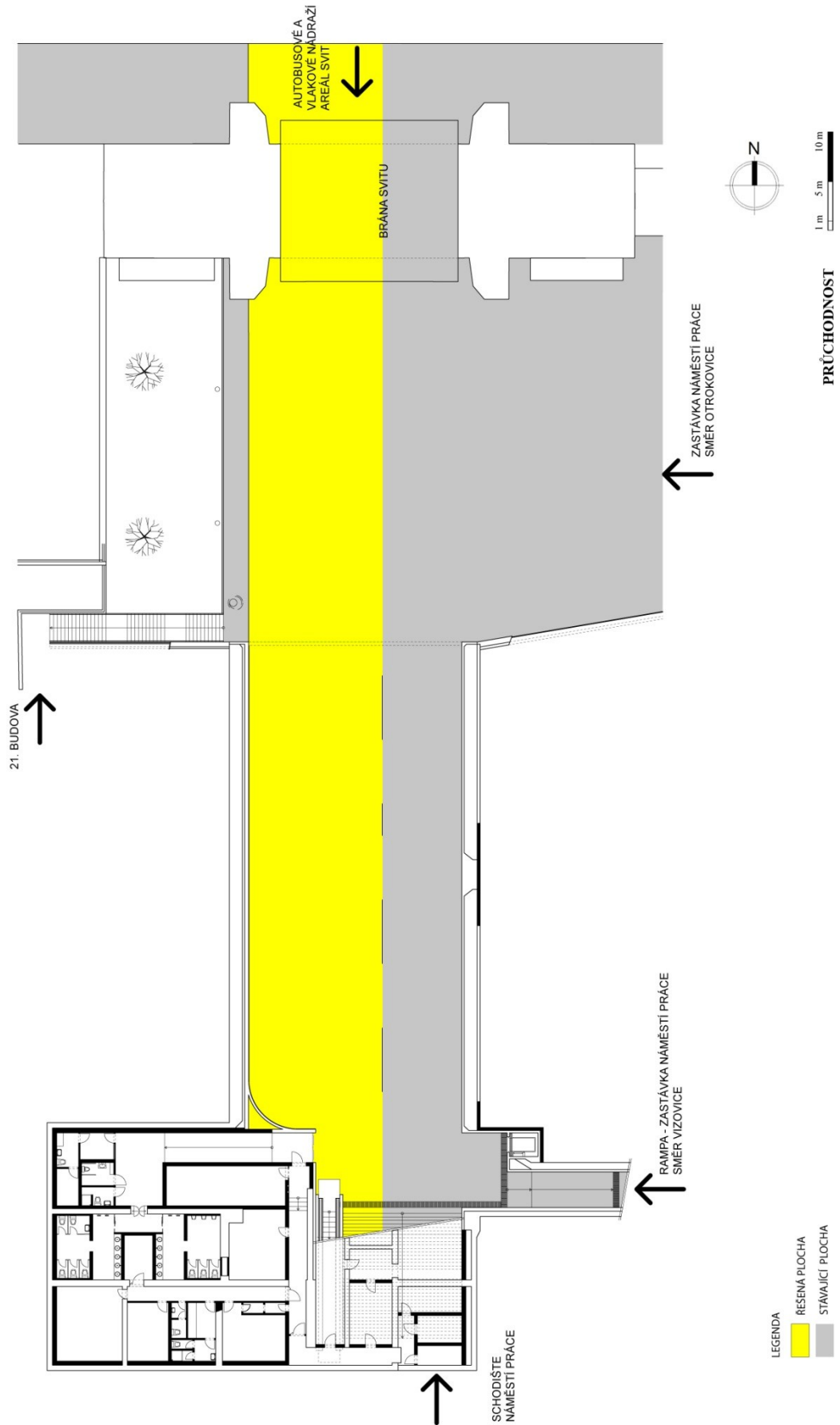
Obr. 86 *Vizualizace / Noční pohled*

13 VÝKRESOVÁ ČÁST

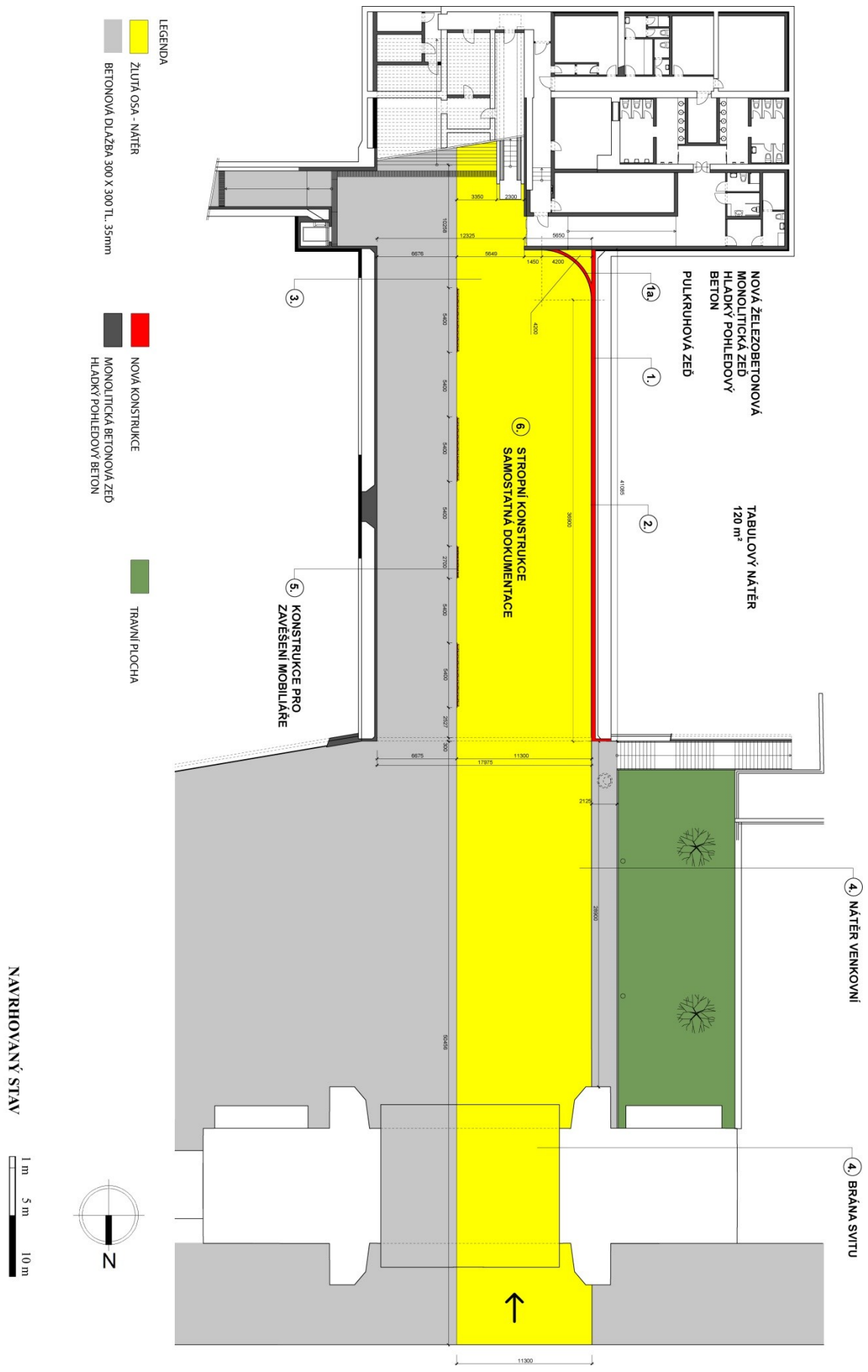
Kompletní výkresová dokumentace je k nahlédnutí v příloze bakalářské práce.

Obr. 87 Stávající stav

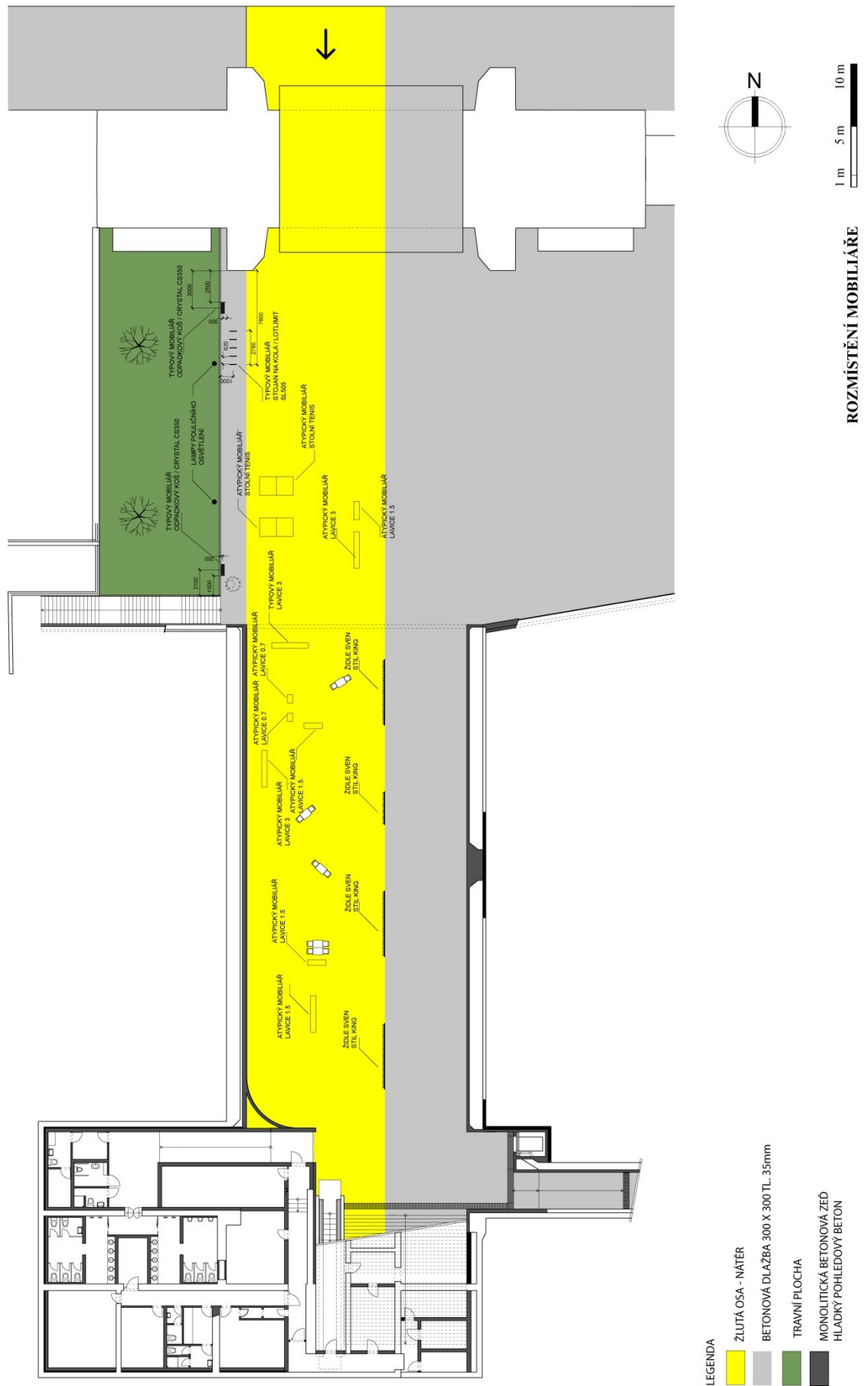

Obr. 88 Průchodnost

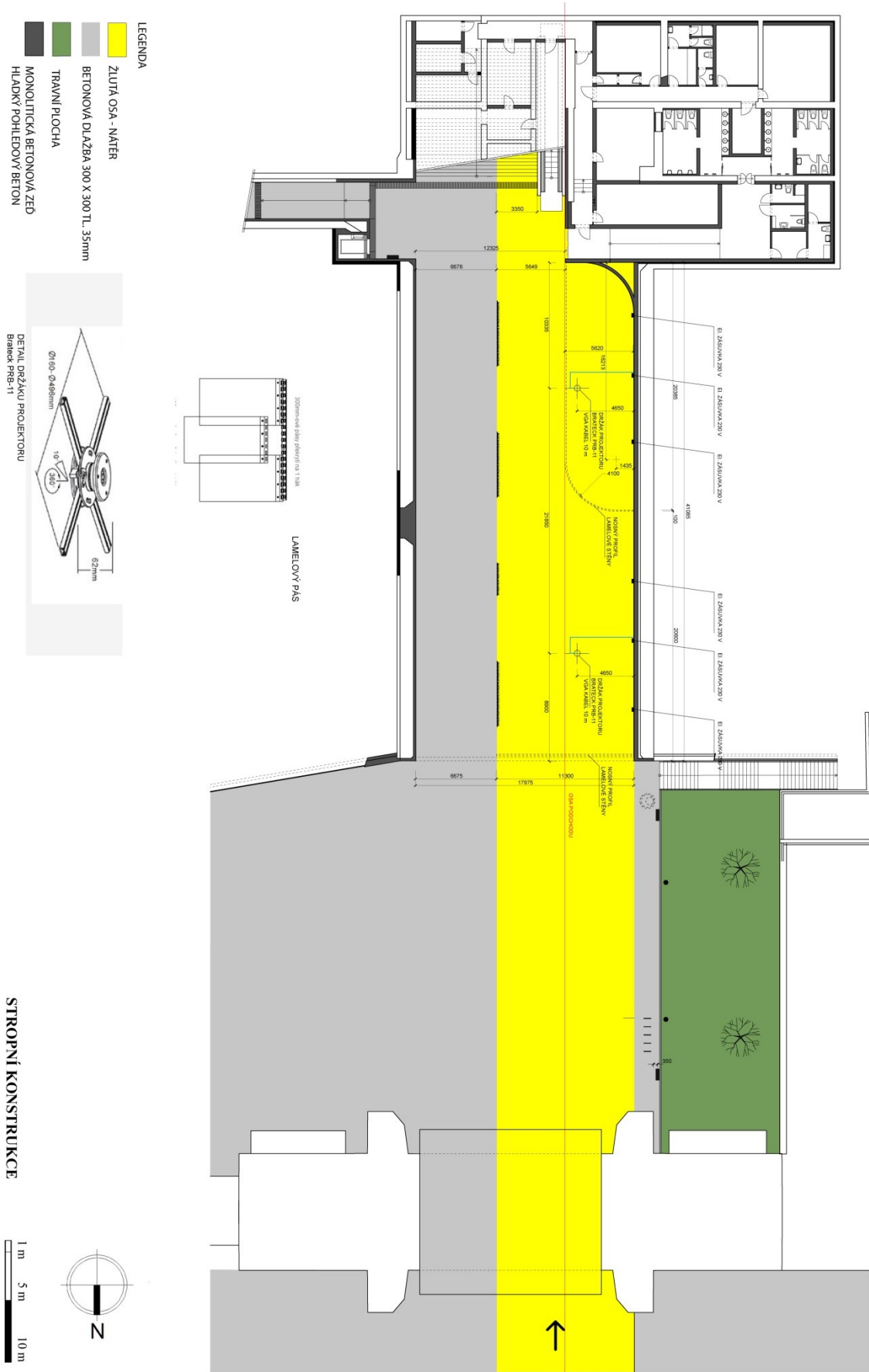

Obr. 89 Navrhovaný stav

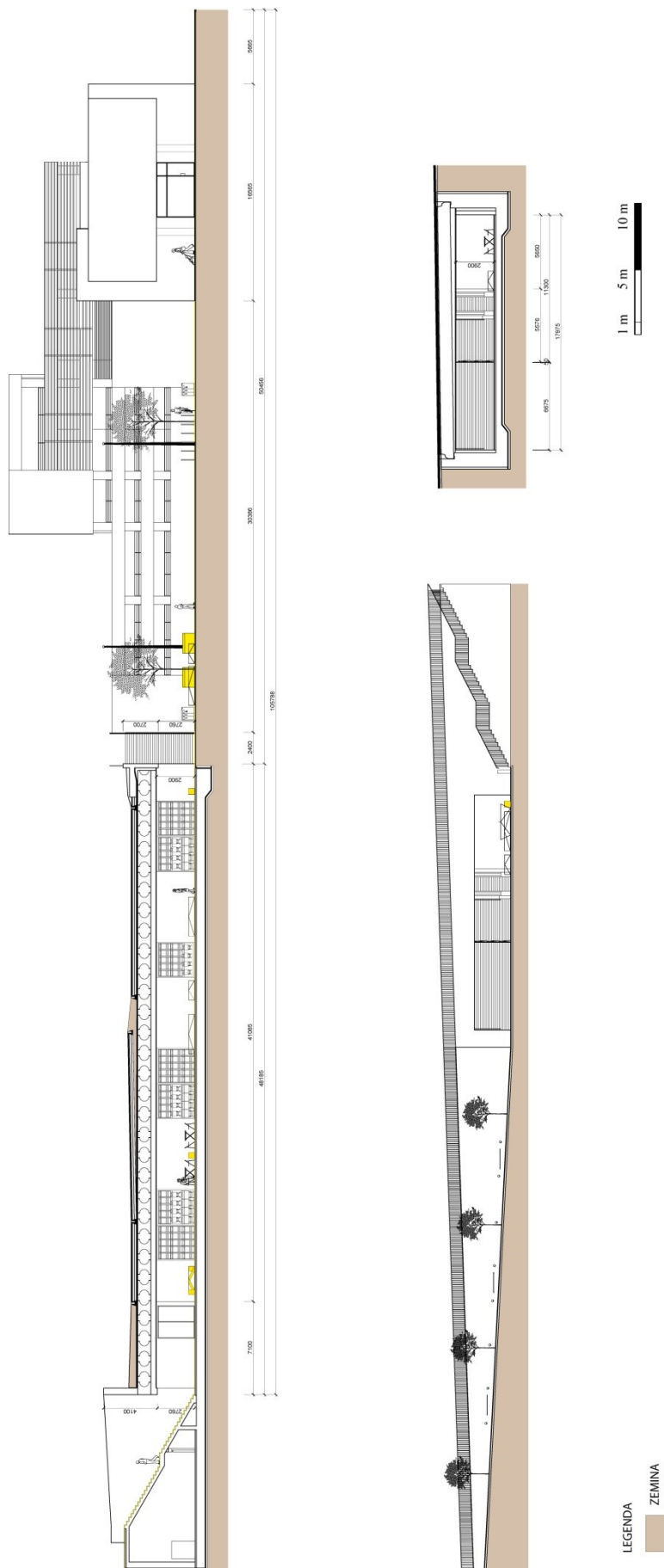

Obr. 90 Rozmístění mobiliáře

Obr. 91 Stropní konstrukce

Obr. 92 Řezy

ZÁVĚR

Cílem této práce bylo vytvořit nový prostor pro setkávání studentů a občanů města, který by změnil atmosféru podchodu z Náměstí Práce.

V teoretické části jsem se snažil zmapovat podobnou problematiku podchodů a podzemních prostor jak v české republice, tak v zahraničí. Důležitou částí v tomto projektu pro mě bylo také pojetí veřejného prostoru a svoboda v něm.

Při práci na koncepci podchodu jsem využil znalosti dosažené analýzou místa a studii veřejného prostoru. Můj záměr byl vyvolat interakci mezi lidmi. S použitím jednoduchých prvků jsem se snažil vytvořit inspirativní a hravé místo, které by bylo dostupné lidem z širokého okolí a mohli zde navazovat vztahy a objevovat nové zkušenosti.

Výsledný projekt nabízí pestrost aktivit, které se zde můžou odehrávat, a jeho případná realizace může přispět ke kulturnímu rozvoji města.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

- [1] HORŇÁKOVÁ, Ladislava, ed. Fenomén Baťa: zlínská architektura 1910-1960 : [Národní galerie v Praze, Veletržní palác 19.3.-31.5.2009. Ve Zlíně: Krajská galerie výtvarného umění, 2009. ISBN 9788085052770
- [2] Zlín: naposledy editována 5. 8. 2016. In: Wikipedia: the free encyclopedia [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2017 [cit. 2017-05-06]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Zl%C3%ADn>
- [3] Vítejte ve Zlíně: Turistický informační portál města Zlína [online]. Zlín [cit. 2017-05-08]. Dostupné z: <http://www.ic-zlin.cz/>
- [4] Mezinárodní festival pro děti a mládež [online]. 2017 [cit. 2017-05-08]. Dostupné z: <http://www.zlinfest.cz/>
- [5] Barum Czech Rally Zlín [online]. Zlín, 2017 [cit. 2017-05-08]. Dostupné z: <http://www.czechrally.com/>
- [6] Podchod: naposledy editována 5. 8. 2016. In: Wikipedia: the free encyclopedia [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2016 [cit. 2017-05-06]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Podchod>
- [7] Městské komunikace: Chodníky, přechody pro chodce a místa pro přecházení. Brno: VUT, 2011.
- [8] VÁLEK, Martin. Podchod - náměstí Práce. In: *Architekturazlin*. [online]. Zlín: Martin Válek, www.architekturazlin.cz [cit. 2017-05-06]. Dostupné z: <http://www.architekturazlin.cz/podchod-namesti-prace>
- [9] IVÁNEK, Jakub. Ostravské sochy #38. In: *Msstavby* [online]. Ostrava: msstavby.cz, 2017 [cit. 2017-05-06]. Dostupné z: <http://www.msstavby.cz/28099-07-01-2017/>
- [10] ČAPKOVÁ, Andrea. Podchody jinak? Hlasujte pro svého favorita!. In: *Czech design* [online]. Praha 1: CZECHDESIGN, 2013 [cit. 2017-05-06]. Dostupné z: <http://www.czechdesign.cz/temata-a-rubriky/podchody-jinak-hlasujte-pro-sveho-favorita>
- [11] VAŇKOVÁ, Mgr.Marta. STUDENTI VUT PROMĚNILI PODCHOD V GALERII MYŠINA. In: *VUTbr* [online]. Brno: VUT, 2012 [cit. 2017-05-06]. Dostupné z: <https://www.vutbr.cz/f19527/d70814>
- [12] ČTK. V Brně vznikl interaktivní podchod, hýbou se v něm světla i barvy. In: *Archiweb* [online]. Brno: Archiweb, 19.08.11n. 1. [cit. 2017-05-06]. Dostupné z: <http://www.archiweb.cz/news.php?action=show&type=1&id=10531>
- [13] AZZARELLO, Nina. Benthem crouwel clads amsterdam's cuyperspassage in 80,000 delft blue tiles. In: *Designboom* [online]. Milan: Designboom, 2016 [cit. 2017-05-06]. Dostupné z: <http://www.designboom.com/design/benthem-crouwel-irma-boom-cuyperspassage-amsterdam-03-17-2016/>
- [14] About: Project. *The Lowline* [online]. New York: thelowline.org, 2017 [cit. 2017-05-06]. Dostupné z: <http://thelowline.org/about/project/>

- [15] ASPIRE. *Warren Langley* [online]. Brookvale: Warren Langley [cit. 2017-05-06]. Dostupné z: <http://www.warrenlangley.com.au/project/aspire-2/>
- [16] Underpass Park: Toronto, Ontario. *PFS Studio* [online]. Vancouver: PFS Studio [cit. 2017-05-06]. Dostupné z: <http://pfsstudio.com/project/underpass-park/>
- [17] Peter Marcuse: *Ohrožení veřejně využívaného prostoru v době stagnace měst*. SENNETT, Richard, Hanse Paul BAHRDT, Peter MARCUSE, et al. *Architektura a veřejný prostor texty o moderní a současné architektuře IV*. Praha: Zlatý řez, 2012, s. 47. ISBN 978-80-903826-4-0.
- [18] Peter Marcuse: *Ohrožení veřejně využívaného prostoru v době stagnace měst*. SENNETT, Richard, Hanse Paul BAHRDT, Peter MARCUSE, et al. *Architektura a veřejný prostor texty o moderní a současné architektuře IV*. Praha: Zlatý řez, 2012, s. 46-50. ISBN 978-80-903826-4-0.
- [19] Agora: naposled upraveno 29. 3. 2017. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2017 [cit. 2017-05-06]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Agora>
- [20] Vladimír Sitta - Veřejný prostor diagnózou kultury: Blok expertů 8. 12. 2016. In: *Youtube* [online]. 2016 [cit. 2017-05-06]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=gFLy1OglbA8&t=1439s>
- [21] Giambattista Nolli: naposledy upraveno 5.3.2017. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2017 [cit. 2017-05-06]. Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/Giambattista_Nolli
- [22] Adriaan Geuze: Ulice. SENNETT, Richard, Hanse Paul BAHRDT, Peter MARCUSE, et al. *Architektura a veřejný prostor texty o moderní a současné architektuře IV*. Praha: Zlatý řez, 2012, s. 132. ISBN 978-80-903826-4-0.
- [23] Syndrom Brasília. GEHL, Jan. *Města pro lidi*. Brno: Partnerství, 2012, s. 194-197. ISBN 978-80-260-2080-6.
- [24] Jan Gehl: Veřejné prostory pro proměňující se veřejný život. SENNETT, Richard, Hanse Paul BAHRDT, Peter MARCUSE, et al. *Architektura a veřejný prostor texty o moderní a současné architektuře IV*. Praha: Zlatý řez, 2012, s. 140-141. ISBN 978-80-903826-4-0.
- [25] Jan Gehl: Veřejné prostory pro proměňující se veřejný život. SENNETT, Richard, Hanse Paul BAHRDT, Peter MARCUSE, et al. *Architektura a veřejný prostor texty o moderní a současné architektuře IV*. Praha: Zlatý řez, 2012, s. 141. ISBN 978-80-903826-4-0.
- [26] Jan Gehl: Veřejné prostory pro proměňující se veřejný život. SENNETT, Richard, Hanse Paul BAHRDT, Peter MARCUSE, et al. *Architektura a veřejný prostor texty o moderní a současné architektuře IV*. Praha: Zlatý řez, 2012, s. 142-145. ISBN 978-80-903826-4-0.
- [27] Veřejné prostory a urbanismus: Revitalizace Gahurova prospektu. Ellement [online]. [cit. 2017-05-07]. Dostupné z: <http://www.ellement.cz/verejne-prostory-a-urbanismus/revitalizace-spodni-casti-gahurova-prospektu-ve-zline.html>
- [28] LOPATOVÁ, Kateřina. Revitalizace prostoru Parku Komenského ve Zlíně. In: *Archiweb.cz* [online]. Brno: Archiweb, 07.02.17n. 1. [cit. 2017-05-07]. Dostupné z: <http://www.archiweb.cz/buildings.php?&action=show&id=5164>

- [29] Ročník 2016 / Nominace: 14|15 BAŤŮV INSTITUT. In: Česká cena za architekturu [online]. 2016 [cit. 2017-05-07]. Dostupné z: <https://ceskacenaazaarchitekturu.cz/projekty/2016/1415-batuv-institut/>
- [30] Landscape festival [online]. [cit. 2017-05-07]. Dostupné z: <http://landscape-festival.cz/>
- [31] Start Vršovice [online]. [cit. 2017-05-07]. Dostupné z: http://www.startvrsovice.cz/vrsovicka_zahrada.html
- [32] Léto pod viaduktem: Projekt [online]. [cit. 2017-05-07]. Dostupné z: <http://viaduktkreativni.cz/>
- [33] Bedřichovice nad Temží: Malý Londýn v jihomoravské obci. Česká televize [online]. 2013 [cit. 2017-05-07]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/zpravodajstvi-brno/kultura/240405-bedrichovice-nad-temzi-maly-londyn-v-jihomoravske-obci/>
- [34] City Lounge - Red Square: St. Gallen [online]. St. Gallen [cit. 2017-05-07]. Dostupné z: <http://www.myswitzerland.com/en-us/city-lounge-red-square.html>
- [35] Superkilen / Topotek 1 + BIG Architects + Superflex. Archdaily [online]. 2012 [cit. 2017-05-07]. Dostupné z: <http://www.archdaily.com/286223/superkilen-topotek-1-big-architects-superflex>
- [36] AGUIAR, Gail. LISBON'S RUA NOVA DO CARVALHO. In: Gail at Large: a canadian at protugal [online]. 2016 [cit. 2017-05-07]. Dostupné z: <https://gailatlarge.com/blog/2016/09/08/45816>
- [37] Pink Street / Jose Adrião Arquitectos. Archdaily [online]. 2013 [cit. 2017-05-07]. Dostupné z: <http://www.archdaily.com/447832/pink-street-jose-adriao-arquitectos.amp>
- [38] ABOUT THE HIGH LINE: Fostering a strong community and neighborhood. Friends of the High Line [online]. [cit. 2017-05-07]. Dostupné z: <http://www.thehighline.org/about>
- [39] Before I Die. Candy Chang [online]. [cit. 2017-05-07]. Dostupné z: <http://candychang.com/work/before-i-die-in-nola/>
- [40] DANTHINE, Maria. Zelené židle. In: Paristep: Paříž [online]. 2015 [cit. 2017-05-07]. Dostupné z: <http://www.paristep.com/clanky/zivot/zidle.html>
- [41] Pražský deník [online]. 2017 [cit. 2017-05-07]. Dostupné z: http://prazsky.denik.cz/zpravy_region/stolky-a-zidle-v-ulicich-prahy-vyuzilo-priblizne-220-tisic-lidi-20170212.html
- [42] OMCA Event Space: Oakland, California, US. Architizer [online]. [cit. 2017-05-07]. Dostupné z: <https://architizer.com/projects/omca-event-space/>
- [43] PLASKOFF HORTON, Robin. In: Urban Gardens [online]. 2013 [cit. 2017-05-07]. Dostupné z: <http://www.urbangardensweb.com/2013/10/16/outdoor-grass-rooms-transform-historic-gdansk-public-square-into-interactive-urban-park/>
- [44] Barva jako fyzikální pojem. Architektura, stavebnictví: Vše co student potřebuje vědět [online]. [cit. 2017-05-07]. Dostupné z: <http://stavebnictvi-architektura.studentske.cz/2010/03/barva-jako-fyzikalni-pojem.html>
- [45] Žlutá barva. Barvy [online]. [cit. 2017-05-07]. Dostupné z: <http://barvy.xf.cz/barvy/zluta-barva>

- [46] Vzorník barev RAL: naposledy upraveno 8. 11. 2016. In: Wikipedia: the free encyclopedia [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2016 [cit. 2017-05-08]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Vzorn%C3%ADk_barev_RAL
- [47] BRADY, Ross. The Psychology of Color: 7 Uplifting Uses of Yellow in Architecture. In: Architizer: Architects, Buildings and Building Products [online]. 2016 [cit. 2017-05-07]. Dostupné z: <https://architizer.com/blog/yellow/>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

El. zásuvka	Elektrická zásuvka
IP krytí	odolnost elektrospotřebiče proti vniknutí cizího tělesa či kapaliny
IK krytí	stupeň odolnosti před vnějšími mechanickými rázy
PVC	Polyvinylchlorid
VGA	Video Graphics Array
Obr.	Obrázek
SWAT	Je zkratkou pro vnitřní silné a slabé stránky organizace a příležitosti a hrozby z vnějšího prostředí organizace

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obr. 1. Budovy</i>	17
Zdroj: Vlastní fotografie	
<i>Obr. 2 Podchod 1989</i>	19
Zdroj: http://www.uposs.cz/cs-535-soutez-podchod-zlin.html	
<i>Obr. 3 Podchod / před rekonstrukcí</i>	20
Zdroj: http://zlinsky.denik.cz/zpravy_region/zlinsky-podchod-opravi-obchody-ne-20130912.html	
<i>Obr. 4 Fotodokumentace - Severní část</i>	21
Zdroj: Vlastní fotografie	
<i>Obr. 5 Fotodokumentace – Prostory podchodu</i>	22
Zdroj: Vlastní fotografie	
<i>Obr. 6 Vstup do podchodu</i>	23
Zdroj: http://ostravskesochoy.cz/	
<i>Obr. 7 Vnitřní prostor</i>	23
Zdroj: http://ostravskesochoy.cz/	
<i>Obr. 8 Houpačka</i>	24
Zdroj: http://www.czechdesign.cz/temata-a-rubriky/houpat-se-v-podchodu	
<i>Obr. 9 Obraz v podchodu</i>	24
Zdroj: http://www.brno-stred.cz/photo/galerie-mysina-013	
<i>Obr. 10 Obraz ze 400 buchet</i>	24
Zdroj: https://www.vutbr.cz/tiskove-zpravy-f19527/studenti-vut-promenili-podchod-v-galerii-mysina-d70814	
<i>Obr. 11 Osvětlení podchodu v noci</i>	25
Zdroj: http://www.lidovky.cz/foto.aspx?r=ln_domov&c=A110816_203901_ln_domov_mc&foto=SPA3d2a91_podchod_svetla_011_6_.jpg	
<i>Obr. 12 Vstup / dualita prostoru</i>	26
Zdroj: http://www.designboom.com/design/benthem-crouwel-irma-boom-cuyperspassage-amsterdam-03-17-2016/	

<i>Obr. 13 Návrh solárního osvětlení .....</i>	26
Zdroj: http://thelowline.org/about/project/	
<i>Obr. 14 Sloupy ve dne .....</i>	27
Zdroj: https://landarchs.com/a-clear-sense-of-place-aspire/	
<i>Obr. 15 Sloupy v noci .....</i>	27
Zdroj: https://landarchs.com/a-clear-sense-of-place-aspire/	
<i>Obr. 16 Toronto Underpass Park / Různé možnosti využití .....</i>	28
Zdroj: http://www.explorewaterfrontoronto.ca/	
<i>Obr. 17 Nollho mapa Říma .....</i>	30
Zdroj: http://kuzemenskysynek.blogspot.cz/2012/12/military-area.html	
<i>Obr. 18 Letecká pohled Brasilia – vyšlapané cesty .....</i>	31
Zdroj: http://www.houstonpress.com/arts/relentless-sun-the-images-of-clarissa-tossin-6598328	
<i>Obr. 19 Kodaň - cyklisté .....</i>	32
Zdroj: http://www.prostranstvi.cz/Priklady-dobre-praxe/Databaze/Mestem-na-kole.aspx	
<i>Obr. 20 Kritéria úspěšného veřejného prostoru - Města pro lidi (str. 144) .....</i>	33
Zdroj: Jan Gehl: Veřejné prostory pro proměňující se veřejný život. SENNETT, Richard, Hanse Paul BAHRT, Peter MARCUSE, et al. Architektura a veřejný prostor texty o moderní a současné architektuře IV. Praha: Zlatý řez, 2012, s. 144. ISBN 978-80-903826-4-0.	
<i>Obr. 21 Zlín/centrum - veřejný prostor .....</i>	35
Zdroj: Vlastní fotografie	
<i>Obr. 22 Zlín/centrum – využití veřejného prostoru .....</i>	35
Zdroj: Vlastní fotografie	
<i>Obr. 23 Pohled k památníku T. Bati .....</i>	36
Zdroj: https://ceskacenaarchitekturu.cz/projekty/2016/revitalizace-gahurova-prospektu-predprostor-kulturniho-a-univerzitniho-centra-ve-zline/	
<i>Obr. 24 Pohled z Obchodního domu .....</i>	36
Zdroj: https://ceskacenaarchitekturu.cz/projekty/2016/revitalizace-gahurova-prospektu-predprostor-kulturniho-a-univerzitniho-centra-ve-zline/	
<i>Obr. 25 Vizualizace .....</i>	37

- Zdroj: <http://www.zlin.eu/en/revitalizace-prostoru-parku-komenskeho-ve-zline-cl-877.html>
- Obr. 26 Protnutí chodníků* 37
- Zdroj: <http://www.archiweb.cz/buildings.php?type=33&action=show&id=5164#>
- Obr. 27 Platforma 14/15*..... 38
- Zdroj: <http://www.citywork.cz/cs/1415-batuv-institut-zlin-konverze-tovarnich-budov-14-a-15/>
- Obr. 28 Instalace – Dlouhé sofa* 39
- Zdroj: <http://www.czechdesign.cz/temata-a-rubriky/landscape-festival-krajina-a-verejny-prostor>
- Obr. 29 Čelní fasáda*..... 40
- Zdroj: http://www.startvrsovice.cz/vrsovicka_zahrada.html
- Obr. 30 Vizualizace*..... 40
- Zdroj: http://www.startvrsovice.cz/vrsovicka_zahrada.html
- Obr. 31 Dnešní stav - parkoviště / Vizualizace návrhu* 41
- Zdroj: <http://viaduktkreativni.cz/projekt/>
- Obr. 32 Bedřichovice / revitalizace návsi*..... 42
- Zdroj: <http://www.slapanice.cz/bedrichovice/>
- Obr. 33 Pohled na ulici*..... 43
- Zdroj: <https://thomasmayerarchive.de/index.php?l=english>
- Obr. 34 Rudé náměstí* 44
- Zdroj: <http://www.archdaily.com/286223/superkilen-topotek-1-big-architects-superflex>
- Obr. 35 Černý trh*..... 44
- Zdroj: <http://www.archdaily.com/286223/superkilen-topotek-1-big-architects-superflex>
- Obr. 36 Reklamní nosiče*..... 45
- Zdroj: http://images.adsttc.com/media/images/527c/f48b/e8e4/4ee4/6e00/000c/slideshow/S15_55.jpg?1383920767
- Obr. 37 Pohled z úrovně silnice*..... 46
- Zdroj: <http://www.fieldoperations.net/project-details/project/high-line-section-3.html>
- Obr. 38 High Line*..... 46
- Zdroj: <http://www.fieldoperations.net/project-details/project/high-line-section-3.html>

- Obr. 39 Křídová stěna* 47
Zdroj: <http://candychang.com/work/before-i-die-in-nola/>
- Obr. 40 Lucemburské židle* 48
Zdroj: <http://www.radynacestu.cz/magazin/lucemburska-zahrada>
- Obr. 41 Praha / Náplavka*..... 49
Zdroj: http://prazsky.denik.cz/zpravy_region/stolky-a-zidle-v-ulicich-prahy-vyuzilo-priblizne-220-tisic-lidi-20170212.html
- Obr. 42 Závěsný mobiliář* 50
Zdroj: <https://architizer.com/projects/omca-event-space/>
- Obr. 43 Plážové lehátka na náměstí* 50
Zdroj: <http://www.urbangardensweb.com/2013/10/16/outdoor-grass-rooms-transform-historic-gdansk-public-square-into-interactive-urban-park/>
- Obr. 44 Elektromagnetické spektrum* 52
Zdroj: <https://www.paladix.cz/clanky/teorie-barevneho-videni.html>
- Obr. 45 RAL vzorník* 53
Zdroj: <http://www.nosek-obchod.cz/vzornik-ral/>
- Obr. 46 Příklady v architektuře* 54
Zdroj: <http://suitcasestories.com/izamal-mexico-the-story-of-the-yellow-city-its-magical/>
<http://www.architecturaldigest.com/story/fall-inside-the-captivating-images-of-james-casebere>
<https://architizer.com/blog/yellow/>
- Obr. 47 Schéma / zasažené pozemky* 58
Zdroj: Vlastní fotografie
- Obr. 48 Schéma / Okolí*..... 59
Zdroj: Vlastní fotografie
- Obr. 49 Ideové skici* 61
Zdroj: Vlastní fotografie
- Obr. 50 Letecký pohled* 62
Zdroj: Vlastní fotografie

Obr. 51 Ilustrace nátěru	64
Zdroj: Vlastní fotografie	
<i>Obr. 52 Barva 0620 ČSN</i>	64
Zdroj: http://www.kupbarvy.cz/hostagrund-prim-3v1-s2177-0620-zluta-2-5-1-br	
<i>Obr. 53 Ukázka tabule</i>	65
Zdroj: Vlastní fotografie	
<i>Obr. 54 DISPAM tabulová barva černá</i>	65
Zdroj: http://dopler.eu/barvy/barvy-na-drevo/vrchni/vodou-reditelne/2936-dispam-tabulova-barva-cerna-40-kg.html	
<i>Obr. 55 Vizualizace konstrukce</i>	66
Zdroj: Vlastní fotografie	
<i>Obr. 56 Brána Svitú</i>	67
Zdroj: Vlastní fotografie	
<i>Obr. 57 Vizualizace / Koncert na platformě</i>	67
Zdroj: Vlastní fotografie	
<i>Obr. 58 Vizualizace využití schodiště</i>	68
Zdroj: Vlastní fotografie	
<i>Obr. 59 Detail pohledového betonu</i>	69
Zdroj: Vlastní fotografie	
<i>Obr. 60 Schéma nové konstrukce</i>	69
Zdroj: Vlastní fotografie	
<i>Obr. 61 Držák projektoru</i>	70
Zdroj: http://www.cdlnz.com/lcdbrac/prob100/PRB-11	
<i>Obr. 62 Závěsný prvek s karabinou</i>	70
Zdroj: https://www.numama.cz/houpacky/354-zavesny-prvek-do-stropu-power-hook-amazonas.html	
<i>Obr. 63 Schéma osvětlení</i>	72
Zdroj: Vlastní fotografie	
<i>Obr. 64 Lamely</i>	73
Zdroj: http://www.konekt-hk.cz/vinylfol-navod-na-montaz-628/	

<i>Obr. 65 Vizualizace použití lamel</i>	74
Zdroj: Vlastní fotografie	
<i>Obr. 66 Objekty určené k odstranění</i>	75
Zdroj: Vlastní fotografie	
<i>Obr. 67 Vizualizace lavic</i>	76
Zdroj: Vlastní fotografie	
<i>Obr. 68 Vizualizace stolní tenis</i>	77
Zdroj: Vlastní fotografie	
<i>Obr. 69 Vizualizace držáku na křídle</i>	77
Zdroj: Vlastní fotografie	
<i>Obr. 70 Odpadové koše / Crystal CS350</i>	78
Zdroj: http://www.mmcite.com/vyrobky#!odpadkove-kose/crystal	
<i>Obr. 71 7.5.3.2 Stojan na kola / Lot limit SL505</i>	79
Zdroj: http://www.mmcite.com/vyrobky#!stojany-na-kola/lotlimit	
<i>Obr. 72 Skládací židle SVEN</i>	79
Zdroj: https://www.sconto.cz/produkty/skladaci-zidle-sven.html	
<i>Obr. 73 Skládací stůl Colombo New Scal Kin</i>	80
Zdroj: https://www.rozbaleno.cz/stoly/bily-skladaci-stul-colombo-new-scal-king?gclid=Cj0KEQjwrsDIBRDX3JCunOrr_YYBEiQAifH1FvF1_1uyl6pNuxFdUqrbdmRvqaPOPS19cgiHtAZ4fjEaAnPD8P8HAQ	
<i>Obr. 74 Diagram etapizace</i>	82
Zdroj: Vlastní fotografie	
<i>Obr. 75 Vizualizace / Přednáška</i>	84
Zdroj: Vlastní fotografie	
<i>Obr. 76 Vizualizace / Umělecká instalace</i>	85
Zdroj: Vlastní fotografie	
<i>Obr. 77 Vizualizace / Promítání filmu</i>	85
Zdroj: Vlastní fotografie	
<i>Obr. 78 Food-truck</i>	86
Zdroj: http://articles.bplans.com/keeping-your-food-truck-business-rolling/	

<i>Obr. 79 Logo</i>	87
Zdroj: Vlastní fotografie	
<i>Obr. 80 Návrh / infografika</i>	87
Zdroj: Vlastní fotografie	
<i>Obr. 81 Infografika</i>	87
Zdroj: Vlastní fotografie	
<i>Obr. 82 Ukázka propagace</i>	88
Zdroj: Vlastní fotografie	
<i>Obr. 83 Vizualizace / Pohled od zastávky MHD</i>	92
Zdroj: Vlastní fotografie	
<i>Obr. 84 Vizualizace / Trhy</i>	92
Zdroj: Vlastní fotografie	
<i>Obr. 85 Vizualizace / Stolní tenis</i>	93
Zdroj: Vlastní fotografie	
<i>Obr. 86 Vizualizace / Noční pohled</i>	94
Zdroj: Vlastní fotografie	
<i>Obr. 87 Stávající stav</i>	96
Zdroj: Vlastní výkres	
<i>Obr. 89 Průchodnost</i>	97
Zdroj: Vlastní výkres	
<i>Obr. 90 Navrhovaný stav</i>	98
Zdroj: Vlastní výkres	
<i>Obr. 91 Rozmístění mobiliáře</i>	99
Zdroj: Vlastní výkres	
<i>Obr. 92 Stropní konstrukce</i>	100
Zdroj: Vlastní výkres	
<i>Obr. 92 Řezy</i>	101
Zdroj: Vlastní výkres	

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 – Seznam pozemků.....	38
Tabulka 2 – Seznam mobiliáře.....	50

SEZNAM PŘÍLOH

Výkresová dokumentace:

Půdorys / Navrhovaný – A1

Řezy / Navrhovaný – A1

Stávající stav / konstrukce určené k odstranění – A2

Situační výkres – A2

Schéma průchodnosti – A3

Rozmístění mobiliáře – A3

Konstrukce pro zavěšení mobiliáře – A3

Lavice 3.0 - A3

Lavice 1.5 - A3

Lavice 0.7 – A3

Stolní tenis – A3

Držák na křídou – A3

Příloha:

Technický list / odpadkový koš - A4

Technický list / stojan na kola – A4

SWAT analýza – A4

CD s digitální podobou práce a obrazovou a výkresovou dokumentací